

Holosko ve Emenike benzerliği

Numan Türer 13.05.2011

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Beşiktaş'tan kiraladığı Holosko kupa finalinde eski takımına karşı forma giymedi. Abdullah Avcı konu ile ilgili çok güzel bir açıklama yaptı. Holosko'nun duygusal bir oyuncu olduğunu, empati yaparak hem kendisi, hem de Beşiktaş açısından oynamamasının uygun olacağını düşünerek forma vermeyeceğini söylemişti. Önümüzdeki sezon Holosko Beşiktaş'a geri dönebilir ve dönmekte istiyordur. İBB kupayı Holosko takımında iken kazansa idi ve Holosko bir de gol atsaydı, Beşiktaş'a dönebilir miydi? Profesyonel futbolcu oynadığı her takımın hakkını vermeli, kimin ne düşündüğü önemli değil diye düşünebilirsiniz. Ancak realite hiç de öyle demiyor. Kiralık olarak ayrıldığı takımını zor durumda bırakan futbolcu, takıma geri dönerse kabullenme sorunu yaşayabilir. Zor durumda bırakmak, tepki çeken bir hareket veya gol atmak olabilir. Rakibinizin tepkisini çekecek davranışlarda, takıma dönüş kapısını tamamen kapatabilirsiniz. Alpay, Portekiz 2004 Avrupa Şampiyonası Grup Elemelerinde karşılaştığımız İngiltere maçında, penaltı kaçıran David Beckham ile tartıştıktan sonra İngiltere'de halk düşmanı ilan edilmiş ve Aston Villa'ya dönememişti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe endişeli mi?

Numan Türer 19.05.2011

Fenerbahçe - Ankaragücü maçında Alex maçın kilidini açtı ama, kırılma ilk anı penaltı pozisyonu değildi. Kırılma anı, rakibin mental olarak çöktüğü, artık maçı çeviremeyeceğini düşündüğü andır. Halbuki, Ankaragücü penaltıya kadar olan zamanda ceza sahası içine neredeyse giremedi bile. Penaltı olmasaydı bile Fenerbahçe o maçı rahat kazanırdı diye düşünüyorum.

Fenerbahçeli futbolcular üzerinde bir gerginlik gözlemlendiği doğru. Maddi ve manevi bütün şartlar bir araya getirildiğinde, sizden beklenen başarının elde edilmesi istenir. Bu durumda üzerinizdeki stres (baskı) normalin üzerine çıkarak endişeye dönüşür. Endişe performansın en büyük düşmanıdır. Ne kadar iyi futbolcu ve takım olursanız, o kadar az endişelenirsiniz. Endişe ile stres birbirine çok benzer olmasına rağmen, aynı şey değildir.

Stress, bireyin ihtiyaç duyduğu kişisel ve sosyal imkanları talebin aşmasıdır (Lazarus & Folkman, 1984). Yani, karşılaşılan durum ile bu durumla başa çıkacak kapasitenin eşit olmamasıdır. Mesela, üniversite öğrencisi evli bir futbolcunun, ev, okul ve antrenmanlar arasında sağlamaya çalıştığı sosyal dengede zorlanması strestir. Kişi bu durumda normalden daha fazla efor sarfetmek zorundadır. Aynı şekilde, futbolcuların performanslarını artırmak için strese ihtiyaçları vardır. Bazen maçların son dakikalarında öne geçen takımların gol yememek için, en yorgun oldukları zamanda en fazla eforu sarfettiklerini görürüz. Aslında biz stres ile ilgili konuşurken, negatif stresten bahsederiz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim'in dönüşü doğru mu

Numan Türer 12.06.2011

Galatasaray'da büyük başarılarla imza atan Hagi de tekrar takımın başına geçmişti. Türk insanının sıcak kanlı Akdeniz insanı oluşundan mıdır bilinmez ama sevdiğimiz insanların başarılı olması için çırpınırsınız. Hagi'nin futbolunu çok sevmiştik. Takım içinde kendi bildiğini okuması, kimseyi takmaması hiç göze batmamıştı. Çünkü yanlışlarından fazla olan doğrularıyla herkesin sevgisini kazanmıştı. Aynı başarıyı teknik direktör olarak da görmeyi arzulamıştık. Ama ilk denemesinde başarısız oldu ve gönderildi. Gönderilen teknik adamı tekrar aynı takımın başına geçirmek elbette makul karşılanabilir. Ancak uygun şartların oluşması gerekir. Fenerbahçe'nin başarısız diye gönderdiği Löw, kendini geliştirip üst düzey teknik adam kategorisine girince, şartlar oluşmuş demektir. Tabii bu sefer aynı adamı tekrar getirmek için sadece para yeterli olmayacaktır. Hagi açısından baktığımızda; futbolu bıraktıktan sonra Romanya Milli Takımı ve Bursasporu çalıştırdı. Başarısız deneyimlerinden sonra, üstelik bunlardan birisi de Türkiye'de yaşamış iken Galatasaray'ın başına geçirildi. İşte bu noktada olaya tamamen psikolojik baktığımız ortaya çıkıyor. Ancak bu psikoloji, bilimsel olarak takımın performansını arttırmaya yönelik mental hazırlık anlamında değil, taraftar gözüyle bakılan genel toplum psikolojisini hedef alan kararlar anlamındadır. Aslında buna spor sosyolojisi denir. Halkın (Galatasaray taraftarları) önem verdiği değerlerin (Hagi) desteklenerek, bozulmuş olan düzenin (Galatasaray) rayına oturtulması amaçlanır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hedef şampiyonluk mu?

Numan Türer 19.06.2011

Kafamızda günlük hayatımızın her alanına dair hedeflerimiz vardır. Hedef belirlemenin önemi hepimiz bilmemize rağmen, hedeflerimizi belirlerken düzenli bir stratejimiz yoktur. Önümüzdeki 5 yıl içindeki kişisel hedeflerimizin ne olduğunu düşünelim. Daha iyi bir işe girmek, 5 beden incelmek veya kendi işimizi kurmak hedefimiz olsun. Çoğu zaman, hedeften ziyade temennilerimizin dışı vurulmuş hali gibidir. Ulaşmak istediğimiz nokta net olmasına rağmen, nasıl ulaşacağımız muğlaktır, belki de ulaşamayacak durumdadır. Hedefi en baştan doğru kriterlere göre koymak, sonuca ulaşmayı kolaylaştırır.

Ligde doğru kriterlere göre sezon başı belirlenen hedef, her zaman şampiyonluk olamaz. Hedefi belirlemek kolaydır, ama ulaşmak zordur. Hedefin çok aşağıda belirlenmesi, gerekli motivasyonu elde etmeyi engellediği gibi, ulaşamayacak kadar yüksek tutulması da sporcu üzerine olumsuz psikolojik etki yapar. Sporda hedef koyma, davranışları değiştirme ve performansı artırmada etkilidir (Locke, 1968). Bu görüş spor ve antrenman psikolojisi alanında 36 farklı araştırmanın analiz edildiği "meta analizi" çalışmasında da teyit edilmiştir (Mento, Steel & Karren, 1987; Kylo & Landers, 1995, Burton et al., 2001). Hedef belirlemenin güven sağlayıcı, endişeyi azaltıcı ve performansı artırıcı gibi etkilerini şimdilik bahsetmeyeceğim.

Hedef türleri "objektif, sübjektif, kısa vade, uzun vade, performans, eylem ve sonuç hedefleri" olarak tanımlanır. Sübjektif ve sonuç hedefleri tavsiye edilmeyen ama kullanılan hedeflerdir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Futbol ekonomisi - 1

Numan Türer 26.06.2011

Futbolun ekonomik gücünü vurgulamak için "futbol ekonomisi" terimini metafor olarak kullanıyoruz. Daha doğru bir ifade ile "spor yönetimi" veya "futbol yönetimi" denilebilir. Spor literatüründeki tam karşılığı ise "sports business" tir. Spor, son 10 yıllık periyod hariç, yönetilmesi gereken bir "iş" olarak görmediğimiz için, "sports business" Türkçeye tam olarak tercüme edilmemiştir. Spora bakış açımızı ifade eden dilimizdeki algılamaya paralel olarak, sporu 2000'li yıllara kadar, daha ziyade sosyal düzeni korumak üzere bir araç olarak kullanmaya çalıştık. Çoğu zaman fizibilite çalışması yapmadan, spor faaliyetleri bilinçli bilinçsiz desteklendi. Spor sihirli bir değnek değildir. Bir gruba avantaj sağlarken, diğer bir gruba zarar verebilir. Getirdiği kar, oluşacak zararı telafi etmeye yetmeyebilir.

Sporun ekonomik yönü giderek artınca, amaç ne olursa olsun (sosyal düzen veya ekonomik gelir), spor yönetiminin piyasa kurallarına göre yapılması gerektiği fark edildi. Futbol kulüpleri şirketleşmeye geçerek bir adım attılar. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ise, kendisine bağlı 54 spor federasyonunu 2008 Pekin Olimpiyatlarından önce özerk hale getirdi. Önümüzdeki birkaç hafta, yazı dizisi halinde ülkemizdeki "futbol ekonomisinin" farklı noktalarının analizini yazacağım.

Futbolcuların Bonservis Bedelleri Nasıl Belirlenir?

Bosman kuralından önce, futbolcunun kontratı sona erse bile, başka bir takıma transfer olabilmek için, ön görülen bedelin ödenmesi zorunluydu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şikenin satır araları

Numan Türer 07.07.2011

Şike, rüşvet gibi ispatı en zor suçlardandır. Şahsın parayı aldığını ispat etseniz bile, paranın şike amaçlı verildiğini ispatlamanız gerekir. Zanlılar genelde bana borcu vardı, ev veya araba parasıydı şeklinde savunmalar yaparlar. Kapıkule Gümrüğü'ndeki rüşvet operasyonunda, "Yemek parası toplamıştık, para üstünü geri getirdiler" demişlerdi. Savcı emri ile yapılan fiziki takip sonucu görüntülenen para alışverişinin telefon dinlemeleri, ortam dinlemeleri ve aramalarda elde edilecek bilgisayar kayıtları ile desteklenmesi, zanlılara çıkış yolu bırakmayacaktır. Rüşveti algılasanız bile ispatı için gereken delilin elde edilmesinin zorluğundan dolayı polis, "Ortada rüşvet yok iftira atıyorlar" ithamıyla sık sık karşılaşır. Zira polis, ispatın bu kadar zor olduğu konularda, gözaltına alma riskine kolay kolay girmezdi.

Eski futbol adamları şike ve teşvik primini defalarca dile getirmişlerdi. Hiç karşılaşmayan "Duydum ama görmedim" diyordu. Neden bu zamana kadar hiçbir şey yapılmadı diye sormakta haklısınız. Birincisi "kanunsuz ceza olmaz" ilkesi gereğince şimdiye kadar ceza verilemiyordu, ta ki, "Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun" yürürlüğe girinceye kadar.

İkincisi, zenginleşen Türkiye'nin her alanda olduğu gibi suçla mücadelede de teknolojik imkânlarla ve bilgi birikimine sahip olması, suçların aydınlatılmasını hızlandırmıştır. Şike amaçlı bir suç örgütünü yönetiyorsanız, elemanlarınız arasında mutlaka iletişimi hızlı bir şekilde sağlamanız gerekir. Her yere kurye gönderemeyeceğinize göre, telefon ile konuşmak, e-mail ve SMS atmak zorundansınız.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbol ekonomisi (2)

Numan Türer 08.07.2011

Futbolcuların marka değeri

Ticari marka (trademark) tanımı *"Bir mal veya hizmeti, sözcükler, şekiller, semboller ve isimler yoluyla diğerlerinden ayırt etmeyi sağlayan her türlü enstrümanın, firma adına tescil edilmesi"*dir. Birçok durumda marka oluşturma uzun süren yoğun ve pahalı reklamlar ile olur. Bazen ticari ismin kendisi de ticari marka olabileceği gibi (Coca-Cola), ürüne ait sembolde marka olabilir. Ürünler bütün dünyaya açıktır, ama ona ait semboller sadece tescil edilen firma tarafından kullanılabilir, 250 cc. klasik "Coca-Cola" şişesi gibi. Firma litrelik şişelerinde bile aynı şişeyi kullanmaya devam etmiştir.

Patent ve kullanma hakkı (copyrights) malın kendisini korurken, ticari marka (trademark) ürüne ait sembolü veya araçları korur. Ürünün marka değerini belirlerken genel olarak malın ekonomik ömrü boyunca sahip olabileceği para kazanma gücü ve müşterilerin marka sadakati hesaplanır. Kendi markalarını geliştiren firmalar, satış ânında şirketin malvarlıklarının kat kat üstünde olan marka değerleri üzerinden gelir elde ederler. Bazı markaların ticari itibarları ürünlerinin önüne geçebilir. "Cola-Turka" rakipleri olan Amerikan markaları karşısında, Ülker grubuna olan itimattan dolayı (çuval krizinin de katkılarıyla), beklenen pazar payından fazlasına sahip olmuştur.

Futbolcuların marka değerlerine gelirse, önce her futbolcunun marka değeri yoktur tesbitini yapmamız gerekir. Marka olmak uzun zaman alan bir süreçtir. Bir sezon iyi oynayıp, yüksek meblağlara başka takımlara transfer olan futbolcular marka değerleri üzerinden transfer olmazlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbol ekonomisi (3)

Numan Türer 17.07.2011

Futbol ekonomisi (3) Süper Lig'in marka değeri

Ligin marka değeri dairesel döngü şeklinde hareket eder.

Bu döngü birbirini güçlendirerek ilerler. Kaliteli futbolcular, iyi takımları oluşturur. Tesis imkânlarınız olmadan ne iyi futbolcu yetiştirebilirsiniz, ne de yıldız futbolcu getirebilirsiniz. Kaliteli malzemelerin biraraya gelmesi ile

ortaya çıkan ürün müşteriye (seyirciyi) çeker. Müşteri sadakati ise marka değerini oluşturur.

Premier League, Bundesliga ve La Liga'nın hangi ülkelerde olduğuna bakalım, İngiltere, Almanya ve İspanya. Ekonomik durum ilerlemeden marka olunamaz. ABD'deki Futbol Ligi MLS (Major League Soccer) marka değildir. Marka değeri ekonomik güç ile birlikte müşteri sadakati gerektirir. Sadece ekonomik açıdan güçlü bir ülkede olmanız da marka olmanızı gerektirmez. Futbolu Amerika'ya sevdirmek için Pele'nin bile transfer edildiği bir ülkede futbol marka olamadığı gibi, bizim tarafımızdan çok bilinmeyen baseball ve golf gibi sporlara gösterilen ilgiye de yaklaşamamıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kişiyeye özel soruşturma

Numan Türer 24.07.2011

Şike soruşturmasının başlamasından bu yana futbol dünyasının aktörlerinin yaptıkları yorumlardan, kamuoyu, şikenin her zaman bilindiğini ve hatta teşvik priminin neredeyse etik kabul edildiğini algıladı. Haliyle böyle bir ortamda soruşturmada ön plana çıkan takım Fenerbahçe ise, diğer şike yapan takımlar nerede sorusu aklınıza gelir.

Konunun hukuki boyutunda bir kaç husus var.

1- “Kötü emsal, emsal olamaz”

Soruşturulması gerektiği halde **soruşturulmamış** bir suç, aynı cins başka bir suçun **soruşturulmamasına** emsal olamaz. Şike yaptığı alenen bilinen, ihmal, hata veya herhangi bir sebepten dolayı soruşturma açılmamış kulüpleri örnek göstererek, mevcut soruşturmadan kurtulmak hukuken mümkün değildir. Sadece kamuoyuna tek suçlu ben değişim demekten başka bir şey ifade etmez.

2- “Takdir Yetkisi”

Kanun uygulayıcılar, tecrübe ve birikimlerine dayanarak karşılaştıkları suçlara karşı takınacakları tavırları belirlerler. **Küçük yaşta marketten hırsızlık yapan çocuğa işlem yapıp kayıtlara geçirmenin ileride vereceği zararı hesaplayarak, sadece uyarmanın sonu vereceğini düşünmek takdir yetkisine iyi bir örnektir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Latin Amerika futbol karakteristiği

Numan Türer 01.08.2011

İspanyol sömürgeciliğinin izlerinin baskın bir şekilde devam ettiği Latin Amerika'da halk İspanyolca konuşur. Sömürgeciler gittikleri ülkelerde yaptıkları yatırımlar ile yaşam kalitesini arttırırken, kendi kültürlerini de empoze etmişlerdir. Kuzey Afrika'nın bazı Arap ülkelerinde, gazetelerin neredeyse tamamının Fransızca çıkması gibi... Stratejik politikalarından dolayı, günümüz dünyasında halkın eski sömürgecilerine karşı sempatisi vardır.

Latin Amerikalı futbolcuların Avrupa piyasasına açılabilmesi için, kültür şoku yaşamayacakları, kendilerini daha kolay ifade edebilecekleri, belki de daha rahat kayırılacaklarını düşündükleri aynı dili konuşan ve aynı kültürü paylaşan İspanya'ya ihtiyaçları vardır. Yıldız futbolcuları dünyanın her yerinde menajerler takip edip bulmakta zorlanmazlar. Ancak, orta seviye Latin Amerikalı futbolcuların İspanyol takımlarına transferleri için kendilerini göstermeleri gerekir. Kendini gösterme düşüncesi futbol karakteristiğini ciddi şekilde etkiler.

Latin Amerika futbolunun kendini gösterme düşüncesi ile ortaya çıkan özelliklerini sıralayalım:

1- Aceleci

Direk sonuca gitmeye çalışan futbolcular, yeterince hazırlık pası yapmadan çok fazla derinlemesine pas atarak pozisyona girmeye çalışıyorlar. Olgunlaşmamış ataklar nedeniyle gol kısırlığı yaşıyor. Sürekli derinlemesine pas atmak ve o pas ile buluşacak yere üç-dört kişinin arasına koşturmak, "gol pası verdim" ve "kalabalık defansın arasından gol attım" deme isteğidir.

2- Hızlı oyun, yavaş pas trafiği ve bireysellik

Oyun çok hızlı oynanmasına rağmen, pas trafiği oyunun hızına oranla yavaş kalıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Teşvik primi legal olmalı mı

Numan Türer 07.08.2011

Açıktan maç satmaya nazaran teşvik primi ve hatırlık şikesi kabul edilebilir ve masum gözükmemektedir. Bazen iyi ile kötü arasındaki çizgi o kadar incedir ki, bir adım ileri atsanız uçurumdan düşebilirsiniz. Ama o adımı atmazsanız hayatta kalırsınız.

Hatırlık şikesine bir örnek vererek konuyu aydınlatalım.

Dört takımlı iki grubun ilk dört takımının yarı final ve final oynayacağı bir dostluk turnuvasında, son maça gelindiğinde gruptan çıkmayı garantileyen takımın karşısında iki seçenek vardır: Grubu birinci bitirip, diğer grubun ikincisi ile karşılaşmak veya ikinci bitirip birinci ile karşılaşmak. Grubu birinci bitirmek her zaman istenen sonucu vermeyebilir. İkinci grupta Real Madrid'in sakatlık vs. nedeni ile bir maçını kaybettiğini ve grubu ikinci olarak bitirdiğini düşünün. Bu durumda takımın Real Madrid ile yarı finalde karşılaşmaması için maçı kaybetmesi ve grup ikincisi olması gerekir. **Teknik direktör, taktik gereği oyuna yedek oyuncularını sürerek maçı kaybederse şike olmaz. Bu, maçı kaybetmesi halinde, kaybettiği takımın da kendisi ile birlikte gruptan çıkması amacıyla yapılırsa hatırlık şikesi olur.**

İşin sonucuna bakıldığında her ikisi de basit mantıkla aynı şey olarak görülüyor. Maçı kendi isteğiniz ile kaybediyorsunuz. *"Kendi yararımıza yaptığımız zaman oluyor da, neden başka takıma iyilik yapmayalım. İkimiz de aynı şehrin takımımız"* ifadeleri masumca gözükse de, elde edilen sonuca bakmak gerekir. Hak etmemiş bir takıma sempati duyduğunuzdan dolayı maçı verip, başka bir takımın hakkını gasp ediyorsunuz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet şike yaparsa...

Numan Türer 14.08.2011

Sporun sosyal düzene katkısında öne çıkan teorilerden bir tanesi "Fonksiyonalist" teoridir. Fonksiyonalist teori ırki ve etnik farklılıkların toplum içinde asimile edilmesi gerektiğini söyler. Uyumu destekler, kültürel çoğulculuğa izin vermez (Anderson & Taylor, 2003). Sosyal düzenin ve dengenin sağlanması için toplum içindeki farklılıklar aşılmalı ve konsensus sağlanmalıdır. Bu yaklaşımda, karar mekanizmaları azınlıkların cemiyetin içine entegrasyonunu teşvik etmeye odaklanır. Coakley (2007, sf.282) azınlığı şu şekilde tarif eder.

"Sistematik ayrımcılığın dezavantajlarından zarar gören, yaşadıkları geçmiş ve mevcut ayrımcılığa bağlı tecrübelere dayalı, kuvvetli sosyal bağlılık hissine sahip, sosyal olarak tanımlanan bir nüfustur."

Ayrıca Durkheim'ın biyolojik organizma benzetmesi fonksiyonalizmin ana fikrini ortaya koymaktadır. Canlı organizmanın farklı uzuvları, sağlıklı vücudun düzgün işlemesine katkı sağlar. Toplumun birbirine bağımlı uzuvları (eğitim, aile, hukuk, medya ve spor gibi), sosyal düzeni sağlamak için diğer kurumlarla senkronize şekilde beraber çalışır. Fonksiyonalist yaklaşıma göre, spor toplumun düzgün işlemesi için yardımcıdır. Çarpık ve yanlış davranışlardan dolayı bozukluk gösteren toplumun, birbirine bağlı parçaları tamir edilerek normale çevrilmelidir. Bu nedenle, spor programları suçu azaltmak için kademeli olarak desteklenmiştir.

En meşhur suç saptırma programlarından biri 1980'lerin sonunda uygulanmıştı. İlk kez ABD'nin Maryland eyaletinin Prince George bölgesinde eski bir kasaba yöneticisi olan G.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barcelona'nın motivasyon sorunu

Numan Türer 19.08.2011

Barcelona, Real Madrid derbilerinden fazlasıyla sıkılmış gözüküyor. Motivasyonsuzluğun sonucu Barcelona'nın maçı rölantide oynamak istemesi ve Real Madrid'in taktik değişiklikleri nedeni ile Barcelona'nın topa yeterince sahip olamaması performanslarını düşürdü. Motivasyon sorunlarından dolayı iki sıradan gol yediler.

Motivasyona neden olan uyarıcı faktörler, doğru seçilmediği takdirde negatif strese neden olur. Bazen teknik direktörler kendileri uyarıcıları bulur ve çıkarır, bazen de kendiliğinden ortaya çıkan uyarıcıları sizin iyi yönetmeniz gerekir.

Mourinho'nun gerginlik stratejisi sanılanın aksine her zaman Barcelona'nın işine yarar. Gerginlik kendi futbolcunuzu motive ederken, rakibi de motive eder. Nitekim motive olmakta zorlanan Barcelona'da, 54. dakikadaki kafa topunda Marcelo'nun Messi'nin baldırına basması ile Messi'nin performansı ikiye katlandı. Teknik direktörler böyle ortamları iyi kullanmak isterler. **Basit mantık ile gerginliğin her zaman işe yarayacağını düşünmek hatadır. Mourinho'nun kenarda yaptığı yüz mimikleri ve hareketler ile kendi futbolcularını desteklemesi oyun sertliğini arttırıyor.** Kapasitesinin altında bir oyun sergileyen Barcelona'ya karşı oyunu sertleştirirseniz, uyuyan devi uyandırabilirsiniz. Barcelona maçı kazanmasına rağmen, 54. dakikadaki kırılma noktasından sonra yine de ciddi bir uyanma yaşamadı. Bence bu durum aşırı stres ile açıklanabilir.

Nasıl yani diyebilirsiniz. Şampiyonlar Ligi kupasını kaldırdıkları tribünden stadı bayağı bakışlarla seyreden ve dönüş yolunda uçakta kâğıt oynayarak, kutlama yapmayan Barcelona nasıl olurda strese girer?

Barcelona'nın takım oyununa entegre edilmiş üstün yetenekleri, stres yaşamadıkları maçlarda rakibe top göstermiyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Messi - Ronaldo farkı

Numan Türer 22.08.2011

Futbolun kurallarının rasyonel bir sıra ile Stanley Rous tarafından derlendiği 1938 yılına kadar geçen zamanı, oyun kurallarının oluşum periodu olarak adlandıırırsak, 1938'de günümüze futbolun gelişimi, sosyal hayatın gelişimine paralel şekilde ilerlemiştir.

1863'te uygulanan ilk ofsayt kuralında topun önünde bulunan her oyuncu oysaft pozisyonunda kabul ediliyordu. Çünkü gol atma mantığı rugby'de olduğu gibi dripling yaparak ilerleme üzerine düşünülmüştü. 1866'da topun önünde 3 kişinin bulunmasının ofsayt olmayacağına karar verildi. 1891'de penaltı vuruşu kurallara girdi. Hatta, futbolun centilmenlerin oyunu olduğundan, bir centilmenin bilerek faul yapmayacağı bile düşünülmüştü.

Oyuncu sayısının ve kurallarının belli olmadığı, bugün hala ingilterede bütün şehrin yılda bir kez beraber olarak oynayarak eski geleneklerini yerine getirdikleri"mob" futbolundan kalan kargaşa ile futbol 1890'larda daha ziyade rugby'ye benziyordu. 2-2-6 ve 1-1-8 gibi oyun sistemleri uygulanıyordu.

Beckenbauer'in liberoyu futbol dünyasına kazandırması ile uzun süre liberolu sistem kullanıldı. Ta ki liberonun üzerine bir santraforu bağlayarak, liberoyu kitlemenin yolu keşfedilinceye kadar. Daha sonra 4'lü defansın arkasında 2 stoper ile yapılan savunma anlayışına geçildi. Yeni keşifler ortaya çıktıkça sistemler ve alınan önlenmlerde değişmeye devam edecektir.

Antrenman bilimindeki ilerlemeler ve yeni sistemler nedeniyle bugün dünya futbolu artık **sadece teknik becerileri iyi futbolcular ile oynanamayacak kadar hızlı ve çabuk.** Bireysel yeteneklerin tek başına maç kurtardıkları zamanları da yavaş yavaş geride bırakıyoruz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milli maçlarda fark edilmeyen ayrıntılar

Numan Türer 04.09.2011

Milli Takımımızın Kazakistan'ı zor da olsa geçmeyi başardığı maçta, akıllarda kalanlardan ziyade, dikkate değer görülmeyen şeyleri sıralayalım.

- Hazırlık maçında Türk Telekom Arena'da ısıklanan Emre, grup maçında ısıklanmadı. Taraftar duracağı yeri bildi. Peki, Hakan Şükür neden Fenerbahçeliler tarafından hiç ısıklanmamıştı?
- Kazakistan maçı ile tam 40 kez Milli Takım'a çağrılan C. Kazım İstiklal Marşı'nı söyle(ye)medi. Milli duygular İstiklal Marşı'nı okumak ile sorgulanamaz, ancak usul önemlidir. C. Kazım'ın İstiklal Marşı'nı söylemesi vatana sadakatini ispatlamaz. Mesut Özil de Almanya Milli Takımı'nda oynadığı için vatan haini değildir. Milli maçların önemli bir unsuru da milli marştır. Türkçe bilmese bile bir futbolcunun tam ve eksiksiz söyleyebilmesi seyircinin onu kabullenmesi demektir. Daum İstiklal Marşı'na olan hassasiyetimizi çabuk keşfederek, marşımızı her fırsatta söylemişti. 1993'ten beri Türk futbolunun içinde yer almasına rağmen, Türkçe konuş(a)maması ise hiç sorgulanmamıştı.
- Rakibe saygı göstermek de usulden ibarettir. Fair-play mesajlarının maç başında okunması ve tatbik edilmeye çalışılması tamamen usuldür. Maçı kazanmaya veya kaybetmeye doğrudan etki etmemesine rağmen, **zaferin anlamı ve hak edilmişliğin belgesidir.**

Kötü performans veya kaybedilen maçlarda kahrolan biz, milli maçları hiçbir zaman basit bir maç olarak görmedik. Her daim düşmana karşı kazanılmış zafer edası ile hareket ettik. Çelişkimiz; çok yüksek milli duygular ile hareket etmemize rağmen, beklentimiz sıradan maç galibiyetleri elde etmek.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sporda Şiddet Yasası'nda düşünülmeyen

Numan Türer 18.09.2011

Ligler yine kötü tezahüratların gölgesinde başladı. Kötü tezahürat takibi şikâyeteye bağlı suçlardandır. Kendisine hakaret edildiğini düşünen kişi veya kulüp savcılığı şikâyet başvurusu yapmadığı sürece soruşturma **açılmaz.** Yeni kanunda bu durum düşünülerek değişikliğe gidilmiş. 14. Madde'de:

*"Spor alanlarında veya çevresinde taraftarların **grup halinde veya münferiden belirli bir kişiyi hedef veya muhatap alıp almadığına bakılmaksızın** duyan veya gören kişiler tarafından hakaret olarak algılanacak tarzda aleni olarak **söz ve davranışlarda** bulunmaları halinde, fiilleri daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç*

oluşturmadığı takdirde, **şikâyet şartı aranmaksızın**, failer hakkında **on beş günden az olmamak üzere adli para cezasına** hükmolunur.”

Yani, spor alanlarındaki hakaret algılanabilecek her türlü davranışa, şikâyet gerek olmadan **savcı tarafından direkt** olarak soruşturma açılabilir. “**Davranış**” kelimesinin kanuna eklenmesinin sebebi ise, kanuna karşı hile yöntemine başvurulmasını engellemek. Sadece söz veya tezahürat denseydi, taraftarlar hakaretlerini sözsüz olarak istedikleri gibi yapabilecekler ve bu kanunda belirtilen cezalardan muaf olacaktı. Türk Ceza Kanunu’ndaki yaptırımı ne ise sadece onunla yargılanabileceklerdi. Zaten spor alanlarındaki suçlarda TCK’da belirtilen cezalar yetersiz olduğu için bu kanun çıkarıldı.

Ayrıca yeni kanuna göre, ben ortaya söyledim, kimse üzerine alınmasın deme şansı da yok. “**...grup halinde veya münferiden belirli bir kişiyi hedef veya muhatap alıp almadığına bakılmaksızın.**”

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taraftarın davranış değişikliği

Numan Türer 25.09.2011

Sporda şiddetin önlenmesi için, kalabalığın arkasına saklanarak sahaya taş, bozuk para, su şişesi atma ve küfür etmenin spor kültüründen çıkacağı âni beklemek gerekir. **Sosyal öğrenme teorisine** (Social Learning Theory) **göre, insanlar başkalarının davranışlarını ve o davranışların sonuçlarını gözlemleyerek öğrenirler.**

Mesela; bir öğrenci grubu tarafından kabul görmeye çalışan gencin grup üyeleri gibi giyinmeye çalışması, modelin bireyi zorlamasıdır. Model alınan bireyin davranışının sonucu, gözlemcinin davranışını temsilen (vicarious reinforcement) etkiler. Örnek alınacak davranışın sonucunda, model ceza alırsa, davranışın olumsuz olduğu temsili (vicarious punishment) gerçekleşmiş olur (Bandura, 1977).

Öğrenme sadece sosyal nedenler ile olmaz. Hırsızlık yapan insanın yaşadığı çevrenin etkisi ile hırsızlık yapmasının yanı sıra, karnını doyurmak amacıyla yapmış olması gibi (Burgess & Akers, 1966). İngiliz holiganlarının sadece adrenalin için, sarhoş olup meydan muhaberesi yapar gibi, iki taraftar gurubunun iç içe geçerek kavga etmesi ülkemizde görülmüş değildir. **Liglerimizde öğrenilmiş taraftar davranışı, küfür eden, rakip takım taraftarına, yetkililerine ve sporcularına olumsuz gözle bakan, şiddete başvuran bir profil çiziyor.** Normal hayatlarında yapmayacakları davranışları, statlarda rahatlıkla yapmaları motivasyonun çevresel sosyal faktörlerden kaynaklandığını gösteriyor.

Taraftarımız bugüne kadar iyi modeller ile yönlendirilmeye çalışıldı. İyi öğrencinin öğretmen tarafından takdir edilerek, diğerlerinin olumlu motive edilmeye çalışılması gibi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milli takımda rol çatışması

Numan Türer 09.10.2011

Milli Takımlar günümüz futbolunda takım oluşturma sürecinde en çok sıkıntı çekilen takımlardır. Kendi takımlarında üst düzey performans sergileyen futbolculardan kurulu milli takımların başarısız olduklarını sık sık görüyoruz. Takım dinamiklerini uygun bir şekilde yönlendirerek takım oluşturma safhaları çok iyi kullanılmadığında bu sorun oluşur.

Lise futbol takımına alacağınız futbolcuları belirler ve antrenmana çıkıp hiç bir şeye karışmaz iseniz, bir müddet sonra defans, orta saha ve forvetin kendi kendine şekillenmeye başladığını görürsünüz. Takımda lider futbolcu veya futbolcular kendini kabul ettirir ve takımı yönlendirmeye başlarlar.

Daha da genişletirsek; takım oluşturma sürecinin 4 ana safhası vardır.

1. Teşekkül (Forming)

Bu bölümün çok çabuk geçilmesi gerekir. Takım oyuncularının birbirini tanımaya, kendilerini diğer oyuncular ile karşılaştırmaya, gruba kabul edilmeye ve grup içerisinde kendilerine uygun rol bulmaya çalışırlar. Ayrıca birbirlerinin güçlü ve zayıf yanlarını test ederler. Antrenörün üzerine düşen futbolculardan ve takımdan ne istendiğini hedef olarak önlerine koyarak ilk safhayı hızlı geçmeye çalışmaktır.

2. Fırtına (Storming)

Lider futbolculara karşı direnme ve kişisel çatışmalar öne çıkar. Liderler ve diğer futbolcular grup içerisinde kendilerine rol oluştururken, antrenör veya yöneticilerin kendilerine biçtikleri rol ile de çatışabilirler. Etkili bir iletişim ile çözülebilir. İletişim tekniklerini geniş bir konu ve takım oluşturma sürecinin ana fikri olmadığından daha fazlasını yazmıyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşırı motivasyon

Numan Türer 16.10.2011

Türkiye-Hırvatistan eşleşmesi futbol anlayışları benzer iki takımın oynayacağı ilginç bir maç olacak. Her iki takım da iyi oyunculardan kurulu olmasına rağmen, inişli çıkışlı bir grafik sergiliyor. O nedenle favorinin kim olduğu hakkında yorum yapılamıyor. Hırvatistan'ı yendik, yine yeneriz diyebiliyoruz.

Eskiden süper kahramanlar vardı. Superman bütün dünyayı tek başına kurtarırdı. Ancak kahramanların iyi yardımcılara ihtiyacı vardı. Superman bile ofiste kendisine yardım eden insanlara sahipti. *Fantastic Four* ve *X-Men* gibi filmler ise artık tek kahraman döneminin bittiğini gösteriyordu. Aslında, tek kahraman kavramı baştan hatalı bir konseptti. Lidere ihtiyaç vardır, ama liderliği kabul edecek bir grup olmadığı sürece lider tek başına bir işe yaramaz.

Dünya futbolunda lider futbolcuları olan, ama rol çatışması nedeniyle liderlerin futbolcular tarafından kabul edilmemesinden dolayı başarılı olamayan en belirgin takım Portekiz'dir. Ronaldo ve Figo gibi dünya yıldızları olmasına rağmen **hiçbir zaman iyi bir takım olmadılar.** Liderlik önce takım tarafından sevimekten geçer. Ronaldo dünyanın en sevilen futbolcularından olmasına rağmen, aynı zamanda en çok nefret edilen futbolcularındandır.

Türkiye ve Hırvatistan birbirine çok benziyor. Aynı Portekiz örneğinde olduğu gibi Türkiye ve Hırvatistan takım olmada sorun yaşıyor. Ancak kaliteli futbolculara sahipler. **Tam bir takım olan Almanya** karşısında ne kadar motive olursak olalım, şartlar eşit olmadığından kazanmamızın çok zor olduğu bir maçtı.

Önce basında öne çıkan yorumlara bakalım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Odaklanma ve Beşiktaş

Numan Türer 06.11.2011

 Odaklanma ve Beşiktaş **Dikkat, zihnimizin çeşitli nesneler ve fikirler arasından sadece birine odaklanma kabiliyetidir** (James, 1980). **Yapılan sporun türüne göre, harici ve iç uyarıcılara odaklanma ile dikkati bir yere veya geniş alana odaklama olarak farklı formlar içerir** (Nideffer, 1980).

Maratoncuların vücutlarında meydana gelen ağırları hissetmemek için, yere bakarak adım saymaları dikkati **dışa odaklama**dır. Futbolcunun topa vururken bileğin kilitlenmesi gerektiğini düşünmesi ise **içe odaklanma**dır.

Serbest atış kullanan basketbolcu dikkatini potaya odaklayarak, dış etkenlerden (external stimuli) gelen dikkat dağıtıcı faktörleri elimine eder. Aynı oyuncu oyun kurarken, takım arkadaşlarının saha içindeki yerlerini ve hareketlerini izleyip top dağıtabilmek için dikkatini genişletir.

Sporcu aktivitenin belirli bir fonksiyonuna odaklanırken, sadece bir teknik kullanmaz. Hem içe, hem dışa, birden fazla veya tek bir uyarıcıya odaklanır veya ayırıştırır. Dikkat dağıtıcı noktaları ayırıştırırken aslında aktivite ile ilgili olmayan şeylere de odaklanabilir. Spor dalının türüne göre sporcu hangisini seçeceğini kendisi otomatik olarak belirler. **Yeterli pratik yapılmamış ise futbolcuyu odaklanma sorunu ile başbaşa bırakırsınız. Kendi kişisel yeteneklerine göre üstesinden gelir veya yetersiz kalır.**

Bireysel sporlarda sadece kendi performansını etkilemesine rağmen, futbolda **takım halinde yapılması gereken savunmada bir veya birkaç futbolcunun odaklanma sorunu yaşaması Beşiktaş'ın hem Ukrayna'da hem de İstanbul'da 90+ dakikalarda yaşadığı sıkıntıya neden olur.**

Takım savunmasında, birden fazla dış uyarıcılarla (broad external) aynı anda başa çıkma yeteneği (Nideffer, 1976) ile dikkati daraltarak odaklanma (narrow focus) aynı anda yapılmalıdır. Sahada alan savunması yaparken, boş alanı takım arkadaşı ile uyumlu bir şekilde kapatmak için, birden fazla oyuncunun nerede olduğunun ve nereye gidebileceğinin takibi **dikkat genişletilerek** yapılır. Özellikle duran toplarda ise **dikkat daraltılarak** tek bir rakibe veya topa odaklanılmalıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hırvatistan maçı ve futbolumuz

Numan Türer 14.11.2011

İki hafta önce gereksiz yere intikam duygusuna kapılan Hırvatistan karşısında Milli Takımımızın bir adım önde olduğunu söylemiştim. Ancak, Bilic hatasını çabuk fark edip ortamı yumuşatmasını bildi. Maç boyunca sakin ve gerginliği önleyici hareketler yaptı. En ufak tepki toplayacak bir hareket yapmadığı gibi, oyuncularımızın gergin olduğu anlarda ise yatıştırıcı olmaya çalıştı. İkinci dakikada gelen gol ile gerginlik avantajını eline geçirdi.

Hiddink, kontratak dedi, ama hiçbir gol kontrataktan yenmedi. Ayrıca, **ikinci gol duran top gibi bir ortadan, diğer gol duran toptan geldi.** Geçen hafta Türk futbolunun duran top zafiyetinden bahsetmiştim. Basketbolda duruma göre takımlar alan savunması veya adam adama savunma yaparlar. **Futbolda duran toplarda adam adama savunma yapılması daha akılcıdır.** İlla bu şekilde olacak demek ise yanlıştır. **Adam paylaşmayı takım doğru olarak yapamıyorsa veya bir iki kişi tam yapamıyorsa, bir grup alan savunması yaparken diğer grup adam adama savunma yapabilir. Liberolu sistem dünyada artık uygulanmamasına rağmen, alt seviye liglerde veya defans oyuncularının uyum sorunu yaşadıkları durumlarda kullanılabilir.** Yeter ki rakip liberolu sistemi çökertebilecek kadar iyi olmasın veya şartlar liberonun üzerine oynamalarını zorlaştırmış olsun. Yani duran toplarda adam adama savunma daha doğrudur ama sorun varsa, karma bir sistem uygulanabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derbi maçların neden favorisi olmaz

Numan Türer 27.11.2011

Bir takımın sezon boyunca ortaya koyduğu performans, içinde bulunduğu çevresel faktörlerin etkisi kadardır. Oyuncu kalitesi, maddi imkânlar, seyirci desteği ve takım uyumu vs. parametreler performansı belirli bir kalıba sokar. **Futbolcunun performansı, atletizmde olduğu gibi güllenin kaç metre uzağa atıldığı veya 100 metrenin kaç saniyede koşulduğu şeklinde sayısal veriler ile ölçülemeyecek kadar farklı varyasyonlar içerir.**

Futbolda performans ölçme kriterlerine birkaç örnek verelim:

1- Koştuğu mesafe

2- Yaptığı pas sayısı

3- Kaptığı top sayısı

Yukarıdaki performans ölçme verilerinin hiçbiri futbolcunun ne kadar etkili olduğunu tam olarak göstermez. Daha detaylı kriterlere ihtiyaç vardır.

1- İleriye doğru pas sayısı

2- Kapılan ilk toptan sonra pas verme arasında geçen zaman

3- Futbolcunun koşulan mesafede ortalama hızı (yani koşuyu kapasitesinin yüzde kaç ile yaptığı).

Performans ölçme, objektif kriterlere göre olması gerekirken, futbolda iyi performansın kriterleri antrenöre, yöneticiye, yorumcuya ve seyirciye göre değiştiğinden sübjektiftir. Sübjektif kriterler de takım uyumu veya taktik açıdan rakibi kitleme düşüncesi ile uygulanabilir. Bu durumda antrenöre güvenmek gerekir. Seyirciye göre çok iyi oynayan futbolcunun oyundan alınması, antrenörün kendisine ait sübjektif kriterlere oyuncunun uymamasıdır.

Ancak, saha içi genel performans açısından ortalama performans kriterlerin futbol dünyanız tarafından kabul görmesi gerekir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Carvalhall başarılı olmamalıydı

Numan Türer 18.12.2011

Tayfur Havutçu'nun şike soruşturmasıyla birlikte cezaevine girmesi planları karıştırmıştı. Ertuğrul Sağlam veya Aykut Kocaman gibi, çeşitli takımlarda kendini ispatladıktan sonra büyük takımların teknik sorumluluğuna getirilen isimlerin aksine, **Tayfur Havutçu'nun Beşiktaş'ı uzun yıllar çalıştırması planları bana göre gerçekçi değil.** Tayfur Hoca istisna gösterir ve başarı istikrarını yakalayabilir. Ancak, tecrübesizliğine rağmen uzun vade planlara hangi sebeplerle dâhil edildiği anlaşılamadı.

Beşiktaş'ın Tayfur Hoca üzerine yaptığı planlar çerçevesinde, kendisi cezaevinde iken, büyük paralar ile transfer edilen ve sıkıntılı zamanlarda soruna neden olan yabancı yıldızlar ile iyi iletişim kurarak durumu idare edecek, Portekizliler ile aynı dili konuşan, adı fazla duyulmamış bir emanetçi (vekil) bulundu. Vekilin görevi asil gelince biter. Abdullah Gül de başkanlığa, Tayyip Erdoğan gelinceye kadar vekâlet etmişti. Görevi asil veya vekil hangisi yaparsa yapsın, görev mutlaka yerine getirilir. Bu durumda kimden daha fazla **verim alındığı** önem kazanır.

Tayfur Hoca'nın cezaevinden çıkması ile vekilin görevinin sona ermesi bekleniyor. Ancak vekile verilen görev siyaset kurumundaki gibi, asil gelinceye kadar imza atması değildir. Beşiktaş yönetimi vekil işini fazla hafife aldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şikede Federasyon'un çerçevesi

Numan Türer 25.12.2011

“Çerçeve (framing) teorisine” göre bir olayı nasıl çerçevelerseniz algıyı belirli bir yönde etkilersiniz (Kahneman & Tversky, 1979). Çerçeve teorisinin anlaşılabilmesi için Kahneman ve Tversky (1981) bir adım daha ileriye giderek **“beklenti (prospect) teorisini”** geliştirdiler. Beklenti teorisine göre, **kesin kazanç, eşit miktarda veya daha fazla muhtemel kazançtan daha fazla tercih edilir. Zarar etmekten kaynaklanan memnuniyetsizlik, kâr etmekten elde edilen memnuniyetten daha fazladır. Bu nedenle kazanma veya kaybetme olarak çizilen çerçeveler insanların kararlarına etki eder** (Kahneman & Tversky, 1981). İkili meşhur çalışmasında çerçevenin gücünü aşağıdaki deneyle göstermeyi başarmıştır.

“Amerika’nın 600 insanın ölmesi beklenen sıradışı bir Asya salgın hastalığına karşı hazırlandığını düşünün. Bilimsel tahminlere dayanılarak uygulanacak önlemler sonucunda:

Eğer ‘A’ programı uygulanırsa, 200 kişi kurtulacak. Eğer ‘B’ programı uygulanırsa, üçte bir ihtimalle 600 kişi kurtulacak veya üçte iki ihtimalle hiç kimse kurtulamayacak. Hangi programı seçerdiniz?” (Kahneman & Tversky, 1984, p.343).

Program “A” yüzde 72 oy alırken, “B” yüzde 28 oy almıştır. İkinci gruptaki katılımcılara soruların çerçevesi ölümler vurgulanarak sorulur:

“Eğer ‘C’ programı uygulanırsa, 400 insan ölecek. ‘D’ programı uygulanırsa üçte bir ihtimalle kimse ölmeyecek veya üçte iki ihtimalle 600 kişi ölecek. Hangi programı seçerdiniz?” (Kahneman & Tversky, 1984, p. 343).

Sonuçlar çerçevenin değişmesiyle tersine dönmüştü.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşırı sahiplenme/ kabullenme

Numan Türer 08.01.2012

Aşırı sahiplenmenin futbolumuzdaki en güncel örnekleri **Felipe Melo** ve **Emre Belözoğlu**’dur. Gol sonrası pitbull sevinci ile hırsını ortaya koyan Melo, Beşiktaş maçı sonrası taraftara yaptığı hareket için ceza almıştı. Fatih Terim ile kendini bulan Melo her fırsatta Galatasaray’da kalmak istediğini belirtiyor. Çünkü kendisi gibi işine her şeyini veren bir antrenör ile çalışıyor.

Emre Belözoğlu’nun ise agresif tavırları artık normalleşti. Orduspor maçında yumruğunu kaldırıncı, hakem hemen sarı kartını gösterdi.

Agresif olma kısa vadede fayda sağlasa da, rakiplerin ve diğer spor aktörlerinin (hakem, yönetici, spor yorumcuları vs.) nefretini kazandığından, uzun vadede takdir yetkilerinin şahıs ve kulüp aleyhine kullanılmasına neden olur.

Diğer örnek tekmeyle kafa uzattığı için kahraman ilan edilen, Fenerbahçe maçında elini şortunun içine soktuğu için Serdar Bilgili tarafından Beşiktaş’tan gönderilen **Pascal Nouma**’dır. Sürekli kırmızı kart görmesine ve agresif tavırlarına rağmen taraftarın desteğini her zaman almıştı. Yeşil sahalardan ayrıldı ama destek saha dışında da devam ediyor.

Aşırı sahiplenme nedir?

Sporcularda aşırı sahiplenme/ kabullenme (overconfirmity), başarılı olmanın diğer bütün ihtiyaçlardan üstün tutulmasıdır (Waldron & Kowalski, 2009). İfadede kastedilen, nasıl kazanırsan kazan (win at no cost) anlayışı **değildir**. Etik kuralları ihlal ederek kazanma, spor sosyolojisinin ilgi alanına giren başka bir çarpıklıktır.

Bir çok sporcu müsabakalara o kadar bencilce hazırlanırlar ki, fiziksel ve zihinsel sağlıklarının yanında kendi ailelerinin ihtiyaçlarını da ihmal ederler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe'nin ligden düşmesi Türk futbolunu temizlemez

Numan Türer 22.01.2012

Şike soruşturmasının ağır yürümesinin sebebi çatışma teorileri (conflict theories) ile açıklanabilir. Marksist görüşe göre, spor elit gruplar ve ekonomik güçler tarafından kendi güç ve refahlarını korumak ve arttırmak amacı ile kullanılır.

Size çok tanıdık geldi, değil mi?

Günümüz ekonomi dünyasında şirketler genel ihtiyaçları ve kamu yararını değil, sermayelerini arttırmayı hedefler. Futbolda ana ürün hizmet satışıdır. Lisanslı ürün satışları yan ürünlerdir. Hizmet satışından maksimum kâr elde etmek için, arzın (futbolcular ve antrenörler) talebi iyi karşılaması gerekir. Talep sadece kaliteli futbol değildir. Heyecan, bağlanma, aidiyet, sadakat gibi sosyal talepler üst düzeydedir. Sosyal talepler kontrol edilmez ise çatışma teorisyenleri haklı çıkar. Çünkü hırs, intikam ve aşağılanma gibi negatif veriler ile grupları tahrik etmek daha kolaydır.

Marksist görüşün tam tersini savunan fonksiyonalist yaklaşım, sporun farklı insanların ortak değerler etrafında, toplumun genel refahını temin etmek için biraraya gelmelerinde yardımcı olduğunu ifade eder.

Spor bir araçtır, kullanma niyetinize göre sonuç alırsınız. Dinamitin keşfi de insancıl amaçlar ile yapılmıştı. Ticareti kontrol etmek için sayısız kanun revizyonları yapılırken, spordaki sosyal talepleri düzenlemek için şimdiye kadar herhangi bir çalışma yapılmadığından, Federasyon sermaye ile kamu yararı arasında sıkışmış gözüküyor.

Türk futbolu devletin sistemli bir sosyal politikası ile desteklenmediğinden, spor kültürümüz yanlış yönde ilerlemiş durumda. Soruşturmanın başında hızlı ve şeffaf yürütülemeyen kriz sonucunda, suçu işlediği iddia edilen şahısların değil, kulüplerin tüzel kişilikleri ön plana çıkarıldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Spor kamu malıdır

Numan Türer 29.01.2012

Devlet tarafından ücretsiz olarak sunulan, ticari amaçlı olarak piyasa rekabeti içinde yer almayan, insanların kullanmasının engellenmesi mümkün olmayan ürün veya hizmetlere kamu malı denir.

Bu tanıma göre profesyonel sporlar kamu malı tanımına tam olarak uymuyor. Satın alınan bilet ile gidilen maçların yanında, özellikle futbol kapalı devre tv sistemi ile ücretli olarak yayınlanıyor. Yani herkesin ücretsiz kullanımına açık değil.

Ancak, saf veya tam kamu malı (pure public good) olarak adlandırılan sınırlı sayıdaki hizmet tam olarak kamu malı tanımına uyar. Mesela ulusal güvenlik devlet tarafından herkese sağlanan, bir kısım insanların yararlanmasından dolayı diğerlerinin mahrum kalmadığı, ücretsiz olarak kullanılmasının hizmetin maliyetini artırmadığı tam kamu malıdır. Bir diğer örnek hukuktur. Örneği biraz daha maddileştirecek, trafik işaretleri ve lambaları da kamu malıdır. Vergi ödemeyen bir kişinin kullanmasından dolayı, başkalarının da kullanması engellenemez ve ücretsiz kullanım maliyeti arttırmaz. Vergi ödemeye bağlı olarak devlet, şehrin belirli bölgelerindeki trafik işaretlemesini daha sağlıklı olarak yapabilir. Bu durumda kamu malından herkes eşit olarak yararlanamaz. Yani bir grubun dışlanması mümkündür. Dışlanmanın kamu yararı ve maliyet hesaplamaları gibi çok farklı nedenleri vardır. Konumuz ile alakalı olan kısmı, kamu malının kullanılmasından bir grubun dışlanabilmesi, o malı tam (saf) kamu malı olmaktan çıkarır.

Saf kamu malı çok az sayıda mallar için geçerlidir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yabancı futbolcu sınırlaması

Numan Türer 12.02.2012

Alman marka makinelerin piyasada kendini kabul ettirdiğini söyleyen bir yatırımcı, ilginç bir anekdot aktarıyordu. Ürettikleri makineleri bütün dünyaya sattıklarını ama ülke içinde satmakta çok zorlandıklarını söylüyordu. Türkler makine üretmez düşüncesi, insanların kafalarına yerleşmiş. Ülke içinde satış yapabilmek için, makinelerini Alman bir firmaya satıp, onlar üzerinden yurtiçine daha pahalı fiyata ama hiç sorgulanmadan satmışlar.

Yabancı sınırlamasının kaldırılması kâğıt üzerinde rekabeti artırır. Büyük paralar ile transfer edilen futbolcular arasından kadroya girebilmek marifet ister. Aynı zamanda, kaliteli futbolcuların katkısı ile güzelleşen oyunda, genç futbolcular daha iyi yetişir. Ülkemizde bu durum 20 yıl önce idi. Gelen her yabancı iyi kötü bizim kalitemizin üstünde olduğundan, gençlere ve futbolumuza katkısı olabiliyordu. Sanal olarak oluşan yabancı hayranlığını sürekli yabancı transfer yapmaya ve kirli ilişkilere fırsat verdi. Türk futbolcusuna büyük miktarda para verip yolsuzluk yapmak göze battığından, yabancı transferler hızlandı. Paraların boşa gitmediğini ispatlamak için yabancılara kadroda bol miktarda yer verildi. Yabancı sınırlaması var iken bile, yerli futbolcular kadroya girmekte zorlandılar. Buna rağmen gelişen ekonomi ile birlikte daha fazla genç, daha iyi tesislerde futbol eğitimi alabildi ve iyi futbolcular yetiştirmeyi başarabildik. Bizdeki sorun iyi futbolcu değil, iyi bir futbol sistemi. Kulüplerin yapısından, yayın politikalarına kadar geniş bir alandaki etkileşimden dolayı oluşan çarpık futbol kültürümüz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

10 kişi kalan takım neden daha iyi oynar

Numan Türer 19.02.2012

Galatasaray maçında Mersin İdmanyurdu takımının 57. dakikada 10 kişi kaldıktan sonra oynadığı daha iyi futbolun psikolojik izahını yapmaya çalışalım.

Kırmızı kartın verildiği pozisyona kadar, Mersin İdmanyurdu Galatasaray yarı sahasında etkili değildi. Galatasaray 1-0 önde olmasına rağmen net pozisyonları yoktu. Oyuncu sayısının azalması her iki takıma da psikolojik etki yapar. **Eğer mağlup takım 10 kişi kaldığından dolayı gardını düşürür ve maçı çeviremeyeceği endişesine kapılırsa, buna durumdan kaynaklanan (state anxiety) endişe denir.** Maçın halihazırdaki skoru ve kalan süre çok önemlidir. Çünkü "state anxiety" skor ve zaman nedeni ile ortaya çıkabilir.

Geride olan takım 10 kişi kalırsa ortaya endişe çıkmaz. Endişe olabilmesi için takımın skoru korumak zorunda olması gerekir. Yani berabere veya önde olmalıdır.

57. dakikadaki Mersin İdmanyurdu'nun durumunu özetleyelim:

- 1- Rakip lider Galatasaray.
- 2- Maçın üçte ikisi geride kalmış ve rakip kalede pozisyonu yok.
- 3- Takım 10 kişi kalmış.

Psikolojik olarak (teknik ve taktik analiz yazının konusu dışında) o âna kadar kötü performans sergileyen Mersin İdmanyurdu, bir de 10 kişi kalınca maçı zihinlerinde kaybettiler. **Zaten kaybettikleri bir maçı bir daha kaybetmeleri söz konusu olmadığından, 10 kişi kalmak endişe yerine motivasyon sağladı ve son yarım saatlik dilimde iyi futbol oynayıp golü de buldular.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbolun kurallarını kim değiştiriyor, hangi kurallar değişmeli

---

Numan Türer 04.03.2012

Uluslararası Futbol Birliği Kurulu'na (IFAB) FIFA ile beraber İngiltere, İrlanda, Galler ve İskoçya üyedir. Kurul yılda iki kez toplanarak genel öneriler ve futbol oyun kurallarındaki değişiklikleri görüşür. Ocak veya şubat ayında yapılan Yıllık Genel Toplantı'da (Annual General Meeting) değişiklik önerileri ele alınır. Önerileri sadece üyeler verebilir. Yani, değişen kurallara futbolun patronu olarak bildiğimiz FIFA değil, FIFA'nın da üyesi olduğu IFAB karar verir.

IFAB'ın kasım veya ekim ayında yapılan Yıllık İş Toplantısı'nda (Annual Business Meeting) kural değişikliği gündeme alınamaz.

FIFA'nın dört oy hakkı vardır ama kararlar dörtte üç çoğunluk ile alınır. Yani futbolun beşiği İngiltere kurallara kimsenin müdahale etmesine izin vermez.

IFAB'ın yapısı ilginç bir şekilde teşekkül etmiştir. 1800'lü yılların ortalarında İngiltere'de futbolun yaygın olduğu bazı okullar biraraya gelip, rastgele oynanan futbolu belirli bir kurallar çerçevesinde oynayabilmek için ilk kuralları belirlediler. 1886'da İngiltere Futbol Federasyonu, İskoçya, Galler ve İrlanda'yı toplantıya çağırarak IFAB'ı kurup oyunun kurallarına standardizasyon getirdiler. FIFA'nın 1904'te kurulduğunu gözönüne aldığımızda, yaklaşık 20 yıl önce Britanya bölgesinde futbolun organize bir şekilde oynanıyor olduğunu görürüz. Haliyle FIFA'nın kuralların tek elden belirlenebilmesi için IFAB'a üye olmak istemesi normaldir. 1913'te İngiltere FIFA'ya, FIFA'da IFAB'a üye olur.

IFAB'ın bu yılki Yıllık Genel Toplantısı'nda, uzatmalarda dördüncü oyuncu değişikliği imkânı ve ceza sahası içindeki bariz gol şansını engellemede verilen penaltı, kırmızı-kart ve arkasından gelen birkaç maç cezanın ağır olduğu düşünülerek, sarı-kart ve penaltı önerisi içeren sekiz maddelik kural değişikliği teklifi ve gol çizgisi teknolojisinin de bulunduğu altı maddelik diğer konular görüşülecek.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbolcuların kas yapılarının performansına etkisi

Numan Türer 15.03.2012

İnsan vücudunda iki tip kas lifi bulunur. **Tip I- Yavaş Kasılan** (Slow Twitching Fiber –Type I), **Tip II- Hızlı Kasılan** (Fast Twitching Fiber –Type II). Hızlı kasılan liflerde ikiye ayrılır. Tip IIa ve Tip IIb. **Tip I kas lifleri, uzun süre güç gerektiren maraton gibi sporlarda en yoğun biçimde kullanılır.** Oksijene ihtiyaç duyulmayan (anaerobic) **400 metre gibi kısa süreli güç gerektiren aktivitelerde Tip IIa kas liflerinin kuvvetli olması gerekir.** En fazla gücü üreten, ancak yorgunluğa karşı en dayanıksız **Tip IIb kas lifleri ise, patlayıcı güç gerektiren kısa mesafe koşuları (sprint) ve zıplama (basketbol) için hayati önem taşır.**

İnsanlar arasındaki kas liflerinin dağılımı genetik ve çevresel faktörlere bağlı olarak oldukça heterojendir. Kuzey Amerikalı beyazların yüzde 25'inde, Tip I ve Tip II kas lifleri arasındaki oran farkı ortalama yüzde 35 ile yüzde 65'tir. Kas tiplerinin dağılımı yüzde 45 doğuştan, yüzde 40 ise antrenman ile belirli kas gruplarının daha fazla çalıştırılması sonucudur. Geriye kalan yüzde 15'lik oran ise, vastus lateralis kasından alınan biopsilerdeki olabilecek yanlışlıklar ile çalışmaya dâhil edilen sporcuların ırklarının seçiminde yaşanan kısıtlamalardan dolayı öngörülen hata payıdır (Simoneau & Bouchard, 1995).

Atlet doğulur teorisinin karşısında, sonradan da kas liflerinin değişebileceği ile ilgili bilimsel çalışmalar yapılmıştır. **İnsan vücudundaki kas liflerinin sayısını arttırmak mümkün değildir. Ancak uygun antrenman metotları ile Tip I kas lifleri Tip II kas liflerine dönüştürülebilir.** Sporcunun ihtiyacına göre daha fazla çalıştırılan kaslardaki lif karakteristiğinin değiştiği gözlemlenmiştir (Sjöström, Lexell, Eriksson & Taylor, 1991). Simoneau ve Bouchard (1995) yaptıkları araştırmada, bir voleybolcunun sağ ayağında yüzde 27 ve sol ayağında yüzde 53 Tip II kas liflerine rastladılar. Bu fark antrenman yapmayan normal insanlarda ise oldukça azdır.

Ayrıca, her sporcunun antrenmana verdiği tepki farklıdır. Genetik farklılıklardan kaynaklanan sebeplerden dolayı, **kas liflerinin değişimi için yapılan antrenmanlar her sporcuda aynı etkiyi yapmaz. Bu nedenle profesyonel sporcuların seçiminde daha dikkatli davranılması gerekir.** Bununla beraber kas liflerinin tipi iyi bir sporcu olmak için tek belirleyici faktör değildir. Doğru beslenme, antrenman ve motivasyon gibi diğer değişkenlerinde önemi büyüktür.

Spor dinamik olarak değişiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe-Galatasaray maçında kim daha şanslı

Numan Türer 18.03.2012

Bu yazıyı maçtan önce hazırlayıp gazeteye gönderdiğim için, maçtan sonra yayımlanmasına rağmen maçtan önceki görüşlerimi içeriyor olacak.

Fenerbahçe- Galatasaray maçı öncesi Galatasaray'ın favori olduğunu herkes biliyor. Ancak favori olmak kazanmak için yeterli değildir. Zor günler geçiren Fenerbahçe'yi Telekom Arena'da kolay yenebilirsiniz.

Kadıköy'de yenmeniz için iyi futbol oynamanız yetmez. Eşdeğer iki takımda en büyük fark motivasyon olacaktır.

Galatasaray'a play-off öncesi bir puan yeterken, futbolcuları galibiyete motive etmek için nasıl bir yol izlenmelidir? Fatih Terim takımı nasıl motive ederse etsin, realite bir puanın yeteyeğidir. Motivasyon teorilerinden Hull'un drive teorisine göre uyarıcı yeterli miktarda değilse takım performansın zirvesine ulaşamaz.

Hull'a göre uyarıcı faktörlerin aşırı olması endişe meydana getirir ve performansı düşürür. **Aynı şekilde yetersiz olması da gerekli uyarıcıyı sağlayamadığından istenen performansa ulaşmayı engeller.** Şekilde esprili bir şekilde gösterilen yeterli uyarıcıya sahip olmayan sporcunun durumu solda yatan kişinininki gibidir. Aşırı motivasyonda ise üsteki kişinin yaşadığı performansın düşmesidir.

Genellikle motivasyondan anladığımız takıma destek verme, arkasında olma ve ateşlendirici konuşmalardır. Bunlar tabii ki motivasyonun parçalarıdır. **Motivasyonun bana göre en önemli parçası elimizde olmayan nedenler ile ortaya çıkan durumdur.** Yani Galatasaray'ın bir puana ihtiyacı olması durumunu kontrol etmeniz mümkün değildir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ziraat Türkiye Kupası ve Galatasaray-Trabzonspor maçı

Numan Türer 25.03.2012

Ziraat Türkiye Kupası Dördüncü Kademe maçları sonunda **Galatasaray, Trabzonspor ve Beşiktaş'ın arka arkaya elenmesi**, geçen hafta da yazdığım **motivasyonun ne derece önemli olduğunu bir kez daha ortaya koydu**. Aynı konuya tekrar girmeyeceğim ama tekrar etmek istediğim ana bir nokta var.

Sporcuların motivasyonuna etki eden mevcut durumu değiştirmek mümkün değildir. **Bazen motivasyon için hiçbir şey yapmanıza gerek kalmaz, zaten ortadaki durum takımı fazlasıyla motive eder. Kupa maçlarında olduğu gibi bonus maç kategorisinde hissedilen maçlarda büyük takımlar motive olacak ortamı bulamazlar. Kendilerinin motivasyonu ne kadar az ise, aksine rakiplerin motivasyonu lig maçlarına göre yüksek olur.** Çünkü Türkiye Kupası maçları Anadolu takımlarının hem maddi gelir hem de prestiji elde etmesi açısından önemlidir. Bu gibi motivasyonun az olduğu durumlarda antrenör taktik becerileri iyi kullanıp, kötü de oynasa maçı kazanmayı bilmelidir.

Galatasaray- Trabzonspor maçı

Geçen hafta söylediklerimin (Galatasaray Fenerbahçe'yi yenemez) aksine **Trabzonspor Galatasaray'ı yenemez** demek gerekir. Kendi evinde şampiyonluk kovalayan **Galatasaray motivasyonun zirvesinde olacak**. Her iki takım da sezon başı yeni bir yapılanmaya gittiler. Galatasaray yeni bir takım oluştururken, Trabzonspor mevcut oyuncularını kaybettiğinden neredeyse yeni takım kurdu diyebiliriz. Geçen sezon yönetici, antrenör, futbolcu ve taraftarı ile darmadağın bir görüntü çizen Galatasaray için Fatih Terim'in doğru seçim olduğunu, kulübü organize edip derli toplu bir takım meydana getireceğini söylemiştim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe neden skoru koruma endişesine kapılıyor

Numan Türer 01.04.2012

Aykut Kocaman artık sevinmeyi öğrenmeli. Takımın başına geçtiğinden beri neredeyse iki sezon geçti, hâlâ takımın attığı gollerde sevinmek yerine rahatlatma psikolojisinde. İkinciliğin başarısızlık sayıldığı takımlarda yaşanan bu psikoloji, kulübün ağırlığı altında ezilen antrenörlerde görülür. Bu durum taktik stratejide alınması gereken risklerden kaçma ve daha fazla hata yapma olarak geri döner. Zira her antrenör hata yapar.

Fenerbahçe golü bulunca neden skoru koruma endişesine kapılıyor diye düşünüyorsanız, cevabı Aykut Kocaman'ın ruh halidir. İki sezondur sürekli aynı psikolojide olan bir antrenör kenarda dururken futbolcu nasıl rahat oynayabilir.

Fenerbahçe'nin aşırı derecede odaklandığı sonuç hedefleri (outcome goals) uzak durulması gereken hedeflerdir. Yani maçı kazanmayı hedef seçmek takımın gerilmesine neden olur. Hâlbuki yapılması gereken takımın kazanması için gereken performansın hedeflenmesidir (performance goals). Mesela yan top zafiyeti olan takıma karşı sağ ve solaçık oyuncularının her iki devre de yapmaları gereken minimum orta sayısı, ölçülebilir güzel bir performans hedefidir.

Haftanın maçına göz atacak olursak

Trabzonspor ile üç büyükler arasında maalesef oyuncu kalitesi farkı var. Galatasaray maçında sarı-kart görerek cezalı duruma düşen Zokora'nın eksikliği Trabzonspor için büyük kayıp. Bana göre Trabzonspor'un en iyi oyuncusu. Fenerbahçe'nin skoru değiştirecek birden fazla oyuncusu olmasına rağmen, Trabzonspor'da akla sadece Burak geliyor. Her iki takım da aşağı yukarı aynı şekilde motive olmuş durumdadır ve Avni Aker'in atmosferi evsahibine Şükrü Saracoğlu'nun verdiği motivasyonu sağlayamıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tayfur Havutçu Beşiktaş'ın başına geçti mi

Numan Türer 08.04.2012

Zor günler geçiren Beşiktaş'ın gelecek sezon nasıl bir yenilenmeye gideceğini ben de merak ediyorum. Yenilenmenin en önemli ayağı teknik direktör seçimidir. **Karabük maçından sonra Tayfur Havutçu'nun yaptığı röportajdan anladığım 2012-2013 yılında takımda başında olacağı. Yani takımı sadece Süper Final'de yönetecek emanetçi değil.**

Tayfur Havutçu gibi genç bir hoca'nın Beşiktaş'ta başarılı olma şansı zayıftır. Karabükspor'u düşmekten kurtaran **Bülent Uygun** Galatasaray'ın başında sadece emanetçi olabilmisti. Vanspor'u Birinci Lig'e çıkaran **Rıdvan Dilmen** de Fenerbahçe'de antrenör olarak sezonu tamamlayamamıştı. Aynı akıbet Beşiktaş'tan istifasının ardından Bursaspor'u şampiyon yaparak tarihe geçen **Ertuğrul Sağlam**'ın da başına gelmişti. Rıza Çalımbay'ı da unutmamak lazım.

Tayfur Hoca'nın başarılı olma ihtimali zayıftır. Nedenlerini yazmadan önce, geçen sezon başarılı olma ihtimali daha yüksekti diyebilirim. **Schuster** gönderildikten sonra takımın başına geçtiğinde, **Guti** ve **Querasma** gibi yıldızların Schuster'den haz etmemeleri, Tayfur Hoca'yı sahiplenilmesine neden olmuştu. Çünkü Schuster Türkiye'de rakiplerinin 1960'lı yılların futbolunu oynadığından yakınmış ve Beşiktaş'ı koştan ve yardımlaşan bir takım olarak görmek istemişti. Ülkemize gelen yıldızların ortak sorunu "koşmak" kelimesi olsa gerek. **Koşmayı sevmeyen yıldızların antrenörlük tecrübesi olmayan bir hoca ile çalışmalarından daha güzeli olamaz.** Büyük paralar ile alınmış futbolculardan, antrenörün istediği performansı alabilmesi için, kendi sistemi değil onların sistemi ile oynaması gerekir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Süper Final (Play-off)

Numan Türer 15.04.2012

 Süper Final (Play-off) Spor yönetiminin business mantığıyla yapılması sonucunda toplumsal faydalarının artacağı ve yan etkilerinin azalacağı, üzerinde sayısız akademik çalışma yapılmış bir konudur. Süper Final daha fazla para kazanmak için ortaya atılan, birilerinin cebini doldurmak amaçlı bir uygulama olarak bol miktarda

eleştirildi. Ancak, spordaki toplumsal çarpıklığın önüne geçilemez bir hâl aldığı ve ağır kanuni yaptırımlar getirilen bir ülkede, eleştirilerin fazla ağır olduğu Süper Final sonrası daha iyi anlaşılacak.

Toplumsal düzeni sağlamak sosyal bilimlerin ilgi alanına girer ve bu konudaki en yaygın görüşlerden birisi insanların önce karnının doyurulmasıdır. **Maslow'un Hiyerarşik İhtiyaçlar Teorisi'**ne göre, insanların ihtiyaçları pramit şeklindedir.

İnsanların açlık ve susuzluk gibi temel ihtiyaçları karşılandıktan sonra, güvenlik ihtiyaçları giderilmelidir. Daha sonra sevgi, saygı ve kişisel gelişim ihtiyaçları ortaya çıkar (Maslow, 1954). Yani henüz temel ihtiyaçlarını karşılayamayan topluluklara sevgi ve saygı gibi sosyal ihtiyaçları yerleştirmeniz zordur. İmkânsızdır demiyorum, çünkü bu sadece bir teori ve çürütülebilir. Örnek olarak, Anadolu'nun belirli köylerinde insanlar çok fakir olmalarına rağmen, temel ihtiyaçlarını bile zor karşılarken, misafirperverdirler ve ellerindeki herşeyi misafirlerine sunarlar. Örneğimiz sıradışı ve geneli yansıtmayabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barcelona'nın B Planı niye yok

Numan Türer 29.04.2012

Bu hafta Play-off harici bir konuyu yazmak istiyorum. **Guardiola yönetiminde Barcelona'nın istisnasız her takıma oyun sistemini kendi kabul ettirdiğini ve asla taviz vermediğini gördük.** Karşınızdaki takımın kalitesi ne olursa olsun, oyun tarzında değişiklik yapmamak harika bir başarı. Ancak, rakiplerin puan koparabilmek için kapalı defans yapmaları, Barcelona'yı özellikle deplasmanlarda çok zorladı. Aynı sorunla **Real Madrid** neredeyse hiç karşılaşmadı. Çünkü Real Madrid karşısında rakipler topa sahip olabiliyorlardı.

Maçın büyük bir bölümünde topa sahip olmak, rakibi eze eze futbol oynamak ve kapalı defansa rağmen maçı kazanma isteği çok uzun süre yürütülebilecek bir psikoloji değildir. **Barcelona'nın kazanma motivasyonunun düştüğünü görüyorum.** Real Madrid ve Chelsea maçlarında yine tek kale oynamalarına rağmen, **sahada başarıya aç bir futbol yoktu.** Rakipler Barcelona'ya karşı daha sıkı önlemler aldığından dolayı, oyuncuların gol için aşırı çaba sarfetmeleri gerekiyor. Topa sahip oluyorlar ancak ceza sahasında insandan bir duvar olduğundan, ekstra efor için üst düzey motivasyona ihtiyaçları var. **Her maç aynı psikolojiye sahip olmanın bir seviyeden sonra düşeceği hesaplanmalıydı. Yani B Planı'na ihtiyaç vardı.**

Ancak Barcelona'nın hiç B Planı olduğunu görmedik. Mesela kontratak yakaladığında çabuk gol aramak yerine, rakip yarı alanda rakibin gelmesini bekleyip oyunu sete dönüştürüyorlar. Nasılsa atarız düşüncesi endişeye neden olmaz ve performansı olumlu yönde daha fazla etkiler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe Galatasaray'ı yenemez!

Numan Türer 06.05.2012

Süper Final’de beşinci hafta sonunda aralarındaki puan farkı aynı kalırsa, tam anlamıyla final olacağının düşündüğümüz **Fenerbahçe-Galatasaray maçında Fenerbahçe galip gelemmez.**

Galatasaray oynadığı futbol ile Telekom Arena’da Fenerbahçe’ye karşı kaybettiği, Trabzonspor ile berabere kaldığı halde, **şampiyonluğu isteyen taraf. Fenerbahçe aynı ışığı veremiyor.** Kesinlikle motivasyon sorunları var. Şampiyonluk yolunda önemli bir virajı geçmek üzere iken Beşiktaş karşısındaki kötü futbol durumu özetliyor. Telifisi zor bir maç oynuyorsunuz, bir gün önce rakibiniz Galatasaray puan kaybetmiş, galip gelmeniz halinde çok büyük avantaj yakalayacaksınız, 1-0 geriye düşmüşsünüz ve önünüzde koca bir 45 dakika var. Şampiyon olmak isteyen takımı bu durum otomatik olarak motive eder. En azından geriye düşen takımların maçı çevirmek için baskı yapma psikolojileri olur. Antrenörün psikolojisi takıma birebir yansıdığından, **Fenerbahçe yetersiz motivasyonda kalıyor.** Aykut Kocaman’ın psikolojisine geçmeden önce **Fenerbahçe neden Galatasaray’ı Kadıköy’de yenemez,** bir iki cümle ile açıklayalım.

Fenerbahçe’nin 10 yıldan fazla süredir Kadıköy’deki üstünlüğü lig maçlarında Galatasaray için önemli bir psikolojik bariyerdir. Psikolojik bariyer (sınır), geçilememesi için hiç bir neden olmadığı halde, sadece insanların kafalarında oluşan “bu iş yapılamaz” düşüncesidir. Bir Anadolu takımının şampiyon olamayacağının düşünülmesi gibi. Gerçi Bursaspor’un şampiyonluğundan sonra işin psikolojik olmadığı, üç büyük takımın maddi ve manevi imkânları ile başa çıkmanın zor olduğu anlaşılmıştı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe Galatasaray’ı neden yenemedi

Numan Türer 20.05.2012

Bir hafta önceki yazımda Fenerbahçe Galatasaray’ı yenemez derken sebepleri arasında birkaç hususu dile getirmiştım. Bunlardan bir tanesi 10 yıldır Kadıköy’de yenilmeme psikolojisinin sahada olmayacağıydı. Beklediğim gibi **ne Galatasaray’da 10 yıldır galip gelemiyoruz korkusu, ne de Fenerbahçe’de 10 yıl ezici üstünlüğümüz var güveni vardı.**

İkinci husus olarak belirttiğim **Aykut Kocaman’ın başarısız olma korkusundan kaynaklanan Fenerbahçe’nin aşırı kontrollü çekingen futbolu vardı.** Fenerbahçe maç boyunca daha fazla topa sahip olmuş olabilir, ancak bu iyi bir ölçü değildir. Galibiyete ihtiyacı olan takımın kendi evindeki final maçında bol pozisyona girmesi gerekirdi. **Fenerbahçe adına neredeyse bir kaç pozisyon harici, organize hiç bir pozisyon göremedik.** Telekom Arena’da oynanan ilk maçta Galatasaray yenilmesine rağmen baskılı oynamış ve bol pozisyon bulmuştu. Kadıköy’deki Trabzonspor maçından sonra kovulan Daum zamanındaki Fenerbahçe sayısız gol pozisyonu bularak, mucizevî bir şekilde şampiyonluğu kaybetmişti. **Fenerbahçe iki yıldır benzer maçlarda hiç baskılı oynayamadı.**

Fenerbahçe Galatasaray’ı yenemez derken, aslında Aykut Kocaman’ın takıma yansıttığı olumsuz psikoloji ile stresli maçlarda ortaya çıkan çekingen futboldan bahsetmişim. Bu olumsuz psikoloji alınması gereken riskleri almaya engel oluyor. Zira, **sakatlıktan yeni çıkmış Alex’in gol pozisyonu bulmak için oyuna alınması bana göre risk almak değil, aksine risk almamaktır.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İyi futbolcu kötü antrenör

Numan Türer 10.06.2012

Süper Lig'in sona ermesiyle birlikte farklı konulara daha fazla zaman ayırma fırsatım olacak. Bu konuda daha sonra yazacağım dediğim bir iki konudan başlayacağım. **İyi futbolcudan neden iyi antrenör olmaz** sorusuna cevap arayalım.

Öncelikle bu bir genelleme. Elbette hem iyi futbolcu hem de iyi antrenör olan insanlar vardır. Ancak genel olarak iyi, daha doğrusu yıldız futbolcular, iyi antrenör değildir. Tersten başlayarak bir kaç örnek verelim. **Jose Mourinho, Arsene Wenger** ve **Josep Guardiola**. **Hepsi dünyaca ünlü antrenörler, hiç futbolculuk kariyerleri merak ettiniz mi?**

Boby Robson'ın tercümanlığını yapan, Louis van Gaal'ın yanında çalışan **Mourinho'nun hiç profesyonel futbol kariyeri olmamış. Arsen Wenger ise** amatör olarak futbol oynadıktan sonra, **1978'de profesyonel olmuş ve üç sezon sonra antrenörlüğe başlamış. Guardiola** Barcelona'nın altyapısında futbola defans oyuncusu olarak başlamış, 2001'de İtalya'ya transfer olmuş ve daha sonra aklanmasına rağmen dört ay doping nedeniyle ceza almış.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Portekiz bildiğimiz gibi

Numan Türer 17.06.2012

Ronaldo, Nani ve Pepe gibi üst düzey oyunculara sahip olmasına rağmen her zamanki gibi tutarsız futbol sergileyen **Portekiz**, belki de gruptan çıkamayacak. Maalesef doğru düzgün bir oyun felsefeleri yok. İtalyanlar gibi agresif, Almanlar gibi sistematik, İspanyollar gibi özgüvenli değiller. Hatta sadece bir turnuva boyunca görmüş olsak da, 2004 Avrupa Şampiyonası'nda Yunanistan'ın uyguladığı katı defansın sürekliliği de bulunmuyor. Bazen agresif, bazen özgüvenli ve sonucunda da tutarsız. Sebebi ise **takım içi rol çatışmasıdır**.

Rol çatışması deyince aklınıza hemen takım içi kavgalar gelmesin. Emrinde yüzlerce kişi olan **bir yöneticinin işyerinde gösterdiği sert yönetim şeklini, kendi ailesi içinde yapmaya devam etmesi rol çatışmasıdır**.

Bu konuda daha önce yazmıştım ancak ana başlıkları tekrarlamak istiyorum. Takım oluşmasının dört safhası vardır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gruptan çıkamayan favori takımlar

Numan Türer 24.06.2012

Hollanda’nın Güney Afrika 2010 Dünya Kupası’nda final oynayıp, EURO 2012’de grupta sıfır çekmesinin benzer örneklerini daha öncede görmüştük. 2004’te Avrupa Şampiyonu olan **Yunanistan** 2008’de grubu puansız tamamlamıştı. Aynı durum Fransızlarında başına gelmişti. 1998 Dünya Kupası ve 2000 Avrupa Kupasını kazanan **Fransa**, Kore ve Japonya’nın ortak düzenlediği 2002 Dünya Kupasında sadece bir puan toplayarak gruptan çıkamamıştı. Bu sorunun klasik adı “aşırı güven”dir.

“Aşırı güven” kötü oynasak da sonuçta istediğimiz takdirde maçı kazanırsınız hâlidir. Sporcuların hesaba katmadıkları husus rakibin durumudur. Rakip sizin oyunu oynama şeklinize göre motive olur. Çok iyi oynarsanız umudu kırılabilir gibi, kötü oynadığınızda kendine güveni artar. Kendine güveni artmış bir takımı yenmek için olağanüstü performans göstermeniz gerekir. Nasılsa kolay yeneriz diyerek başladığınız müsabakada ortaya konulan düşük performansın maç içerisinde üst seviyeye çıkması pek mümkün değildir. Ayrıca, performansınızı artıracak motivasyon unsurlarını bulsanız bile, rakibiniz belli bir güven sınırına ulaştığı için yenmeniz zordur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Türk hakemin maç yönetmesi neden bu kadar önemli

Numan Türer 01.07.2012

Euro 2012 boyunca Cüneyt Çakır ve ekibi başarılı bir yönetim sergilediler. Bugüne kadar Pierluigi Collina veya Markus Merk’in yönettiği herhangi bir final maçından sonra aldıkları notlar gazetelerde büyük puntolar ile yazıldı mı bilmiyorum. Çakır’ı büyük puntolarla yazdığımız gibi, adının caddelere verilmesi bile teklif edildi.

Öncelikle, Cüneyt Çakır’ın performansının neden bizi bu kadar çok mutlu ettiğini incelememiz gerekiyor. Son günlerde bayan basketbol ve voleybol milli takımlarımızın olimpiyat vizesi almasına rağmen, Cüneyt Çakır bizi daha çok etkiledi. Futbolun popülaritesinin elbette payı var. Ancak, bu başarıyı sahiplenmemizde tarihi bilinçaltımız sanki daha etkili görünüyor. Tarafsızlık herkesin elde edemeyeceği kadar zor bir meziyettir. Atalarımızın yüzyıllarca yönettiği balkan ve Afrika ülkelerinde neden Türkçe konuşulmadığını hiç düşündünüz mü? Herkese hakkını veren tarafsız yönetim anlayışının eseridir bugünkü tablo.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Samet Aybaba

Numan Türer 08.07.2012

Rıdvan Dilmen, Ertuğrul Sağlam, Rıza Çalımbay, Tayfur Havutçu, Bülent Korkmaz gibi örnekler İstanbul takımlarında tutunamazken Samet Hoca’nın da kaderi aynı çizgide buluşur mu? Beşiktaş gibi büyük bir takımda Türk antrenör olmak kolay değildir. Mücadele etmeniz gereken çok değişik alanlar karşınıza çıkar.

Aslında futbol asla sadece futbol değil derken, antrenör asla sadece antrenör değildir demek gerekir. Keşke iş sadece bir oyun sistemi kurup, antrenman yapıp sahaya çıkacak kadroyu belirlemek olsaydı. Sahadaki futbolu etkileyen bir çok farklı konu sayılabilir. Bana göre en önemli olanı antrenörün aldığı her karara dışarıdan güvenle bakılacak ortamı sağlamaktır. Yani antrenör tutarlı olmalıdır. Futbolcusundan, seyirci ve yöneticisine kadar herkes alınan kararlara güvenebilmelidir. Yedek kalan futbolcu ben daha iyisinin yapamam, sahadaki futbolcular benden daha iyi olduğu için oradalar havasını hissetmelidir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbol ve basketbol arasındaki konsantrasyon farkı

Numan Türer 22.07.2012

Öncelikle **motivasyon** ve **konsantrasyonu** birbirine karıştırmayalım. **Motivasyon bir hedefe ulaşma arzu ve isteğinin seviyesidir. Konsantrasyon ise eldeki mevcut bir işe odaklanmadır. Spor çerçevesinden ele alırsak maçı kazanma isteği motivasyon iken, adam adama savunma konsantrasyondur.**

Basketbol 10'ar dakikalık dört periyot hâlinde toplam 40 dakika olmasına rağmen futboldan daha fazla konsantre ve efor gerektirir. Bir futbol maçında topun oyunda kaldığı süre yaklaşık 40 ile 60 dakika arasındadır. Yani aşağı yukarı basketbol ile aynı sürelerle sahiptir. Ayrıca futbolda skor avantajı da mevcuttur. Her saniye skor aramak için ekstra performans gerekmez. Çoğu zaman takımlar önce gol yemeyelim düşüncesi ile katı savunma yaparlar. Hâliyle ortaya çıkan efor ve konsantrasyon azalır.

Basketbolda ise her saniyede ayrı bir heyecan ve inanılmaz bir konsantrasyon vardır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbolun basketboldan öğrenebilecekleri

Numan Türer 13.08.2012

Olimpiyat değerlendirmesi, özellikle de ABD basketbol takımı hakkında yazmak istiyorum ancak, yazım yayınlandığında ABD-İspanya final maçı daha oynanmamış olacak. O nedenle önceki yazımın kalan kısmına devam edelim.

Basketboldan bir nokta ile başlayalım. Basketbolda oyun kurucular kısa boyludur. 1.90 cm boyu kısa kabul etmek komik olsada, basketbolcular için kısa sayılır. Steve Nash, Jason Kidd ve Deron Williams gibi meşhur basketbolcuların boy ortalamaları 1.90'dır. Uzun boylu oyunculardan neden iyi oyun kurucu çıkmaz sorusunun cevabı, boy uzadıkça vücut hantallaşır teorisi değildir. Çok uzun boyun atletik özelliği düşürdüğü doğrudur ancak, oyun kuruculuk ile arasındaki bağ atletik olmak değil, elin yer ile olan mesafesinin açılmasıdır. Oyuncu top sürerken yerden zıplayan topun eline tekrar ulaşma mesafesinin uzunluğu topun kontrol edilmesini zorlaştırdığı gibi, topun çalınmasını da kolaylaştırır. Bu nedenle çok uzun boylu basketbolcuların oyun kurucusu olması fiziken zordur.

Futbol ile ilişkisine gelince iyi dripling yapan oyuncuların kısa boylu olması tesadüf değildir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ABD basketbolu

Numan Türer 19.08.2012

Bugüne kadar Olimpiyatlarda kazandığı 14 altın madalyanın birçoğunu profesyonel olmayan üniversite oyuncuları (College Players) ile kazanan ABD, aynı başarıyı Dünya Kupalarında gösterememiştir. Her turnuva öncesi ABD'nin turnuvaya hangi oyuncularla katılacağı tartışılır. Yani NBA'de zevkle seyrettiğimiz yıldızlar turnuvada oynayacaklar mı? Yıldız oyuncuların turnuvalara katılmama sebebi çok farklı olabilir. Ancak hiç kimse, ABD yıldız oyuncularını getirmez ise, onları yeneriz ve şampiyon oluruz diyemiyor.

ABD takımı ciddiye aldığı her maçı açık ara kazanabilecek teknik ve fiziksel üstünlükte siyahî oyunculara sahiptir ve ülkedeki basketbol kalitesi tartışılmaz düzeydedir. Siyahların iyi olduğu spor dallarındaki üstünlüklerinin "hayvani" özelliklere sahip olduklarından kaynaklandığı spor sosyologları tarafından kabul görmemektedir. Çünkü, beyaz ağırlıklı İskandinav ülkelerindeki sporcular kış sporlarında başarılı olduklarından, kimse beyaz ırka hayvani güç yakıştırmasında bulunmuyor. Daha ziyade buzun o bölgede hayatın bir parçası olduğu ve gençlerin çok küçük yaşlarda buz sporları ile tanıştıklarına vurgu yapılır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbol kulüpleri şirketleşmedi

Numan Türer 02.09.2012

Avrupa kupalarındaki son durum, Alex krizi, kulüplerin borçları ve listeye daha ekleyebileceğimiz birçok sorun futbolumuzun hâlini ortaya koyuyor. Spor dünyamızın lokomotifleri futboldaki sorunlar düzelmeden sporda büyük hamleler yapabilecek gibi gözüküyoruz. Atletizm ve voleybol gibi sporlarda kısmi büyük başarılar elde edilmiş olsa bile, seyirci sayısı itibarı ile hiçbir zaman istenilen düzeye ulaşamazsınız. Sebebi basit olsa gerek: **"ülkemizde seyircinin amatör olarak yapmadığı bir sporu düzenli olarak seyretmesi mümkün değildir."**

Futbolun taraftar kitlesinin altında bu gerçek yatar. Maç seyreden herkes az ya da çok sokak aralarında futbol oynamıştır ve seyrettiği maç hakkında iyi-kötü bir görüş sahibidir. **Ekonomik ve sosyal durum spor kültürümüzü futbol üzerine endekslemiştir.** Ülkemizdeki ekonomik gelişmelere paralel olarak **farklı spor branşlarına yönelen sporcu sayısı artmasına rağmen, sosyolojik durum seyirci olarak yetersiz kalmamıza neden oluyor.** Başkalarını aşağılamaktan değil başarıdan zevk alan ve mağlubiyeti saygı ile kabullenen dünya standartlarını yakaladıktan sonra spor kültürümüz elit sınıfa yükselebilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Spor kulüpleri Dernekler Kanunu'ndan neden çıkmalı

Numan Türer 09.09.2012

Dünyada spor kulüplerinin yasal statüleri farklılık göstermektedir. Dernek olarak faaliyet gösteren kulüpler olduğu gibi, şirket yapısına sahip olanlar da mevcuttur. Listenin tepesindeki iki dev kulüp **Barcelona ve Real Madrid dernektir**. İngiltere kulüpleri şirket statüsündedir ve son 20 yılda birçok kulüp mali olarak iyi yönetilmediği için kayyuma devredilmiştir.

Aslında görünen durum dernek statüsünün doğru, şirket mantığının yanlış olduğunu işaret ediyor. Ekonomi uzmanlarının görüşlerine göre spor kulüpleri benzer sermayeli ticari şirketler kadar kâr etmesi mümkün olmayan kuruluşlardır. Düzenli olarak zarar eden kuruluşlar da denebilir. Çünkü yüksek rekabetten dolayı futbolcu fiyatları çok yüksektir. Bu nedenle dünya üzerinde futboldan büyük paralar kazanan Manchester United, Barcelona ve Real Madrid gibi ancak bir kaç kulüp bulunabilir.

Futbol kulüpleri taraftarın aidiyet duygusu ile sürekli sübvansede edilerek ayakta kalmaktadır. Dernek statüsü ise tam bu noktada devreye giriyor. Kulübün sahibi üyeler olduğu için aranan destek kesintisiz devam ediyor. Şirketleşen kulüpte ise hisseleri eline geçiren kişi kulübün sahibi olur. Kulüpler milyonlarca dolar zarar ederken, şirketleşme gerçekleştiğinde kulüpleri satın alacak işadamı bulmak kolay olmayacaktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

A. Kocaman sevinmeyi ve kızmayı bilmiyor

Numan Türer 23.09.2012

Marsilya maçında Fenerbahçe'nin ikinci golünde **Aykut Kocaman**'dan yine rahatlama hareketi gördük, önce elleri kaldırdı ve sonra alkışladı. Aykut Hoca hatalı gollerde bile sadece bu gol yenir mi tarzında basit hareketler ile geçiştiriyor. Bir de **Mourinho**'nun Manchester City maçındaki son dakika golünden sonraki yaşadığı sevince bakın. Sanki Şampiyonlar Ligi kupasını kazanmış gibiydi.

Sevinci yansıtmamak için **Gordon Milne** gibi bir yapıya sahip olmak lazım. Futbolculuğundan tanıdığımız Aykut Kocaman öyle bir kişilik değil. Üzerindeki ağır baskıdan dolayı ne sevinebiliyor, ne kızabiliyor. Aykut Hoca'nın içinde bulunduğu durum ile ilgili daha önce farklı zamanlarda yazılar yazmıştım. Marsilya maçında neden skoru koruma endişesi yaşadığını sadece eski yazılarımdan bir kaç tanesinden referans vererek açıklayabilirim. Çünkü iki yıldır aynı şeyler tekrar tekrar yaşanıyor.

25 Mayıs 2011: "Aykut Kocaman, son haftalarda kritik dakikalarda gelen gollerde sürekli bir rahatlama hâli yaşıyor... İkinciliğin başarısızlık sayıldığı takımlarda, henüz kendini ispatlamamış antrenörlerin gol sevinci yerine, rahatlama yaşadıklarını görüyoruz."

1 Nisan 2012: "Aykut Kocaman artık sevinmeyi öğrenmeli."

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadınlar futboldan anlar mı

Numan Türer- 30.09.2012

Özel şirketler ve kamu kuruluşları kişisel gelişim hakkında çalışma yapan ünlü profesörleri ve kendini bu işe adanmış kişileri, çalışanlarına ders vermesi için bazen büyük ücretler ile getirip kurslar düzenlerler. Özellikle takım çalışması alanındaki ilginç örnekleri herkesin hayranlıkla izlemesi ve tatbik etmesi umulur.

Takım çalışması demişken, Amerika'da kadın erkek kimse doğru düzgün futboldan anlamadığı hâlde, topa dahi vurmaya bilmeyen kız ve erkeklerden küçük yaşta karışık şekilde takımlar oluşturularak, takım çalışması öğretilmeye çalışılır. Çünkü futbolun takım çalışması için en uygun sporlardan biri olduğu düşünülüyor. Amerika'da çok sevilen sporları düşünün, buz hokeyi, beyzbol, Amerikan futbolu ve basketbol. Bu sporlardan hiç biri küçük yaştaki çocukların takım hâlinde yapamayacağı kadar zordur. Basketbolda topu kaldıracak gücü bulamazlar. Buz hokeyinde önce kaymayı öğrenmeleri gerekir. Amerikan futbolu çok iyi organize olmayı gerektirir. Belki beyzbol yapılabilir ancak, takım çalışması açısından yetersizdir. Futbola gelince hiçbir teknik ve taktik bilgiye ihtiyaç olmadığı gibi, topu kaldırmak için güç de gerekmez. Gol atabilmek için topun paylaşılmasının gerekmesi ve oyunun basitliği takım çalışması için ideal olduğu anlamına gelir.

Asıl konuya geri dönersek, takım çalışmasında akademik olarak uzmanlaşmış kişiler, alanda bizzat çalışan kişilerden gelen beklenmeyen sorular karşısında zor durumda kalabilirler. Ancak bu durum akademisyenin bilgisizliğinden değil, alan tecrübesinin eksikliğindendir.

Akademik camiada "en iyi akademisyen, alanda görev yapandır" diye bir deyiş vardır. Yani eğitim sistemi ile ilgili en etkili akademik çalışmaları, okullarda görev yapan öğretmenler, idareciler ve memurlar yapar. Bazı akademisyenler tecrübe açığını kapatmak için, evinden ayrılıp aylar hatta yıllarca alanda kalmaya çalışırlar. Özellikle sosyal bilimler alanındaki çalışmalarda Batılı akademisyenler, Doğu ülkelerinde zor şartlar altında yaşayan insanlar ile beraber kalarak, yaşadıkları ortamın havasını soluklayarak çok başarılı çalışmalara imza atmışlardır.

Kadınlar futboldan anlar mı diye sorarsanız, futbol oynamamış olmanın verdiği tecrübe eksikliğini kapatmaları kolay değildir. Ancak futbol oynamasa da sürekli futbol dünyasının içinde olan bir kadın muhabir bir erkek kadar yorum yapacak hâle gelebilir. Zaten ülkemizde futbol oynamamış çok ünlü antrenörler olduğu gibi, yorumcular da vardır. Bu açıdan baktığınızda bu alanda uzman sayılacak birkaç yorumcu gibi olmasını bekleyemezsiniz. Yorumculuğun bir de sosyolojik yönü vardır. Kendinizi seyirciye kabul ettirmeniz gerekir. Kadınların futbolun içinde neredeyse olmadığı bir ülkede, bir kadın yorumcu zannediyorum kendini kolay kolay kabul ettiremez.

Bir kaç soru ile bitirelim, FIFA kokartlı ilk kadın hakemlerimizden Lale Orta büyük bir televizyon kanalında yorumculuk yapabilir mi? Yaparsa kadınlar futboldan anlamaz denir mi? Herhangi bir futbol geçmişi olmamasına rağmen yorumculuk yapan kişiler ile kıyaslanır mı?

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sadakat ve vefa (Alex)

Numan Türer 07.10.2012

Sıcakkanlı Akdeniz insanı olmamızdan dolayı bazı duyguları çok üst sınırlarda yaşadığımız söylenir. Yaşadığınız bölgenin fiziksel özelliklerinin insan duygularını etkilediği bilinir. Bununla beraber kültürel geçmişinizdeki değerler duygularınızın ortalamasında rol oynar. Dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir değer atfedilmeyen veya eksikliğinde utanç kaynağı olmayan davranışlar, başka bir yerde çok önemli olabilir.

Bununla ilgili bir hâtıramı anlatmak istiyorum. Adını yanlış hatırlamıyorsam almış olduğum bir “**Takım Çalışması**” seminerinde, öğretim üyesi, şirketlere verdiği dersler esnasında bir test uyguladıklarından bahsetmişti. Teste göre yere konulan bir parça ekmeğin yanına belli bir miktar para konularak, hepsi aynı takımdan olan (bir şirketin çalışanları gibi) herhangi bir kişinin ekmeğin üzerine basarak parayı alabileceklerini söylerler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Avrupa karması

Numan Türer 14.10.2012

Romanya maçında yedeklerin de oyuna dâhil olmasıyla sahada yer alan 14 futbolcudan **Ömer, Hasan Ali, Hamit, Nuri, Emre, Mehmet Topal, Mevlüt, Sercan, Umut** ve **Arda** ile birlikte toplam 10 futbolcunun **Avrupa tecrübesi** mevcut. Bunlardan altısı Avrupa doğumlu. Herkesin bildiği gibi yeni milli takım düzenimiz Avrupa tecrübesi olan futbolcular üzerine kurulu. Romanya yenilgisinden önce de Avrupalı oyuncuların fazlalığı eleştiriliyordu. Dil sorunu yaşandığı, hatta altyapıdaki mevcut yurtdışı doğumlu çocukların Türkçe bilmedikleri dile getirilmişti. Kendi aralarında anlaşılamayan ve bizimle aynı havayı teneffüs etmediklerinden ruh haletimizi tam olarak hissedemeyen ve aynı heyecanı yaşamayan futbolcular ile başarının gelmesinin zor olduğu düşünülmüştü. Mağlubiyetin verdiği kızgınlık ile tahmin ediyorum **Abdullah Avcı**’nın Türkiye’den az oyuncu seçmesi daha da fazla eleştirilecektir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Abdullah Avcı’ya hazır değiliz

Numan Türer 21.10.2012

Bundan yıllar önce özel televizyonlar henüz yayına başlamamışken, *TRT*’de yanlış hatırlamıyorsam Ümit Aktan’ın sunduğu insanların hayallerini gerçekleştirdikleri bir program vardı. Programın formatı gereği belli bir yerde bekliyorlar veya karşılırlarına çıkan ilk kişiye hayaliniz nedir diye soruyorlardı. Bazen hayalinin büyük bir otelin kral dairesinde bir gece geçirmek olduğunu söyleyen bir kişiye masraflarını karşılayarak kral dairesini kiriliyorlar, bazen ünlü futbolcular ile tanışmak isteyenleri stada götürüp maçtan önce tanıştırıyorlar, bazen de dublaj yapmak gibi ilginç istekleri yerine getirmek için insanları stüdyoya sokuyorlardı.

Bir gün bir simit inin yanına geldiler. Program hayal gerçekleştirmek üzerine olunca simit inin hayalini sordular. Tabii kopya vermek yasak. Simit i aklında olan tek şeyin simitlerini satmak olduğunu söyledi. Bunun  zerine spiker biraz daha zorladı ama nafile.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadın seyirciler motive edemez

Numan Türer 04.11.2012

Erkek sesi ile karşılaştırıldığında **kadın seyircilerin sesleri yeterli tonda olmadığı için motivasyon sağlaması zordur**. Ancak kadın sesi rahatsızlık verse bile futbolcu bundan çok etkilenmeyecek ve seyircisiz oynamak yerine kadın seyirci ile oynamak, boş statta futbolcuların seslerinin rahatça duyulması sonucunda ortaya çıkan boşluğa düşme hissini ortadan kaldıracadından faydalı olacaktır. **Kadın seyirci motive edemez ancak en azından mevcut motivasyonun düşmesine engel olur**.

Sesin motivasyona etkisi spor dallarına göre farklılık gösterir. **Golf, tenis ve atıcılık gibi sporlarda tam anlamıyla bir sessizlik olması gerekirken, futbol ve basketbol gibi sporlarda kuvvetli bir itici güç olarak sese ihtiyaç vardır**. Spor psikolojisinin en yoğun olarak kullanıldığı sporlardan birisi golftur. En ufak bir  ıtırı sporcuyla atışı yaparken rahatsız eder.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaptan Necip yanlış tercih

Numan Türer 11.11.2012

Beşiktaş'ın odaklanma sorunu ile ilgili, özellikle **Necip**'e vurgu yaparak yaklaşık bir yıl önce yazmıştım. Geçen yıl **Dinamo Kiev- Beşiktaş** maçında 90+4'te Necip'in arkasında duran **Egemen** topa müdahale etmeye çalışmasına rağmen, daha önde olan Necip'in golü atan futbolcuya konsantre olamaması nedeniyle Beşiktaş 1-0 mağlup olmuştu. Necip'in psikolojik antrenman ile bu sıkıntıdan kurtulabileceğini belirtmiştim.

Aradan bir yıl geçti Necip maçlara kaptan olarak çıkmaya başladı. 21 yaşında ve konsantrasyon sorunu olan bir futbolcunun takımın başına kaptan olarak çıkması görünürde büyük bir fark oluşturmasa da, takımın lidere ihtiyaç olduğu gergin veya ateşli dakikalarda eksiklik olarak geri döner.

Geride bıraktığımız 11 haftada **Samet Aybaba**'nın oynatmaya çalıştığı koşan, mücadele eden, hızlı çıkan Beşiktaş'ta lider futbolcu veya futbolculara ihtiyaç olduğu ortada.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Galatasaray Manchester United'ı yenebilir mi

Numan Türer 18.11.2012

Galatasaray, Manchester United maçını düşünerek **Karabük** maçını cuma gününe aldırıldı ve 3-1 yenildi. Bir gün ara ile iki maç oynayan takımın yenilmesi normal karşılanabilir. Ancak, bir kaç nokta üzerinde duralım.

Her iki maç da Türk Telekom Arena'da oynandı. Yani **takım yol yorgunluğu yaşamadı. Selçuk İnan** ve **Burak Yılmaz** 45 dakika oynadı. **Umut Bulut** son 10 dakika oyuna girdi. **Hamit Altıntop** ve **Emre Çolak** oyuna girmedi. Sadece **Semih Kaya** 90 dakika forma giydi. Fatih Terim Semih Kaya'yı da Karabük maçında oynatmadı zaten. **Mağlubiyetin sebebinin fiziki yorgunluk olması ihtimali zor**. Daha ziyade Manchester United maçına odaklanmadan dolayı yaşanan motivasyon sorunu, diğer teknik ve taktik sebepler olarak adlandırabiliriz.

Galatasaray'ın salı günü oynayacağı **Manchester United** maçına gelecek olursak; Karabük maçını bir an önce atlatıp daha önemli görülen Şampiyonlar Ligi maçına konsantre olmaya çalışma açısından **cuma günü maç oynamak doğru bir strateji**. Ayrıca yorgunluğu da en aza indirerek daha dayanıklı olarak sahaya çıkmaya fayda sağlar.

Galatasaray Manchester United'ı yenebilir mi dersiniz, **dış görünüş itibari ile yenemez** derim. Old Trafford'da direktten dönen top, verilmeyen penaltı(lar) ve 0-1'lik sonuç aldatmacasına düşerek Galatasaray'ın çok iyi oynadığını, o nedenle Telekom Arena'da Manchester United'ı **yeneceğini düşünmek çok iyimser bir tablo olur. Çünkü kimsenin görmek istemediği aradaki gömlek farkı**. Uzun uzun Galatasaray'ın aslında vasat oynadığını anlatabiliriz. Ancak, bu konuya çok fazla itiraz gelir. Çünkü **biz iyi oyunu direktten dönen top ile ve verilmeyen penaltılar ile ölçüyoruz. O direktten dönen toplardan birisi gol olsa, Manchester United karşılık olarak ne kadar baskı yapardı diye hesaplamayız**.

Bizim bildiğimiz Manchester United maçın atmosferine göre kendini ayarlar, gole ihtiyacı olursa kendi evinde rakibini sahada boğar. İlk maçta daha 7. dakikada golü bulmuş takım maçı rölantide götürdü ve bana göre çok rahat kazandı. Manchester United'ın rahat ve açık oyunu sayesinde de Galatasaray pozisyonlar buldu.

Muslera'nın 52. dakikada kurtardığı penaltıya rağmen nasıl oldu da Galatasaray'ın motivasyonu üst düzeye çıkıp en azından maçtan beraberlik ile ayrılma diyorsanız benim cevabım gömlek farkıdır. Hakemin lehinize vermediği bir penaltı ve arkasından aleyhinize haksız çaldığı penaltının verdiği öfkenin, kalecinin kurtarışı ile rüzgârın arkanıza geçirmesi gerekirdi. Öylede oldu aslında ancak karşınızdaki takım Manchester United.

Futbolun sürprizleri yaşanmaz ise Galatasaray salı günü Manchester United'ı yenemez.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maç tahminleri

Numan Türer 25.11.2012

Bir maçın sonucunu maçtan önce tahmin etmek çok zordur. Maçın içerisinde neler olacağını bilemezsiniz, herşey çok iyi giderken pozisyon gereği bir kırmızı kart veya beklenmeyen sakatlık gibi durumlar maçı kaybetmenize sebep olabilir. O nedenle yorumcular genellikle ma sonrası analizler yaparlar ve gazetelerin spor sayfaları ma önceleri ke yazarları açısından fakirdir.

Daha önce birkaç ma öncesi tahmin yapmıştım. Ancak bu tahminleri yaparken **kimin maçı kazanacağını değil, kimin kazanamayacağını** yazmıştım. Yani tahmin açısından iki farklı seçenek ortaya koyuyorsunuz, **beraberlik veya mağlubiyet**. Bu tahminleri yaparken teknik ve taktik analiz yerine mevcut psikolojik ve sosyolojik durumları gözönünde bulundurmuştum.

Mesela geçen sezon Kadıköy'deki Fenerbahçe-Galatasaray lig maçını Fenerbahçe'nin kötü günler geçirmesine rağmen kaybetmeyeceğini, çünkü Galatasaray'ın bir puana ihtiyacı varken ve ayrıca art arda kötü sonuçlar almış Fenerbahçe'nin mağlubiyete tahammülü olmadığını belirtmiştim. Ma sonucu 2-2 bitmişti. Süper Final'in son maçı öncesi ise yine Kadıköy'de oynanan Fenerbahçe-Galatasaray maçında ise Fenerbahçe'nin Galatasaray'ı motivasyona bağlı sebepler nedeni ile yenemeyeceğini yazmıştım ve ma 0-0 bitmişti.

Skor tahmini veya direkt olarak kimin kazanacağını yazmak, okuyucuyu hafife almak anlamına gelebilir. Çünkü kimse ma skorunu analiz edemez, sadece tahmin eder. Bazı maçlardan önce dış görünüş itibari ile motivasyon eksikliği, aşırı motivasyon veya kalite farkı gibi dikkatimi çeken hususlar olduğu takdirde, hangi takımın yenmesinin zor olduğunu yazdığım üstteki örneklerdeki gibi olmuştu.

Manchester United-Galatasaray maçı bu açıdan tahmin yapılması kolay bir matı. Çünkü Galatasaray'ın Old Trafford'daki performansı ve Manchester United'ın gruptaki durumu değerlendirildiğinde, rahat bir maç oynayacak Manchester'ın stresli Galatasaray karşısında mağlup olma şansı pek gözükmüyordu. Tabi takımı yedek oyuncularından kuracağını tahmin etmemiştim. İskeleti bozmadan yedek oyuncuları kullanır diye düşünmüştüm.

İşe bir de şu açıdan bakalım.

Galatasaray yedek takım karşısında bile bu kadar zorlandı görüşü doğru değil. Çünkü sıradan bir yedek takım ile oynamıyorsunuz. Sahadaki rakibiniz dünya yıldızı yapılmak üzere toplanmış gelecek vadeden gençler, kaybedecekleri hiçbir şey yok ve kendilerini göstermek için her şeylerini ortaya koymaya hazırlar. Bu yedeklere karşı kazanılan başarı gerçekten zaferdir. Galatasaray'ın daha derli toplu olması gerekirdi dersiniz bu görüşe de katılırım. Manchester'ın as takımı sahada olsaydı bir st turda sakatlık veya kart cezalısı durumuna düşmemek ve yetersiz motivasyon nedeni ile maça asılmaması durumu da ortaya çıkabilirdi.

Sonuç olarak yedek takımı yendik sevinmeyelim düşüncesi motivasyondan anlamamak demektir. Sıradan ikinci ve üçüncü lig takımlarının büyük takımları kupalardan ellediğini çok grmşzdzr. Aynı kadronun iki ayrı maçta çok farklı performans ortaya koyması motivasyonun önemini ve değerkenliğini gösterir.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Melo üzerinden aşırı kabullenme

Takım için her şeyini veren **Melo, Nouma, Balotelli** gibi futbolcuları birçok antrenör takımında görmek ister. Taraftarda gösterdikleri özveriye saygı gösterir. Ancak bu durum kabul edilmesi gereken sınırı aşan çarpık davranışlara girdiğinden, aşırı kabullenme (overconformity) olarak adlandırılır ve yanlış olmasına rağmen kabul görmesi spor sosyologları tarafından araştırılma konusudur. 8 Ocak 2012 günü yayımlanan yazımda bu konuyu geniş olarak ele aldığım için tekrar etmeyeceğim.

Bir hafta önce Elazığ maçını kurtaran adam olarak kahraman olmuş Melo, bir hafta sonra gördüğü kırmızı kart ile hain sınırına yaklaştı. Neyse ki Galatasaray maçı kaybetmedi. Yoksa Melo'nun Galatasaray'a zarar verdiği konuşulmaya başlanırdı.

İkinci sarıyı gördüğü pozisyonda yere tüküren Melo, zannediyorum dördüncü hakemin uyarısı üzerine oyundan atıldı. Çünkü hakem oyunu devam ettirme niyeti ile faulü vermiş ve ileriye doğru hareketlenmişti. Bir anda durdu ve ikinci sarı kartı gösterdi. İlk kartı da yine gereksiz bir tepki ile görmüştü.

Olaya bir de antrenör açısından bakalım. **Bu olay Melo'nun ilk olayı değil. Beşiktaş maçında taraftara karşı yaptığı hareket sonrası ceza almıştı.** Riera ile yaptığı kavga sonrası ise takımda kalamaz diye düşünülürken bugün neredeyse takım için her şeyini veren bir kahraman. Kavga sonrası Fatih Terim krizi iyi idare ederek Melo'yu takıma kazandırdı. Aynı durum **Engin Baytar** için de geçerliydi. Almanya altyapısına sahip, yetenekleri ile kendini kanıtlamış ancak uyumsuz Engin Baytar, Trabzonspor'da istenmeyen adam ilan edildi. Galatasaray'da tam formayı kapmışken Cüneyt Çakır'a yaptığı hareket sonrası 11 maç ceza almıştı. Fatih Hoca yine krizi iyi yönetip Engin'i takıma kazandırdı.

Engin ve Melo genç yetenekler mi ki takıma kazandırılınsın? Aslında hayır. Takıma kazandırma kelimelerini bir analiz yapabilmek için kullandım. Sorunlu genç oyuncular gelişme aşamasında iken yaptıkları yanlışlar karşısında hemen cezalandırmak yerine, ilerleyen yıllarda iyi bir futbolcu olabilmeleri için müsamaha gösterilip kendilerini düzeltme fırsatları verilir. Çünkü yetenek tek başına bir şey ifade etmez. Tenis oynuyor olsaydınız sizi kurtarabilirdi. Ancak **takım sporlarında sadece kendi takımınız değil rakiple bile aranızın iyi olması gerekir.**

İşin aslına bakarsak **her iki futbolcu da Fatih Terim'in yönetim anlayışına bire bir uyan futbolcular olduğundan, Terim bu futbolcuları hiç bir zaman harcamak istemedi.** Engin Trabzonspor'da yaşadığı sorunlar bilinerek transfer edildi. Melo spor kamuoyu tarafında çok tanınmasa bile yine de agresif tavırları biliniyordu. **Terim motivasyona çok önem veren bir antrenör. Sahada her şeyini veren bir futbolcuyu her zaman takımda görmek ister.**

Normal hayatımızda tasvip etmediğimiz agresif ve uyumsuz davranışların, spor alanlarında tam aksine saygı duyulması sorunun temelidir ve spor etiğinin inceleme alanına girer.

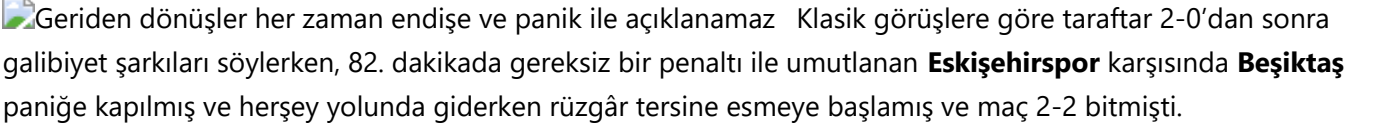
numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geriden dönüşler her zaman endişe ve panik ile açıklanamaz

Numan Türer 09.12.2012

Geriden dönüşler her zaman endişe ve panik ile açıklanamaz. Klasik görüşlere göre taraftar 2-0'dan sonra galibiyet şarkıları söylerken, 82. dakikada gereksiz bir penaltı ile umutlanan Eskişehirspor karşısında Beşiktaş paniğe kapılmış ve herşey yolunda giderken rüzgâr tersine esmeye başlamış ve maç 2-2 bitmişti.

Sporda psikolojinin önemini 90 dakika içerisinde değişen çok fazla bir şey olmamasına rağmen, farklı dilimlerde ortaya konulan farklı performans ile açıklayabiliriz. Maç boyunca üstün oynadığınız bir karşılaşmayı çok kısa bir süre panik ve konsantrasyon eksikliği ile kaybedebilirsiniz.

Tabii her şeyi psikoloji ve konsantrasyona bağlarsanız gerçekçi olmaz. **Beşiktaş'ın 2-1'den sonra paniğe kapıldığı iddiası çok tutarlı değil.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öfkenin motivasyona dönüşü

Numan Türer 16.12.2012

İnsanların sinirlenmediği sakın sakın huzur içinde yaşadığı bir ortamda olmak ister miydiniz? İlk bakışta kulağa ne kadar hoş gelse de, aslında sanıldığı kadar huzur verici değildir. Öfke ve kızgınlık insanların savunma mekanizmalarından biridir. Hak ihlali ve zulme karşı kendimizi öfke ile savunur, ihtiyacımız olan mücadele gücünü elde ederiz. Öfkesi sürekli bastırılan çocukların istismara maruz kaldıklarında kendilerini öfkelenerek savunmaları gerekirken, öfkelenmemeleri gerektiğini düşündükleri için karşı koyamadıkları görülmüştür. İnsanda öfke duygusu olmasaydı, yapılan haksızlıklar ve zulümleri kimse yadırgamayacak ve düzeltmeye çalışmayacaktı. Yanlış kanalize edilen öfke kavgalara ve savaşlara neden olduğu gibi, doğru yönetilen öfke hak mücadelesine liderlik eder. Aynı şekilde **futbolda yönetil(e)meyen öfke bozulan takım oyununa, gereksiz gerginliğe ve kırmızı kartlara neden olur. İyi yönetebilen öfke ise motivasyona dönüşür.**

Ezeli rakiplerinden Trabzonspor'un ruh ikizi diyebileceğimiz takıma yenilen Galatasaray **Sadri Şener**'in diline düştü. **"Galatasaray kupada devam etmek istiyorsa 1461 Trabzon'u satın alsın"** dedi. Diğer taraftan **Abdurrahim Albayrak**'ın Türkiye Kupası kurasında Fenerbahçe'ye Pendikspor'un çıktığı andaki neşeli hâli de alay konusu oldu. Bu tür durumlarda **tecübeli takımlar öfkelerini iyi yönetip motivasyona çevirirler. Galatasaray'ın kendi sahasında oynayacağı Fenerbahçe maçına çok motive çıkacağını söyleyebiliriz. Oyuncuları negatif düşüncelerle motive etmek pozitif düşünceler ile motive etmekten daha kolaydır. O nedenle kendileri ile alay edilen futbolculardan çekinmek gerekir. Yani kupadan elenen Galatasaray demoralize değil, aksine motive olacaktır.**

İspanya liginde bile 15. sırada bulunan Celta Vigo Real Madrid'i 2-1 yendi. Barcelona ikinci lig takımı Cordoba'yı zor denebilecek şekilde 2-0 yendi. Ligin alt sıralarında yer alan veya ikinci lig takımlarının, ligin en iyi takımları ile yaptıkları maçlarda üst düzey performans gösterdiklerini her zaman görürüz. Eğer bu takımlar kötü oynasaydılar asıl sorgulanması gereken bu olurdu. Özellikle ikinci ligde oynuyorsanız sesinizi bütün kamuoyuna duyurma şansı yakaladığınız bir maça asılmamanız takımınızda gerçekten bir sorun var anlamına gelir. Birinci derecede önemli görmediği bir kupa maçına çıkan üst seviye bir takım ile, hayatının maçı olarak düşündüğü maça çıkan ikinci lig takımının motivasyona bağlı performansları arasında çok fark olur. Herkes

Barcelona olmadığı için her şartta kazanmayı becerebilmek zordur. Real Madrid'in bile maça motive olamadığını düşünürseniz Galatasaray- 1461 Trabzon maçını daha iyi anlayabilirsiniz.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Galatasaray tur atladı (!)

Numan Türer 30.12.2012

Şampiyonlar Ligi kura çekiminden önce **Galatasaray'ın Schalke-04'ü** gözüne kestirmesi oldukça makuldür. Şampiyonlar Ligi'nde bir ve Bundesliga'da altı olmak üzere oynadığı son yedi maçı kazanamayan, ikisi kendi sahasında olmak üzere son üç lig maçını kaybeden **Schalke Galatasaray için en uygun rakip sayılabilir.** **İstatistikler Galatasaray'ı daha formda gösteriyor.** Ancak Galatasaray son dakikaya kadar üst tura çıkmak için çabalarken, Schalke Şampiyonlar Ligi'nde B Grubu'nu namağlup olarak lider bitirdi. Yine de Schalke'nin Galatasaray'ı eleyebileceğini söylemek doğru olmaz. **Galatasaray'ın karşısına çıkabilecek en iyi kuralardan birisi olduğu kesin. Ancak sorun Galatasaray'ın beklentisinde.**

Kurada Schalke'nin çıkması isteği önce **Ünal Aysal** tarafından seslendirildi. Sonra, **Abdurrahim Albayrak** uğurlu masa etrafında toplandıklarını, herkesin seçiminin Schalke olduğunu, hatta **Hasan Şaş'ın** baştan aşağıya mavi giyerek kura çekimini beklediğini ekledi. Futbolculardan da Schalke'yi isteyenler açık açık görüşlerini belirttiler.

Önce eleştirimi yapıp, daha sonra analize geçmek istiyorum. Kura çekimi süreci **Barcelona'nın** kurada **Real Madrid'i** istemesi gibi yönetilmiş. Hâlbuki durum tam tersi. Schalke'nin istenmesinin nedeni yarım kalan bir hesaplaşma değil, en zayıf rakiplerden biri olarak görülmesi.

Bu bir **algı yönetimidir.** Diğer bir ifade ile **inandırma** diyebiliriz. Ortaya çıkışı Amerikan kaynaklıdır. Amaç, psikolojik operasyonlar da dâhil olmak üzere, gerçekleri saklamak ve değiştirmek gibi yöntemler kullanarak Amerikan çıkarları doğrultusunda kamuoyunu yönlendirmek. Her ne kadar başlangıcı olumsuz olsa da, günümüzde algı yönetimi duygulara hitap etme ve doğruları söyleme yönleri ile iletişimde etkili bir biçimde kullanılmaktadır.

Bir futbol takımında antrenörün futbolcularına vermek isteyeceği en son mesaj, diğerlerinden daha zayıf olduğunu düşündüğü takımın kurada çıkmasını istemesidir. Kurada çıktıktan sonraki bu rakibi eleriz mesajından bahsetmiyorum. **Galatasaray maalesef algıyı yönetemeyerek Schalke'yi eleyecekleri mesajını maçlar daha oynanmadan futbolculara verdi. Schalke'yi elemek için gerekli olan motivasyon seviyesine çıkmak fiili olarak daha da zorlaşmış durumda.**

Çok doğru işler yapsanız bile, insanların algısını yönetmediğiniz sürece başarısız görülebilirsiniz. Direktten dönen topların başarı sayılması da algı yönetimidir. Takım maçı kaybettiği hâlde direklerle takılan toplar konuşulur. Çünkü başarı algımız iyi şutlar, verilmeyen penaltılar, koşulan mesafe ve pres gibi verilerdir. Seçici algımız rakibin akıllı ve dengeli oyununu gözümüze hoş göstermediği için kazandı ama haketmedi deriz.

numanturer@yahoo.com

Direkten dönen toplar

Numan Türer 06.01.2013

Maç yorumu yaparken genellikle atılan gollerin yanında iyi oyun anlayışımıza uyan kriterleri de ekleriz. "İki top direktten döndü" veya "hakem penaltıyı" vermedi gibi... Direktten dönen toplar yarım gol sayılıysaydı, herhalde maç sonuçları çok ilginç olurdu.

Matematiğim iyi olmadığı için teknik destek alarak direktten dönen toplar ile ilgili olasılık analizi yapmaya çalıştım, ancak anlatmak istediğim noktaya ait olasılık analizini bir türlü kafamda toparlayamadım. Belki ilerleyen haftalarda **topun direktten dönme olasılığını** yazabilirim.

Matematiksel analize fazla girmeden, teorik olarak Euro 2008'de **Nihat**'ın Çek Cumhuriyeti'ne attığı, direğe vurup içeriye giren üçüncü golden bahsedelim. Rüzgârın hızı, topun gidiş açısı, kalecinin yetenekleri, **Nihat**'ın ve **Petr Cech**'in içinde bulunduğu psikolojik durumun (heyecan, endişe, stres) ortaya çıkaracağı faktörler gözardı edildiği hâlde, **topun direğin o noktasına vurma ihtimali ne kadardır?**

Bütün şartların standart olduğunu yani değişken olmadığını varsayarsak, ki bu mümkün değildir, rüzgârın her zaman aynı hızda esmesi, topun hep aynı açıyı alması, kalecinin ve futbolcunun hep aynı performansı göstermesi demektir. Biz yine de bütün şartların stabil olduğunu düşünerek **topun direğin iç tarafına vurmasına** değinelim. Futbol kural kitapçığına göre 12 cm. genişliğinde dikdörtgen olması gereken kale direği silindir şeklinde olduğundan direğe çarptı ve içeriye girdi diyoruz. Hâlbuki dikdörtgen direğe çarpan topların büyük kısmı sahanın içine geri dönecektir. Bu ayrıntıyı verdikten sonra topun hedefe doğru gitmesinde Nihat'ın etkisi nedir diye soralım. Cech'in karşısında sağ üst köşedeki $2 \times 2 = 4$ metrekairelik alanı hedef almış olsun. Bu durumda hedef alınan yer kadar tüm yönlere sapma olabileceğini varsayarsak, **dört metrekairelik alana topu atma ihtimali dokuzda birdir**. Direğin üst kısmına çarpıp dışarıya çıkma ihtimali ise bir o kadar karmaşık. Çünkü az bir farkla top yukarıya gitse direktten geri dönecek veya dışarıya çıkacaktır.

Bir futbolcunun topu hedeflediği köşeye atarken, topun direğin neresine çarparsa içeriye gireceğini veya hangi açı ile atarsa kaleci tarafından yakalanamayacağını aynı zamanda dışarıya da çıkmayacağını matematiksel olarak hesaplayamayacağı ortadadır. Sadece tahminî olarak belirlediği kriterlere göre şutunu atar. O andan itibaren topun üzerinde herhangi bir tasarrufu olamaz. "Top bizi sevmiyor. Top yuvarlaktır" deyişleri bu çaresizliği ifade eder. Peki, o zaman **nasıl oluyor da direktten dönen toplar başarı olarak algılanıyor?** Top direğin bir santimetre yanından geçse konuşulmaz bile, iki santimetre içeriye yönelip direğe değdiği takdirde şansızlık olur, bir kaç santim daha içeriye girse harika goldür. Futbolcunun üzerine düşen, mücadelenin hakkını verip, alın terini dökmektir. Çok iyi oynadığınız bir maçı kolayca kaybedebilmeniz gibi, kontrol sizin elinizde değildir. **Direkten dönen toplara sadece gol olmamış şut olarak bakılmalıdır.**

numanturer@yahoo.com

İspanya'nın dünya futboluna yaptığı en büyük kötülük

Numan Türer 13.01.2013

Futbolun kimyasını değiştiren Barcelona ile bu aşamada rol arkadaşı **Real Madrid, dünya futbolunun çöküşüne neden oldular**. Artık hangi takımı seyretecek zevk alamaz olduk. Eskiden İngiltere ve İtalya liginin heyecanı vardı. Topun ne kadar hızlı döndüğünden, üst düzey mücadelenin kalitesinden ve seyircinin oyuna pozitif katkısından bahsederdik. Derken kendisine büyük takım diye baktığımız **Manchester United, Milan, Bayern Münih** gibi takımları her hafta naklen maç yayınları nedeni ile ister istemez **Barcelona ve Real Madrid** ile karşılaştırmaya başladık. Şampiyonlar Ligi'nde veya özel maçlarda yenilseler bile, rakiplerine karşı gömlek farkları kendini açıkça hissettirdiğinden, alınan skorlar sadece yazık oldu hislerine sebep oluyordu. Hâl böyle olunca, diğer bütün takımlar sıradan takım kategorisine düştü.

Tabii ki bu duruma en önemli katkı **Messi ve Ronaldo**'dan. Her ikisini de takımlarından çıkarın, orta sahalarında çok iyi futbolcuları olan üst düzey takım hâline dönerler. Herhalde futbolun normale dönmesi için Messi ve Ronaldo'nun formdan düşmesini bekleyeceğiz. Takımın kendilerine inanılmaz katkısı gözardı edilemez. Ancak tamamlayıcı unsur olarak bu iki yıldızla ihtiyaç var.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Heyecanlandıran gelişme

Numan Türer 20.01.2013

Sneijder ve Belhanda geldi geliyor derken taraftarı heyecan sardı. Gelmeyen yıldız havaalanına karşılamaya gidenler bile oldu. Devre arasındaki boşluğu doldurmak için spor haberleri de üzerine düşeni fazlasıyla yaptı. Gün geçmedi ki basın büyük takımlara dev(!) transferler yaptırmasın. Türkiye'ye gelip de uyum sağlayamayan yıldızlar, sönmeye yakın gelip emekli olanlar ile çok genç gelen yıldız adayı yetenekli futbolcular da ayrı bir tartışma konusu.

Dünyada yıldız diye sayacağınız ilk üç futbolcuyu Süper Lig'deki herhangi bir büyük takıma koyun, piyasa değeri takımın tamamından daha fazla bile olsa, az çok futboldan anlayan seyirciler Avrupa'da bütün kupaları süpürmesini beklemesin. Bırakın kendi takımının futbol kalitesini, rakibin kalitesi bile önemlidir bu durumda. Tekme yemeden ve sakatlanma riski olmadan, size saygı duyan bir rakiple oynayabileceğiniz bir lige sahip olmanız lazım ki, yıldız oyuncu kendini gösterebilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barcelona modeli nasıl test edilir

Numan Türer 03.02.2013

Guardiola'nın Bayern Munich'e transfer olması ile birlikte Barcelona oyun sisteminin başka bir takımda başarılı olup olmayacağını test imkânı bulacağımızdan bahsetmiştik. Önce test için gerekli bilgilerden bahsedelim.

Ölçülebilir varsayımlara hipotez denir. Mesela **Barcelona'nın ortalama maç başına yaptığı 600-700 pas** gözönüne alındığında **“daha fazla pas yapan takımlar daha fazla maç kazanırlar”** hipotezini ortaya çıkarabiliriz. Bu durum defalarca test edildiğinden artık teori hâline dönüşür.

Biraz daha açarsak, **Barcelona çok pas yapabilmek için pres ile top kapıp alan daraltmaktadır**. Futbola ait bir teori olmadığını düşünürsek, işte size Barcelona felsefesi üzerinden basit bir futbol teorisi:

İyi futbol için üç unsurun yan yana olması gerekir. Pres, alan daraltma ve çok pas.

Ayrıca teorilerin bir diğer özelliği çürütülebilir olmasıdır. Yani Nasreddin Hoca'ya dünyanın merkezi neresi diye sorulduğunda, eşeğimin ayağının altı diye cevap vermesi gibi **test edilmesi mümkün olmayan önermeler teori olamaz**.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurumsal körlük

Numan Türer- 10.02.2013

F.Bahçe'nin UEFA Avrupa Ligi'ndeki rakibi Bate Borisov'un teknik direktörü Viktor Goncharenko Fenerbahçe için **“Fenerbahçe kötü bir takım değil ama balansını kaybetmiş. Takım üzerinde ilginç bir elektrik var. Ben de ne olduğunu çözemedim. Umarım bizim maçta da böyle olurlar. Kura çekildiği günden daha umutluyum. Çok koşuyorlar, ileride basıyorlar ama sonrasını getiremiyorlar”** diyerek futbolumuzun bam teline dokundu.

Türk futbolundaki bugüne kadar tahmin ediyorum en sağlıklı teşhis dışarıdan birisi ve tarafsız Goncharenko'ya ait. Sinüzit nedeniyle başı ağrıyan hastaya migren teşhisi koyarsanız, antibiyotik yerine ağrı kesici verirsiniz. Tedavi metodunuz ne kadar etkili de olsa, teşhis yanlış olduğu için netice alamazsınız.

Teşhisi yanlış koymamızın sebebi kurumsal körlük. Daha iyi anlaşılması için verilebilecek en güzel örnek **TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin**. 2007 yılında **TRT'nin başına geçtiğinde, “PTT'nin içinden gelen birisi olsaydım logo değişikliğini bile yapamazdım”** diyerek kurumsal körlüğün atılımlara dezavantaj olduğunu söylemişti. PTT'nin yaptığı hamlenin benzerini televizyoncu olmamasına rağmen **TRT'de yapmak istediğini** belirtmişti ve geldiği nokta ortada. 14 televizyon kanalı, yedi ulusal, altı bölgesel, iki uluslararası radyo kanalı, **trt.net.tr ve trt.world.com** üzerinden 35 dil ve lehçede yayın.

Futbolu taraftar ve seyircinin de içinde olduğu büyük bir kurum olarak değerlendirirseniz, hepimiz içeriden birileriyiz. Futbolumuzu tedavi etmek için getirilen sayısız yabancı ve tecrübeli antrenör neden net olarak teşhisi koyamadılar? Onlar da dışarıdan biriydi diyebilirsiniz. Evet, ama bir farkla. Bizimle olan maddi ve manevi (başarılı olma düşüncesi) ilişkileri nedeni ile hiç bir zaman tam olarak tarafsız değillerdi. Aslında rakip antrenörler düşüncelerini sesli söyleşeler benzer teşhisleri daha fazla görme şansımız olurdu. Goncharenko'nun tecrübesizliğinin de payı var bu işte. Çünkü gereksiz yere rakibini motive etti.

Evet, Türk futbolu balansını kaybetmiş. Uzun süredir benim de tanımlayamadığım **dengesiz oyuna yapılabilecek en güzel tesbit balans bozukluğudur**. Futbolumuzu bir gözden geçirin. Ne yaptığını bilmeden yenilen basit goller ve daha sonra maçı çevirmek için verilen olağanüstü performans. **EURO 2008** mi geldi aklınıza? **İsviçre, Çek Cumhuriyet ve Hırvatistan**. Maçlar kazanılınca muhteşem oynadık, harikasınız çocuklar. Daha bir kaç gün önce yıllardır yaşadığımız durum tekrar etti. 2-0 geriye düştüğümüz Çek Cumhuriyeti maçı, ikinci yarı iyi oynamamıza rağmen çeviremedik ve çocuklarımız harika olamadı. Futbolcumuzun en çok ihtiyacı olduğunu düşünülen **“ruh”** veya **“milli ruh”**, bozuk balansın direksiyonu gibidir. Düz gidebilmek için sürekli bir sağa bir sola çevirmek, tutarlı performans sergileyemeyen takımlarımızı motivasyon ile düzeltmeye çalışmaya benzer.

Emre ve **Hamit**’li ikinci yarıdaki Milli Takım doğru tercih. İlk yarıdaki hatalara rağmen **Avcı** doğru yolda. Sadece motivasyon ile bir kaç maç daha kazanmak istiyorsak, çilemiz uzun yıllar devam edecek demektir. Avcı’ya sabredelim, doğum sancılı oluyor.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oğuz yine bir yıldızdan ilk golü yiyen kaleci oldu!

Numan Türer 17.02.2013

Her şey aksi ile fark edilir. Işığın olmaması hâlinde karanlığı fark ederiz. Güzelin değerini anlamak için çirkinin, zorun zahmetini anlamak için kolayın ne demek olduğunu bilmek gerekir. **Drogba**’nın adaptasyon süreci daha dolmadan oynadığı ilk maçta aydınlık ve karanlık arasındaki fark kadar kendini hissettirmesi ile, aksinin ne kadar iyi bir reflektör olduğunun hesabını siz yapın. Aynı sarı ve siyah zıt renkler örneğindeki gibi. Sarının yanında taban tabana zıt bir renk olmalı ki kendini rahatça belli edebilsin.

Drogba’dan başlayarak negatif etkilenmeye dönmek istiyorum. Aksihtar kalecisi **Oğuz “Alex Türkiye’deki ilk golünü bana atmıştı. Yıllardır televizyonlarda o gol dönüyor ve ben o golü yiyen kaleci olarak anılıyorum. Mümkünse Drogba veya Sneijder’den gol yemek istemiyorum”** diyerek negatif olarak ne kadar etkilendiğini gösterdi.

Buna **kendi kendine olumsuz konuşma** (negative self talk) denir. Yani **olumlu hareketi yapmaya değil, olumsuzu yapmamaya odaklanma**dır. Mesela penaltı atacak oyuncunun kendi kendine sakın kaçırma demesi üzerindeki baskıyı arttırır ve kaçırma ihtimali artar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dany, ne yaptın

Numan Türer 24.02.2013

UEFA.com internet sitesindeki istatistiklere göre **Dany 52 pastan 44 tanesinde isabet sağlamış.** **Galatasaray**'da daha fazla pas yapan iki oyuncu var. **67 pasta 51 isabet** ile **Riera** ve **68 pasta 46 isabet** ile **Selçuk**. En fazla pas sayısına sahip üç futbolcudan iki tanesinin defans oyuncusu olması da dikkate değer. Orana vurduğunuzda Dany yüzde 85 isabet oranı ile Schalkeli oyuncularla dâhil olmak üzere sahada en başarılı pasör konumunda.

İstatistikler yalan söylemez. Peki, doğruyu söyler mi? Aslında istatistikler hiç bir şey söylemez. Analizci sağından solundan çekerek istediği şeyi söylemeye çalışır. Bir defans oyuncusunun en isabetli pas yüzdesine sahip olması yapmaması gereken bir hatayı yaptığı an hiç bir şey ifade etmez. Çünkü asli görevi defans yapmaktır, oyun kurmak değil. O nedenle Dany'nin istatistiklere göre iyi bir oyun çıkardığını söyleyebiliyor olmamıza rağmen, galibiyetin kaçmasının nedenini de ona yükleyebiliriz. Bu arada **galibiyeti kimin kaçırdığını bana sorarsanız Schalke derim.**

Galatasaray'a kurada çıktığı zaman yaptığım değerlendirmede gruptan son anda çıkmayı başarmış bir takımın, namağlup çıkmış bir takımı kolayca eleyebileceği imajının verilmesinin hata olduğunu söylemiştim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim'in tribüne gönderilmesi ödül mü ceza mı

Numan Türer 03.03.2013

Orduspor maçında **Fatih Terim** tribüne gönderildiğinde **Galatasaray** 2-0 gerideydi. Galatasaray maçı çevirecek kaliteye fazlasıyla sahip olduğundan müsabaka sonundaki 4-2'lik galibiyeti yadırgamıyor ve normal karşılıyoruz. Galibiyetin Terim'in tribüne gönderilmesi ile alakalı olan bölümü ise **takımı negatife odaklanarak motive etmesidir.** Böylece galibiyet daha kolay geldi. Çünkü atılan gollerin kalitesi ortada. Ancak iyi motivasyon ile atılabilecek goller.

Bu durumda **Fatih Terim'e verilen üç maçlık cezanın aslında iyi bir ödül olduğunu** düşünüyorum. **Agresif antrenörlere verilen cezalar her zaman takımı motive eder.**

Etik sınırları aşmadan, yani ceza almak için senaryolara girmeden verilen doğal tepkiler neticesinde gelen bu fırsatları (cezaları) iyi kullanmak lazım. **Galatasaray'ın Terim'in cezalı olacağı son üç maçını alacağını** söyleyebiliriz.

Negatif duygular ile motive olmak daha kolaydır

Daha önce bir kaç kez daha bu konu ile alakalı görüş belirtmiştim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Win at no cost (Nasıl kazanırsan kazan)

Numan Türer 10.03.2013

Manchester United- Real Madrid karşılaşmasında **Cüneyt Çakır**'ın **Nani**'ye gösterdiği kırmızı kartın yanlış olduğu dolaylı yollardan İspanyollar tarafından bile dile getirildi. Diğer bir ifade ile MANU mağdur edildi, ama bizim için önemli olan turu geçmekti demek isteniyor. Spor sosyolojisinde düzeltilmesi gereken çarpık davranışa güzel bir örnek, **"WIN AT NO COST"**. Yani nasıl kazanırsan kazan.

Hata veya yanlışlık ile cüzdanını yere düşüren veya içi para dolu çantasını otobüste unutan kişiye, insanlığımızın gereği olarak hak etmediğimiz paranın kuruşuna dahi dokunmamamız gerektiğine inandığımızdan parasını iade etmemize rağmen, iş futbola geldiğinde futbol hatalar oyunudur, hakem de hata yapar deriz.

Ülkemizde altyapıda genç bir futbolcuya top taca çıktığında kimden çıktığına bakmaksızın rakipten önce gidip topu alması ve atışı kullanması öğretilir. Çünkü hakem kimden çıktığını görememişse kendi takımınızdan dışarıya çıksa bile atışı geçerli sayacaktır. Daha temellerinden futbol dünyası zehirlenmiş durumda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burak'ın terfi maçı

Numan Türer 17.03.2013

Michael Jordan lise yıllarına kadar basketbol eğitimi almadığını, basketbolu sevdiğini ve bu yüzden sonradan öğrenmenin mümkün olduğuna hem kendisi inanan, hem de hayatıyla bunu herkese ispat eden bir sporcu. Kendi ifadesiyle:

"Geç öğrenmeye inanırım. Geç öğren ama erken yaşta oyna."

Çünkü lise ikinci sınıfta iken basketbol takımına girememişti ve duygusal çöküntü ile ağlıyordu. Sevenleri, boyu kısa olduğu için alınmadığını ve bir sonraki yıl 10 cm. uzadığını belirtiyorlar. Ancak kendisi hayatını anlatırken bundan hiç bahsetmediğine göre muhtemelen yetersiz görülmüştü. Annesi, sıkı çalışıp onu takıma almamakla hata yaptıklarını göstermesi gerektiğini öğütlemişti. Hayal kırıklığı o kadar fazlaydı ki, aynı acıyı bir defa daha yaşamamak için bu durumun kendisini ateşlediğini söylüyordu.

Daha sonra Jordan'ın kariyerinde hızlı bir yükseliş başlamıştı. Artık herkes onun bir yıldız olduğunu, takımı sırtladığını söylüyordu, ancak şiiir gibi oyunun kafiyesi eksikti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Andorra maçında farklı taktik deneyebilir miydik

Numan Türer 24.03.2013

Bütün amatör sahaların toprak olduğu zamanlarda, ilçelere deplasmana gidildiğinde futbol gerçekten çok zor olurdu. İlçelerdeki imkânsızlıklar nedeni ile genç nüfusun şehir merkezlerine göçü, ilçe takımlarının iyi futbolculara sahip olmasını engelliyordu. Ayrıca ilçedeki tek takımın kendini geliştirecek hazırlık maçları yapabilecekleri başka takımlar bulunmuyordu. Bazı zengin ilçeleri bu kapsam dışında tutmak gerektiğini belirtelim.

Futbolun teamüllerinden yoksun bu takımlar, oynamak değil oynatmamak üzerine kurulu taktikleri ile oyunu felç ediyorlardı. Rakibin topu kapıp atağa kalması ve kaptırdıklarında ise sizin topa sahip olup atak avantajını elinize geçirmeniz gerekir. Yani rakibin hareketlerini tahmin edebilir ve ona göre hareket edebilirsiniz. Ancak topu kapma amacı olmayan bir takıma karşı nasıl mücadele edeceğinizi bilemezsiniz. Çünkü futbolda rakip hata yapmalı ki daha rahat pozisyon bulabilesiniz. **Hata ise doğru olan bir şey yapılmaya çalışılırken istenmeyen davranıştır.** Sadece top kaptırma ve hatalı pas olarak düşünmeyin. Pozisyon hatası, arkada boş alan bırakma, yanlış atak taktiği gibi futbolun içindeki doğrudan hata olarak gözükmeyen unsurlar da dâhildir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sorun Avcı değil

Numan Türer 31.03.2013

Teşbihte hata olabilir, lütfen mazur görün.

Aracımız fabrika çıkışı LPG'li, gaz ile çalışıyor. Daha kaliteli yakıt olmasına rağmen benzin koyunca arıza yapıyor.

EURO 2008'de **Fatih Terim** ile elde edilen başarıdan sonra, milli takımımızı 2010 Dünya Kupası'na götüremeyen aynı Terim yoğun eleştiriler altında istifa etmek zorunda kalmıştı. Sonra, özellikle milli takımlarda harika işler yapan **Hiddink**'le anlaşılmış ama sonuç hüsrana olmuştur. Kendi içimizden biri ile devam edilip, uzun vadeli plan yapılmalı ve milli takım dönüştürülmeli görüşü benimsenerek **Abdullah Avcı** büyük destek ile getirildi. Daha önce yazmıştım, Avcı'ya hazır değiliz. Fatih Terim'in bile istifa etmek zorunda kaldığı bir milli takımda, sorun antrenör değildir. Aynı Terim Galatasaray ile UEFA kupasını kazanmış. Fiorentina'daki yükselişi ve Milan'a gidişi. Ardından tekrar Galatasaray, hüsrana ve istifa. İki sezon önceki çalkantıdan sonra Galatasaray'ın başına kurtarıcı olarak dönmesi ve bugünkü tablo.

Fatih Terim'in Galatasaray'a ikinci dönüşünde, **"Dağınık bir görüntü çizen Galatasaray'ın toparlanması için önce takım ruhunun geliştirilmesi lazım.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burak terfi edemedi, Aykut Kocaman zihninde terfi etti

Numan Türer 07.04.2013

Birkaç hafta önce **Burak**'ın **Real Madrid** karşısında çok gol atan futbolculuktan yıldızlığa terfi edebilme imkânından bahsetmiştik. Daha sonra, yıldız derken aslında iyi futbolcuyu kastettiğimizi eklemeyi de unutmamıştık. Yazıyı şu satırlar ile bitirmiştik:

“Burak Real Madrid maçında Avrupa’nın bütün takımlarında oynayabileceğini kanıtlayabilir. Şu an için sorarsanız, henüz o seviyede değil. Sonradan öğrenmeye ben de kuvvetli bir şekilde inanırım. Türkiye liginde kendini daha fazla geliştiremez. Bir an önce Avrupa’ya gidip, neler yapabileceğini göstermeli.”

Real Madrid maçı herkesin gördüğü ama attığı gol sayısından dolayı söylemeye cesaret edemediği bir gerçeği ortaya çıkardı. Burak maksimum performansına ulaşmış durumda ve bu performans Avrupa için yeterli değil. Avrupa’da bir takıma hemen transfer olup bir iki sene daha kendini geliştirebilirse üst düzey oyuncu olma imkânını yakalayabilir.

Aykut Kocaman zihninde terfi etti

Önceki yazılarımda Aykut Kocaman'ın psikolojik görünüşü ile ilgili aşağıdaki satırları yazmıştım.

23 Eylül 2012: *“Marsilya maçında Fenerbahçe’nin ikinci golünde Aykut Kocaman’dan yine rahatlama hareketi gördük, önce ellerini kaldırdı ve sonra alkışladı. Üzerindeki ağır baskıdan dolayı ne sevinebiliyor, ne kızabiliyor.”*

25 Mayıs 2011: *“Aykut Kocaman, son haftalarda kritik dakikalarda gelen gollerde sürekli bir rahatlama hâli yaşadı... İkinciliğin başarısızlık sayıldığı takımlarda, **henüz kendini ispatlamamış antrenörlerin gol sevinci yerine, rahatlama yaşadıklarını görüyoruz.**”*

1 Nisan 2012: *“Aykut Kocaman artık sevinmeyi öğrenmeli. Takımın başına geçtiğinden beri neredeyse iki sezon geçti, hâlâ takımın attığı gollerde sevinmek yerine rahatlama psikolojisinde. **İkinciliğin başarısızlık sayıldığı takımlarda yaşanan bu psikoloji, kulübün ağırlığı altında ezilen antrenörlerde görülür.**”*

6 Mayıs 2012: *“İki yıldır Aykut Kocaman takımının attığı gollerde sevinmek yerine rahatlama yaşıyor. Bir antrenör iki yıl, başında olduğu takım bir sezon sonunda şampiyon olmuşken (şike iddialarını bir kenara bırakırsak), ve bu sezon şampiyonluğun en büyük adayı iken, neden şampiyon olmazsam her şey biter psikolojisinde olur? Sizce kendini hâlâ ispat edememiş midir? **Bana göre Aykut Kocaman Fenerbahçe’ye gelmeden önce ve sonra yaptıkları ile kendini antrenör olarak fazlasıyla ispat etmiştir. Ancak bu duruma kendini inandırmakta zorluk çekiyor.**”*

20 Mayıs 2012: *“Fenerbahçe Galatasaray’ı yenemez derken, aslında Aykut Kocaman’ın takıma yansıttığı olumsuz psikoloji ile stresli maçlarda ortaya çıkan çekingен futboldan bahsetmiştim. Bu olumsuz psikoloji alınması gereken riskleri almaya engel oluyor.”*

Aykut Hoca’nın uzun bir aradan sonra Lazio’ya atılan ikinci golde gerçekten sevindiğini gördük. Çünkü UEFA Avrupa Ligi’nde çeyrek finale çıkmış takımın antrenörü olarak artık **kendisini ispat ettiğine yine kendisi inandı**. Bu saatten sonra elde edilecek hiçbir mağlubiyette Aykut Hoca sorgulanmayacağından, üzerindeki baskı kalktı. Aslında fiilen çoktan terfi etmişti ama asıl zihnindeki terfi yeni gerçekleştirdi. **Darısı yapılan hatalarda kızdığını görmeye diyelim.**

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fatih Terim iyi bir yönetici

Numan Türer 14.04.2013

Yirmi üçüncü haftada ligin düşme hattındaki takımı **Orduspor**, **Galatasaray** karşısında ilk yarıyı 2-0 önde kapamış, ikinci yarı tribüne gönderilen **Fatih Terim** ve **Hasan Şaş** takımın ateşlenmesini sağlamış ve Galatasaray maçı 4-2 kazanmıştı. Negatif duygularla motive olmak daha kolay olduğundan, yerinde kullanılırsa iyi bir silah olduğunu maçtan sonraki yazıda belirtmiştik. Tekrar edersek ifadeler aynen şöyleydi:

“Agresif antrenörlere verilen cezalar her zaman takımı motive eder. Etik sınırları aşmadan, yani ceza almak için senaryolara girmeden verilen doğal tepkiler neticesinde gelen bu fırsatları (cezaları) iyi kullanmak lazım... Motivasyonda etik sınırlar ihlal edilirse kısa vadede fayda getiriyor gibi gözükse de, uzun vadede telafisi olmayan sonuçlar doğurabilir... Takımını bir türlü motive edemeyen antrenörün kendi soyunma odasını tahrip edip ve duvarlara küfürler yazıp, devre arasında soyunma odasına giren oyuncularına rakibin yaptığını söyleyenler bile olmuştur.”

Gelelim yirmi sekizinci haftaya, bir kaç gün önce **Real Madrid**’den üç gol yemiş **Galatasaray** ligin son sırasındaki **M.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Devlet şike yapmasın’

Numan Türer 21.04.2013

Hakan Şükür’ün İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB)’inin isminin değiştirilerek Diyarbakırspor’u 1. Lig’e transfer etme projesi, yaklaşık 1,5 yıl önce yazdığım **Gaffar Okkan** suikastı sonrası Diyarbakırspor’da yaşanan gelişmeleri tekrar etme gereğini ortaya çıkardı. Projenin amacı Şükür’ün kendi ifadesi ile:

“Bölgeler arası ayırımın ortadan kaldırılıp kaynaşmayı sağlamak açısından dikkate değer bir fikir olduğunu düşünüyorum.”

Kısaca bu görüş **fonksiyonalist** bakış açısıdır. Fonksiyonalist yaklaşım **ırkî ve etnik farklılıkların toplum içinde eritilmesi gerektiğini** söyler. Kültürel çoğulculuğa izin vermez, uyumu destekler (**Anderson&Taylor**, 2003). Sosyal düzenin ve dengenin sağlanması için toplum içindeki farklılıklar aşılmalı ve konsensüs sağlanmalıdır. Fonksiyonalist teorinin olumsuzluklarından birisi sporu toplumsal sorunları çözen sihirli bir değnek gibi görüp, bir gruba avantaj sağlarken diğer gruplara zarar verebileceğini gözardı etmesidir (**Coakley**, 2009).

Hakan Şükür’ün bu projesi farklı bir şekilde 2001 yılında fizibilite çalışmasından yoksun bir hâlde denendi ve başarısız oldu. Yine apar topar yapılacak böyle bir proje gereksiz gerilim doğurur.

2001 yılında spor sevgisi ile bilinen Emniyet Müdürü Gaffar Okkan Diyarbakırspor'un 1. Lig'e çıkması için büyük çaba sarfetmiş, suikast sonucu şehit edilmesinden sonra devlet bu durumu fırsata çevirerek, bölge halkının gönlünü kazanma adına takımı birinci lige çıkarmıştı. Bunun için sıkı bir lobi çalışması başlatılmış. Hakemlere açıkça **"takımı 1. lige çıkarın"** (adı açıklanmayan bir hakem) denmişti.

2006 yılında 2. Lig'e düşme aşamasına gelindiğinde siyasiler bir daha devreye girmiş ve Baykal görüşlerini yüksek sesle dile getirmişti:

"Spor amaç değil araçtır. Barış spordan daha önemlidir."

Kısa vadede iyi gibi gözüken **bu proje tam bir başarısızlık örneğidir**. Diyarbakırspor'un amatör kümeye düşmek üzere olması bunun göstergesidir ama asıl gösterge uzun vadede sonuçlarının hesaplanmamasıdır. **Diyarbakırspor'un 1. Lig'e zorla çıkartılması hakkı yenen takımlar arasında bir kızgınlığa sebep olmuştu. Ayrıca terör sorunundan dolayı açıkça spora verilen bu destek, Diyarbakırspor ve PKK'yı eşleştirdi. Her iki veri birleşince batıda oynadığı maçlarda "PKK dışarı" sloganları atıldı. Örgüt durumu lehine çevirip 2009-2010 sezonunda Bursaspor maçında çıkan olaylar nedeni ile 3-0 hükmen mağlubiyetten sonra, ne tesadüftür ki isminin değiştirilmesi düşünülen takım olan İBB maçında sahaya girerek tekrar olay çıkarıp, bir sezonda üst üste ikinci defa Diyarbakırspor'a ceza aldırarak ligden düşürmek istedi.** Spor, özellikle aidiyet duygusunun tavan yaptığı sosyal bir gerçeklik olan futbol üzerinde ayakları yere basan politikalar tasarlamak kaçınılmazdır.

İBB'nin isim hakkının mevzuat düzenlenerek Diyarbakırspor'a çevrilmesi aynı 2001 yılında olduğu gibi devlet şikesi olur. O zaman 3. Lig'deki diğer takımların "günahımız Kürt olmamak mı" sorusuna cevap bulamazsınız. Yapılması gereken bölgedeki futbolun daha gelişmiş bölgeler ile rekabet edebilecek ekonomik ve sosyal şartları yerine getirerek önünü açmak ve takımların doğal süreç içerisinde Süper Lig'e çıkmasını sağlamaktır.

Diğer taraftan bölgenin tek bir takımına destek vermek farkında olmadan Diyarbakır'ı sorunun göbeğine oturtmaktır. Onun yerine Van, Siirt, Mardin, Erzurum ve Erzincan gibi diğer dezavantajlı bölgeleri de içine alan bir spor politikası yürüterek bölgenin tamamının spordaki dezavantajı ortadan kaldırılmaya çalışılmalıdır. Bölgeyi sadece Diyarbakır temsil etmediği gibi, tek dezavantajlı yer de Diyarbakır değil. Hatta son ekonomik gelişmeler göz önüne alındığında birçok bölgeden çok daha avantajlı durumda.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe daha fazlasını istemedi

Numan Türer 28.04.2013

Benfica maçı Fenerbahçe'nin birden fazla gol ile kazanmasının pek mümkün olmadığı bir maçı. Çünkü Fenerbahçe'nin hedefi bir goldü. Nereden anlıyoruz? Golden sonra herhangi bir pozisyon üretme çabasına girmemelerinden. İstenilen hedefe yaklaşılaacağı an motivasyon üst düzeye çıkar (Brown, 1948). Hedefe ulaştığınız an ise motivasyon düşer.

Benfica maçına klasik bakış açısı:

Üç tane direktten dön top + kaçan penaltı + atılan gol = Fenerbahçe (5)

Bir tane direğe çarpıp dışarı çıkan top = Benfica (1)

Fenerbahçe ortaya koyduğu oyun ile golü bulabileceğine inanıp Benfica'ya yüklenmeye başlayınca direklerle karşılaştı ve penaltı kaçırdı. Hedef golü bulmaktı, o nedenle bu kadar çok pozisyon bulundu. Bazen öyle maçlar seyrederiz ki, şimdiye kadar 10-0 olmalıydı deriz ama çok az gol ile biter. **Çünkü hedef gol atmak olunca takım kaçırdıkça hedefe ulaşmak için zorlar. Golü bulduğu anda ise motivasyon verileri değişir.** Karşı takımın kendine gelmesi veya skoru koruma endişesine kapılma gibi farklı şekillere girer.

Motivasyonun sebepleri ve şekilleri çok farklı olabilir. Ancak üzerinde durmak istediğim iki farklı motivasyon var. **Birinci sonuç odaklı motivasyon, diğeri anlam odaklı (yani işi doğru yapmak). (Tillery & Fishbach, 2011)**

Futbolda genelde sonuç odaklı motivasyonu kullanırsınız ve bu yanlıştır. Kazanmak zorunda olduğunuz, hatta birden fazla gol atarak kazanmak zorunda olduğunuz bir maçta hedefinize ilk 20 dakikada ulaştığınızı düşünün, geriye kalan 60 dakika için bir planınız var mıdır? Golün hangi dakikalarda geleceğini bilmediğinizden çok erken gelen golden sonra, rakip toparlanıp belki de maçı kazanabilir. Gelmeyen gol ise endişeye neden olur ve endişe performansın düşmanıdır.

İkinci seçenek ise anlam odaklı olmaktır, yani işi doğru yapmak. Çok önemli bir avantajı vardır. Genelde üst düzey motivasyonda kalırsınız. Golü atsanız da yeseniz de motivasyonunuz kuvvetlidir. Futbolda işi doğru yapmanın en güzel örneği **Barcelona**'dır ama ben **Bayern Münich** örneğini bu konuya daha uygun buldum. Tesadüfe bakın ki örnek maç ise Barcelona'ya dört tane attıkları gece. Bayern o gece futbolun doğrularını yaptı ve 90 dakika uyguladı. **Yani goller bulmayı hedeflemek yerine, maç kazanmak için gerekli olan savunma, pres, orta ve şut gibi hedeflere yöneldi. Barcelona'ya en az iki atmalıyım gibi sonuç odaklı olmak yerine anlam odaklı kaldı. Gereksiz stres ve hâliyle endişeye girmede. Pozisyon yakaladıkça gol sayısını arttırdı, ancak hazır yakalamışım biraz daha atayım deyip oyun düzenini bozmadı.**

Benfica maçına bu açıdan bakınca, şu an yapılan yorumlar Benfica'nın büyütüldüğü şeklinde. **Ancak bana göre Fenerbahçe Benfica'yı kafasında büyütmüş. Çünkü golden sonra bir nevi geri çekilerek hedefin gol atmak olduğunu gösterdiler. İnşallah rövanşta balık kaçmış demeyiz.** Anlam odaklı bir hedefleri olsaydı, Bayern gibi oynar ve fark atabilirlerdi.

Belirtmeden geçemeyeceğim. Anlam odaklı bir oyun oynamak için Bayern ve Barcelona gibi olmak gerekir. Teknik direktörün tek başına istese bile yapabileceği bir iş değildir. Birden çok şartın biraraya gelmiş olması lazım ki, iş hedefi sonuç odaklı olmaktan çıkarıp, anlam odaklıya devşirmeye kalsın.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yetersiz hedef ve Salih baskısı

Numan Türer 05.05.2013

Geçen hafta, Kadıköy'deki Benfica maçı için inşallah balık kaçı demeyiz diye düşünmüştüm. Bu hafta maalesef gerçek oldu. Fenerbahçe'nin ilk maçtaki amacı Benfica'ya gol atmaktı. O nedenle golü atıncaya kadar baskılı oynadılar ve rakibi bocalatmayı başardılar. Ancak tek gol hedefi turu geçmek için fazla hafif geldi.

Hedef koyarken birkaç önemli husus vardır dikkat edilmesi gereken. Çok alçak bir hedef koyarsanız takım motive olamaz. Çok yüksek koyarsanız oyuncularınız hedefe ulaşmanın çok zor olduğunu düşünerek yeterince çaba göstermezler.

O nedenle hedefler: **"Orta seviyede yüksek"** olarak tanımlanır. Yani ekstra performans gerektiren ama ulaşamayacak kadar zor değil. Peki, takımın kapasitesine göre hangi seviye orta, hangi seviye yüksek. Fenerbahçe'nin ilk maçta yaşadığı sıkıntı takımın kapasitesinin ve rakibin analizinde yanılığa düşülmesiydi.

İki seçenek ortaya çıkıyor. Ya kendilerini küçük görerek tek gol aradılar, ya da rakibi gözlerinde büyüttüler. Oynadıkları futbol kendilerini küçük görmediklerini ortaya çıkardığından, sorun rakibi fazla büyük görerek hedefi yeterince yüksek tutamadılar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Huy değişmiyor

Numan Türer 12.05.2013

Aykut Kocaman hakkında uzun uzun neden pozisyonlara tepki vermediğinden bahsetmiştik. UEFA Avrupa Ligi'nde geline noktanın ardından artık yerini sağlamlaştırdığından, üzerindeki baskı da kalkmıştı. Ancak Aykut hocanın mizacı gereği tepkisiz kaldığını anlamamız zaman alacak. Oyunculuk zamanındaki gol sevinçleri aynı kefeye konamaz. Oynamak ile yönetmek arasında ciddi fark olduğundan, biz ne kadar istesek de Aykut Kocaman düşük tepkide kalmaya devam edecek.

Ne var ki bunda denebilir. Bir antrenör atılan gollerde deli gibi sevinmek veya yapılan hatalarda küplere binmek zorunda mıdır? Hayır. Bakınız **Gordon Milne, Lucescu**. Milne kendi şahsına münhasır bir karakter olduğu için hiçbir şeye tepki vermediğinden çok uç bir örnek, ancak Lucescu çok güncel ve uygun bir karşılaştırma. Aykut hocanın futbol bilgisinden şüphem yok. Ancak İstanbulspor ve çalıştırdığı diğer takımlarda da aynı psikoloji içindeydi. İstanbulspor'da ligin üst seviyelerinde yer alırken realist cümlelerle **"bu performansı sürdürbildiğimiz yere kadar sürdüreceğiz"** mealinde söylemleri vardı. Şampiyonluk hedefinin çok yüksek olmasını düşünmek ile bunu ifade etmek farklıdır.

Bence Aykut hocanın yönetme sıkıntısı var. Fenerbahçe'nin içinde bulunduğu çalkantılı dönemde Aykut Kocaman daha da zorlanıyor. Çok daha rahat futbol kararları verebileceği ve kimseye açıklama yapmak zorunda olmayacağı bir yapı kurmak gerekiyor ki kapasitesini ortaya yansıtabilsin.

Türkiye'deki mevcut futbol yapısı Aykut hocanın tarzına uygun değil. Avrupa'da bir takım çalıştırırsa çok daha rahat olur. Başarılı olur demiyorum. Başarı bize göre UEFA Avrupa Ligi'nde yarı final olduğu için, gideceği hiçbir

Avrupa takımında bu seviyeyi göremeyebilir ve biz Fenerbahçe'de daha başarılıydı deriz.

Fenerbahçe- Galatasaray maçına bu açıdan bakınca Fenerbahçe favori gösterildiği hâlde, rahat Galatasaray'ın neler yapabileceğini kestirmek zor. Aykut hocanın yaşadığı bu sıkıntılarda dolayı motivasyonun sonuca daha fazla etki edeceği bu maçta Fenerbahçe'yi favori göremiyorum.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İrkçılığın ve terbiyesizliğin şakası olmaz

Numan Türer 19.05.2013

Bir Türk devletinin yüzyıllarca hâkimiyet sürdüğü Kuzey Afrika ve Balkanlarda çok az bir kesim Türkçe konuşur. İspanyollar ve Fransızların sömürdüğü ülkelerde ise durum tam tersidir. Resmî dil olmamasına rağmen Cezayir, Fas ve Tunus gibi ülkelerde bir çok gazete Fransızca çıkmaktadır.

Türklerin tarih boyunca ırkçılık yapmadıklarına en güzel örnek Türkçedir. Hiç kimseyi dilimizi konuşmaya zorlamadığımız gibi, kendi dillerini kullanmada da özgür bırakmışızdır. Tarihte elbette ki ders almamız gereken hatalarımız ve yanlışlarımız vardır. Ancak, ırkçılık denince bence bembeyaz olan o sayfayı kirletmeye kimsenin hakkı yoktur. Basit savunmalar ile geçiştirilemez.

Bu durumun Fenerbahçeli olmak ile bir alakası yoktur. Tıpkı **Burak Yıldırım** cenazesinde hiç kimsenin Fenerbahçe forması giymediği gibi. Taraftar yaptığı hareketin farkındadır ama öneminin bilincinde olmayabilir. Bu iş daha başından büyümeden özür, ceza ne gerekiyorsa yapılması gerekir.

Meireles'in hareketine gelince, kendisi için normal olabilir ama kameraların önünde bizim için normal değil. Ancak futbol camiasında ve soyunma odasında bu durumlar çok normal karşılandığından maç cezası ile konu kapatılacak. Aynı durum **Hasan Şaş** için de geçerli. Antrenör seyirci ile diyaloga girmez. Seyircinin sana küfür etmesi senin de tahrik etmeni gerektirmez. Yine söylüyorum. Bu durum çok normal futbolda. İnsanlar sahaya küfür etmeye gidiyor zaten. O nedenle maç ve hak mahrumiyetleri cezaları ile geçiştirilecek.

Aziz Yıldırım birkaç yıl önce **"Kadıköy'de küfrü kaldırdık"** derken, **"ama hâlâ küfür ediliyor"** sorusuna; **"küfür bütün statlarda var, ama bizde şahsa küfür yok"** açıklaması yapmıştı.

Yani tekrar edelim, küfür futbolun bir parçası ve herkes kabullenmiş. Sokakta insanların birbirlerine ettikleri küfür nedeniyle cinayetler işlenebiliyorsa, futbolcu da, antrenör de aynı nedenlerle kavga eder. Bunda garipsenecek bir şey yok.

Sorunlu olan kısım, küfür kültürümüzde cinayet bile işletebildiği hâlde, nasıl olur da futbol dünyasında normaldir. Daha önce bu konu ile ilgili bir şeyler yazmıştım. Bizim gibi militarist rejimlerde bir tür politikadır stadyumlara insanları tıkıp, özgürce küfür etmelerini sağlamak. Çünkü bütün özgürlükleri o duvarlar arasındadır. Dışarı çıktıklarında en ufak eleştiri hapse girme sebebidir. Stadyumlar gaz alma yeri olarak kullanıldığından, sosyal sorun hâline dönüşüp tedavi edilmeye çalışıldığında önüne geçilemez hâle gelmiştir.

Çözüm önerileri farklı bir konu, daha fazla uzatmayalım. Çözmeye niyetleri olmaması da ayrı bir sorun. Ekonomik ve siyasi olarak çok güçlü olan patronlar neden çözüm üretsın ki. Çözüm demek, adalet demektir. Adalet ise zayıfın hakkının korunması, güçlünün zayıflaması demektir. Kimse gücü kaybetmek istemediği için, hakkı düşünen biri gelip düzeni tersine çevirmediği sürece, sarı-kırmızı ile sarı-laciverdin ortak noktası sarıyı değil, farklılığı lacivert ve kırmızıyı ön plana çıkararak kavga ve cinayetler devam eder.

Burak Yıldırım'ın ailesine başsağlığı ve sabır dilerim.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Samet Aybaba görevini başarıyla tamamladı

Numan Türer 26.05.2013

Ligi 2-0'lık Kayseri mağlubiyeti ile bitirmesine rağmen, Samet Hoca görevini başarıyla tamamladı. Yapılan transferler, oyun taktikleri vs. eleştirilip başarılı mı yoksa başarısız mı tartışması farklı boyutlara çekilebilir. Elindeki kadro ile bu bile başarıdır diyenler çıkabileceği gibi, Beşiktaş forması her zaman ilk üçte olur, şampiyonluktan başka hiçbir şey başarı değildir de denebilir. Ayrıca istatistiklere göre geçen seneden daha başarılı oldukları ortada. Geçen sezondan daha kötü bir sezonu uzun süredir Beşiktaş yaşamadığı için, bu sezon daha fazla puan toplamak başarı sayılmaz dersiniz, siz de haklısınız.

Kariyerli hiçbir hoca şampiyon yapamayacağı belli olan üç büyük takımdan birinin başına geçmezdi. Genç ve enerjik bir antrenörün (yabancıda olabilir) çalkantılı bir dönem geçiren takımı yönetebilecek kapasite sorunu olabilir ve otorite de kuramayabilirdi. Adaylar arasında yaş olarak yeterince olgun, Beşiktaş'ın yükünü çekmeye sevdalı ve hiç büyük takım çalıştırmadığı için kariyeri adına zirve sayabileceği yer olan Beşiktaş antrenörlüğüne terfi edecek en uygun kişi Samet Hoca'ydı.

Samet Aybaba'nın görevini başarıyla tamamlamasına gelirse. Ondan beklenen, maddi manevi sıkıntılar içindeki takımın çilesini çekmesiydi. Kimse şampiyonluk beklemiyordu. Belki bir mucize olur ve şampiyonluk gelir veya Türkiye kupası kazanılır umudu Samet Hocalı Beşiktaş hayallerini gelecek sezonlara taşıyabilirdi. Beşiktaş'ın içinden gelen bir antrenörün başarılı olması için kurulan hayaller gerçekleşmedi. Ancak yine de Samet Hoca'ya biçilen, takımı sezon sonuna kadar iyi kötü idare etmesi görevini başarı ile yaptı. En azından iyi bir şeyler yapmaya çalıştığının göstergesi attığı 63 gol ile aralarında 13 puan farkı olan şampiyonun gol sayısına üç gol kadar yaklaşmasıdır.

Büyük takımlarımızda Türk antrenör olmak zordur. Futbolun sorunlu sistem yapısında sadece antrenörlük kapasitesiniz yetmez. Aynı her kafadan ses çıkan çok ortaklı bir şirketi yöneten idareci gibi çok maharetli olup, her atacağınız adımı önceden ince eleyip sık dokumanız gerekir. Medya, yönetici, idareci, futbolcu, taraftar hatta masörle bile nasıl iletişim kuracağınızı tasarlamanız gerekebilir. UEFA kupasını alan **Galatasaray**'da **Fatih Terim** için Florya'nın çimlerine bile karıştırdı denmişti.

Bir Anadolu takımında hedef şampiyonluk olmadığı için sahaya çıkar ve 90 dakikayı bitirirsiniz. Şampiyon olacak bir takımın başındaysanız, futbol dışındaki her şeyi de yönetmeyi bilmelisiniz. Samet Aybaba futbol dışı

yönetimde pek başarılı olmadığından, futbolda yapılması normal olan hataları böylece daha da göze battı. Takımın lideri dediği **Fernandes**'in gençleri harekete geçirmesini anlatırken, farkında olmadan antrenmanda onun bu işi nasıl yaptığını da anlatmıştı. Stratejiler sadece uygulanır anlatılmaz. Bu bile Samet Hoca'nın bu konuda zorlandığını gösterir. Aynı Fernandes daha sonra "sorun" ilan edilmişti. Türkiye'de üç büyük takımı çalıştırmak için ne kadar iyi antrenör olduğunuz önemli değildir.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aykut Kocaman nihayet bıraktı

Numan Türer 02.06.2013

Aykut Hoca'nın antrenörlük bilgisini ve başarılarını uzun uzun analiz etmeye gerek yok. Fenerbahçe'nin içinden geçtiği zor durumda farklı seslerin, eleştirilerin, sahip çıkmaların, reddetmelerin de yaşandığı ve ortak payda Fenerbahçe'nin geri planda kaldığı günlerde **UEFA Avrupa Ligi**'nde yarı finale çıkmak büyük başarıdır.

Aslında eldeki sonuca nereden bakarsanız başarıyı veya başarısızlığı oradan görürsünüz. **Benfica** Avrupa Ligi'ni ve Portekiz Kupası'nı finalde kaybettikten sonra Portekiz Ligi'ni **Porto**'nun arkasından ikinci bitirdi. Avrupa Ligi'nde final oynayan takımı başarısız ilan ettiler, üç kupadan hiçbirini alamadığı için.

İyi bir antrenör olmak ile takıma iyi sonuçlar aldirmek farklı şeylerdir. **Abdullah Avcı**'nın antrenörlüğünden şüphe edildiğini sanmıyorum. Ancak sonuçlar istenildiği gibi değil. Şartlar olgunlaşmadan bir işe başlarsanız, işiniz yarım kalır. Milli takımda şartlar oluşmadan Abdullah Avcı'nın göreve geldiğini anlıyoruz. Herşey çok güzel olacak diye kamuoyuna lanse edildi, Avcı kendisi de buna inandığı için şartların oluştuğuna kanaat getirerek yeniden yapılanma sürecine girdi. Yalnız ne seyirci, ne yöneticiler, ne de futbolcular yeniden yapılanma, tepeden inme başarı istiyorlardı. Bence fizibilite çalışması yanlış yapıldığı için milli takım sıkıntı yaşıyor. Ülkemizin şartlarında bir süre daha **Mustafa Denizli** ve **Fatih Terim** gibi üçten fazla sayamayacağımız kredisi hiç bitmeyen, şartları iyi bilen antrenörler ile gidilmesi gerekirmiş. Allahtan aynı hatayı **Aykut Kocaman** ve **Ertuğrul Sağlam** gibi değerlerimize de yapmadık. Milli takım antrenör öğütme makinesine dönebilirdi.

Ertuğrul Sağlam Bursaspor ile yollarını ayırdıktan sonra, hiçbir takım ile anlaşmayarak beklemeyi tercih etti. Yurtdışındaki teklifleri de değerlendirdiğini belirtti. Merdivenlerden yukarıya doğru tırmanırken strateji hatası yapmamak gerekir, ayağınız kayarsa aşağıya düştünüz mü bir daha çıkacak gücü bulamayabilirsiniz. Ertuğrul Hoca bu gibi durumlarda çok dengeli davrandı. Beşiktaş'taki çalkantılar sıkıntılı bir hâl aldığı anda hemen istifa edip, Bursaspor'a geçti. Zirveye yerleştikten sonra Bursaspor'dan ayrılması gerektiğinde, ligin yarısında başka takıma gitmedi. Hedefleri olan bir antrenörün yapması gerekeni yaptı ve beklemede kaldı. Tahmin ediyorum Türkiye'de kalırsa önüne çok iyi bir proje konulmuş olacaktır.

Aykut Kocaman ise Fenerbahçe'den çok daha önce ayrılmalı ve Avrupa'ya gitmeliydi. Belki de taraftarın sevgisi nedeniyle kendisine Avrupa Ligi yarı finali nasip oldu, birçok sıkıntıya rağmen. Her antrenör bu kadar nasipli olamaz. Lig biter bitmez istifa etmeliydi. Yine bir strateji hatası yaptı. Geç kaldığı için, kovuldu mu istifa mı etti polemiklerinin ortasında kaldı. Maalesef Fenerbahçe sevgisi bu hatalara sebep oluyor. Şu an yapması

gereken Avrupa'da orta ölçekli bir takımda, mümkünse bir kaç yıl kalmak ve ilerleyen yıllarda Fenerbahçe'ye ve/veya Milli Takım'ın başına dönmektir.

Aykut Hoca'nın istifası Türk futboluna hayırlı olsun.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Roberto Carlos ikinci Hagi vakası mı

Numan Türer 09.06.2013

Rus takımı **Anzhi**'de sportif direktörlük yaptıktan sonra **Sivasspor** antrenörlüğüne getirilen **Roberto Carlos**'un ilk takım yönetme serüvenine tanık olacağız. Başarılı olma şansı nedir?

Dış görünüş ve ilk değerlendirmelere göre düşüktür. Türkiye'de oynadığı için kültürü tanıdığı ve daha az adaptasyon sorunu yaşacağı için başarılı olacağı düşünülebilir. Ancak saha içinde takımın orkestra şefi olmak ile saha dışında yönetmek inanılmaz derecede farklıdır. Sahada futbolcu üzerindeki baskı sadece oyunu hakkındadır. Carlos gibi bir dünya yıldızı bu baskıyı çok rahat kaldırır, takıma kendini kabul ettirir ve yönlendirir. Tabii karakteristik özelliklerin etkisi de gözardı edilemez. Aynı **Hagi** örneğinde olduğu gibi.

Hagi'nin Romanya'da Türklerin yoğun olduğu bir bölgede yaşamış olması, Romanya ve Türk kültürünün ortak yanlarından dolayı daha kolay adapte olması ve futbol kariyerinin ağırlığı ile Türkiye'de harika bir oyunculuk dönemi geçirmişti. İş antrenörlüğe gelince çalıştırdığı bütün takımlar hezimete uğradı diyebiliriz.

Carlos'un başarıdan başarıya koşma şansına gelince, yıllarca oynadığı liglerdeki oyun kalitesinden dolayı futbolcuların pozisyon bilgisinin tavan yaptığını ve bunun öğretilmeyecek bir şey olduğunu anlaması uzun sürebilir. Futbolculardan beklentisi çok yüksek olacaktır. Beklentisi karşılanamayınca alternatif yolları bulmada zorlanacaktır. Yıldızların en büyük sorunlarından bir tanesi kendilerinin sahada doğal olarak yaptıkları hareketleri, diğer futbolcuların da bilmesi gerektiklerini düşünmeleridir. Bir futbolcu doğal olarak yaptığı hareketin nasıl yapılacağını anlatmakta zorlanır. O nedenle orta seviye futbolcular önemli teknik ve taktik hareketleri hocalarının anlatmaları ile öğrendiklerinden veya pekiştirdiklerinden, yaptıkları hareketlerinin nasıl ve neden yapıldığını daha iyi anlarlar ve daha iyi anlatırlar. Bu veri orta seviye futbolcuların daha iyi antrenör olma olasılığını artırır. Yıldız futbolcudaki çok iyi antrenör olabilir. Ancak daha fazla zorlanır, çünkü yeteneği doğaldır. Nasıl yaptığı çok da umursamadığı hareketleri ve pozisyon bilgisini anlatabilmesi daha zordur.

Carlos Hagi ile aynı duruma düşer mi? Düşmesi muhtemeldir. Ancak çalıştırdığı takımın ligdeki durumu iyi bir stratejik hamle olduğunu gösteriyor. Hagi zirveye oynayan bir takımda antrenörlük yapmaya çalıştı ve bazen bir maç kaybı bile beceriksizlik olarak yorumlandı. Carlos, ligin düşme hattına en yakın takımın dört puan üstündeki takıma transfer oldu. Bu yıl ligdeki inanılmaz düşme hattı çekişmesi antrenörler için bulunmaz fırsat. Ligin ortasından sonuna doğru sekiz takımdan üç takımın puanları aynı, diğerlerinin aralarındaki puan farkı bir. Önümüzdeki sezon takımı ligden düşürmeyin yeter. Kimse başarısızınız demez. Bir yıl daha krediniz cebinizde hazır.

Roberto Carlos'un böyle bir dönemde Sivasspor'un başına geçmesi gerçekten harika bir hamle. Bir dünya yıldızı antrenör olarak transfer edildi. Carlos'a verilen paranın haricinde ekstra bir masraf yapmadan çok iyi reklam yapıldı. Taraftarın beklentileri karşılandı. Bu motivasyon ile Sivasspor tahmin ediyorum büyük bir hata yapılmaz ise zaten ligden düşmez. Bu açılarından baktığınızda tam bir kazan kazan. Sivasspor yönetimini kutluyorum.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gezi Parkı ve eleştirisel teori

Numan Türer 16.06.2013

Eleştirisel teoriye (critical theory) göre, sosyal düzen güç ve ideoloji üzerindeki çatışmalar üzerinden ayarlanır. İdeolojinin spor üzerinden nasıl üretildiğini, değiştirildiğini, yeniden düzenlendiğini ve karşı koyulduğunu açıklamak için eleştirisel teori kullanılır. Spor insanları baskı altına almak veya güçlendirmek için kullanılan kültürel uygulamalardır. Baskıcı ve sömürücü sosyal ilişkileri değiştirmeye yarar.

Gezi Parkı olaylarına eleştirisel teori açısından bakarsak, hiçbir zaman biraraya gelmesi mümkün olmayan, zaman zaman deplasman yasakları ile karşı karşıya kalan Galatasaray, Beşiktaş ve Fenerbahçe taraftarının olaylarda yan yana çekilmiş fotoğrafları en güzel bu teori ile açıklanabilir herhalde. Aslına bakarsanız sporda kullanılan sosyal teoriler daha ziyade sportif aktivitenin içindeki alanlardaki konularla ilgilidir. Spor organizasyonlarındaki problemler, sporun toplumdaki anlamı ve fırsat eşitliği gibi eksik ve yanlış yönleri eleştirir ve savaş açar. Ancak, belki de ilk defa taraftarlar ve taraftar grupları direk spor ile alakalı olmayan bir sosyal olayın içine girip, spor üzerinden güç ve ideoloji savaşına dahil oldular. Kimin kazandığı bilinmez, çünkü kimse bilmiyor.

Teorinin dezavantajlarına gelelim, belki bize daha iyi bir fikir verebilir.

Teori geliştirme zor ve zahmetli bir iştir. Akademik olarak kabul görmüş sosyal teoriler uzun süreçlerden geçerek teori hâline gelmiştir. Oturduğu yerden yorum yapılarak benim de böyle bir teorim olsun diye uydurulmuş varsayımlar değildir. Teorinin dezavantajlarının mevcut Gezi Parkı olaylarına nasıl uyum sağladığını görünce hak verirsiniz belki.

Eleştirisel teorinin dezavantajlarından en önemli ikisi, sosyal dünyadaki değişiklikleri gerçekleştirme stratejilerindeki mücadele şekillerinin ne kadar etkili olduğunu belirleyecek kriterlerin olmaması ve kafa karıştırıcı söylemlerin kritik fikir ve düşünceleri biraraya getirmede zorlamasıdır.

Tam bir Gezi Parkı durumu. Kimin ne sebeple, hangi düşünce ile orada bulunduğu ayrılammaması ve herkesin farklı bir şeyler söylemesi nedeniyle mücadele ağaç katliamı için mi, yoksa baskıya karşı savaş mı, yoksa diğer sebepler mi belli değil. Mücadele yöntemini anlayan varsa cevap versin. Sivil itaatsizlik mi, taşlı sopalı molotoflu saldırı mı, vandalizm mi, yoksa barışçıl gösteri mi? Herkesin kendine göre bir anlayışı ve yansıma tarzı var. Bazıları suç, bazıları değil. Ne kadar etkili olduğunu da ölçemiyoruz. Zira ölçüm kriterleri belirsiz.

Eleştirisel teorinin dezavantajları Gezi Parkı olaylarında birebir yaşanıyor. Zira taraftar gruplarından **UltraAslan** Gezi Parkı eylemlerinden çekildiğini açıkladı. Çünkü tam bir kaos yaşanıyor. Amaçlar ve yöntemler birbirine karışmış durumda. Taraftar gruplarının spor dışı sosyal sorunlara da dahil olması yine de sevindirici. Çünkü bu gruplar azımsanamayacak kadar üyelere ve sempati duyan taraftarlara sahip. Ayrıca organize ve şeffaf sivil toplum kuruluşları düzeyindeler. Grupların yöneticileri belli ve faaliyetleri tamamıyla legal. Bu tür olayların içinde yer almaları her zaman avantajdır. Çünkü kiminle muhatap olduğunuzu bilirsiniz ve provokasyonlara sebebiyet vermez.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

6+...

Numan Türer 23.06.2013

Serbest piyasa rekabeti içerisindeki kaliteli bir ligde yabancı sınırlaması fayda vermez. Çünkü rekabet gücünü düşürür. Ligimizin seviyesi malum olduğundan sınırlama mutlaka gereklidir. Neden istenen seviyede olmadığını tesislerden, altyapıdan ve genç futbolcuların eğitiminin futbol ile aynı anda devam etmesindeki zorluklardan gibi birden fazla açıklaması var. Çözüm önerileri için çalışan ekipler de mevcut. Futbol seviyemizi yükseltmeden yabancı sınırlaması kalkamaz. Bu durumda karşımıza farklı denklemler çıkıyor.

Aynı anda şu kadar kişi sahada, bu kadar kulübede, birazı da tribünde otursun. Herkes kendi kulübünün şartlarına göre yorumlar getiriyor. Ama işin sonu dönüp dolaşıp Dernekler Kanunu'na geliyor. Daha önce de Dernekler Kanunu hakkında bir kaç yazı yazmıştım.

Kulüplerimiz yönetim kurullarının seçimle geldiği ve yapılan her türlü yanlış harcamanın (transfer, tesis, reklam vs. ne dersenez deyin) hesabının sadece yanlış ekonomik karar ile geçirilebildiği bir sistemde yabancı sınırlaması, para ve gücün elde tutulması için gereken araçlardan biri olarak kalmaya devam eder.

Kulüplerin Futbol A.Ş. gibi halka açık şirket olan kısımları devlet denetlemesine tabidir, ancak herhangi bir yolsuzluk yapılmadığı sürece bu denetimler bir şey ifade etmez. Avrupa'da doğru düzgün para kazanamayacak futbolculara verilen astronomik ücretler şirketin ekonomik kararıdır. Zarar edildiği takdirde açıklaması yanlış yatırım olarak açıklanır. Tekrar edeyim açıkça bir yolsuzluk olmadığı sürece harcanan paraya kimse bir şey diyemez, ticari olarak ne kadar yanlış olursa olsun.

Bana göre derneklerin şirket sahibi olduğu sistemden süratle çıkılmalıdır. Yönetime girmek isteyen insanlar başkalarının (delegelerin veya kamunun veya taraftarın vs.) paraları ile şirket yönetip, kendi nüfuz ve sermayelerini geliştirme peşine düşüyorlar. Kendi menfaatleri için şirketin zarar etmesi önemli değil. En basit örnek taraftarın gazını almak için yığınla para verilerek yapılan mantıksız transferler. Harcadıkları para kendi paraları olmadığından kulüp zarar etse bile, nüfuzları artar. Sonucunda kendilerine gelir olarak geri döner.

Artık dernek olması nedeniyle kamu malı sayabileceğimiz futbol kulüplerinin sırtından geçinme döneminin bitmesi gerekiyor. Farklı yapılar önerilebilir ancak bilinen bir gerçek var ki, başkasının parasını harcamak kolaydır. Yöneticilerin şirketlerin sahibi oldukları diğer ticari işletmelerde hiç kimse bile bile zarar edecekleri yatırımı yapmazlar. Şirket zarar ettiğinde yönetici de zarar eder. Dernekler Kanunu nedeniyle futbol şirketi

zarar etse bile yöneticinin cebinden çıkan bir şey olmadığı için bu düzen kaliteli futbol üretmez. Yabancı sınırlaması da düzenin çarklarından sadece biri olarak ara sıra gündeme gelir o kadar.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk futbolu!

Numan Türer 07.07.2013

Futbolu vatan meselesine hâline getiren bizden başka ülke var mıdır? Muhtemelen Brezilya, Arjantin, Kolombiya ve diğer Latin Amerika ülkeleri sayılabilir. İngiltere ve İtalya gibi Avrupa ülkelerinde de futbol çok sevilir elbet. Ancak, **“Türk futbolu için gecemi gündüzüme kattım. Çoluğumdan çocuğumdan fedakârlık yaptım”** diyerek söze başlarlar mı bilmem. Türk futbolu fedakârlık yapılması gereken, yemeyip içmeyip, çoluk çocuk hakkından vazgeçilmesi gereken kutsal bir görevdir(!). Eğer bunlar yapılırsa, Avrupa ve Dünya kupalarını alır ve çağ atlarız. Yoksa Avrupa Şampiyonu Yunanistan iflas etmemiş miydi?

Türk futboluna hizmet etmek = vatana hizmet etmek. Bu psikolojiden artık çıkmak gerekiyor. Futbolun birleştirici gücü ile milli maçlarda elde edilen başarının, birbirine neredeyse düşman olmuş taraftarları biraraya getirmesi gibi olumlu yönleri çok etkili kullanılmalı. Futbolun inanılmaz bir gücü var. Bu gücü yönlendirmek gerekir. Ama benim gördüğüm yönlendirmek yerine yönetmeye çalışılınca çatışma çıkıyor. Herşey kamuoyunun gözü önünde gerçekleştiği için detaya girmeye gerek yok.

Futbolun güç ve psikolojik üstünlük için ne kadar önemli olduğu bilindiğinden, herkes bir şekilde kendi yöntemleri ile elinden geldiği kadar başarıyı getiren yolları arıyor. Yöneticiler takımlarının başarılarıyla güç ve üstünlüklerini sağlamlaştırıyorlar. Şehirlerin gururu veya utancı 11 adamın o haftaki performansına bağlı, hele de iki şehir takımı birbiriyle oynuyorsa. Bu aşamada yapılan fedakârlıklar, elde edilecek maddi ve manevi gelirler nedeni ile yatırım hâline dönüşüyor. Fedakârlık dediğiniz, adınız hiç duyulmadan ve zengin olmadan verilen emektir. Futbolda bu durum neredeyse yoktur.

Spor sosyolojisi ülkemizde en zayıf olduğumuz konulardan biridir. Planlı ve projeli yapıldığı düşünülen çalışmalarda bile büyük yanlışlar yapılabilmektedir. Çünkü spor sosyolojisi alanında akademik çalışmalarımız çok azdır. En zoru ise herkesin bildiği bir konuda bir çalışma yapıp ideal olanı ortaya çıkarmaktır. Birçok yöneticimizin futbol oynadığını düşünürseniz, onların fikirlerinin aksine bir çözüm önerisi ortaya çıkarsa kabul etmeleri hiç de kolay değildir. O nedenle spora bakış açımızı değiştirecek bir yönetime ihtiyacımız var. Çözüm önerilerimizi belki daha sonra dile getirebiliriz.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Holosko'dan sağ bek olur mu

Numan Türer 14.07.2013

Teknik kapasitesi zayıf bir futbolcunun en kolay mevki olan sağ bekte oynaması çok sık gördüğümüz bir durumdur. Futbolcu rakibi çizgi ile kendisi arasında sıkıştırıp kademe hatası yapmadığı sürece iyi bir oyun çıkarabilir. Eğer bu futbolcu Beşiktaş gibi ligin üst sıralarında yer alan bir takımda oynuyorsa, bu işi fazlasıyla yapması beklenir. **Hilbert** örneğinde olduğu gibi.

Beşiktaş'a aslında orta saha olarak alınan Hilbert ilk geldiği zaman 9 numara giyyordu. Sağ bek eksikliğinden uzun süre defansta görev aldı. **Holosko** ile karşılaştığınızda aralarında pek bir fark göremiyorsunuz. Hatta bana göre Holosko'nun artıları daha fazla. Her ikisi de teknik olarak zayıf oyuncular. Ama Holosko daha süratli ve azimli.

Peki, nasıl oluyor da Hilbert'ten çok iyi bir sağ bek olmasına rağmen, **St. Pauli** maçında sağ bek olarak denenen Holosko sürekli kademe hatası yapıyor. Kariyerinin büyük bir kısmını gol arayarak geçirmiş bir futbolcu kafa olarak defans yapmayı sevmez. Adam kovalar ve pres yapar ancak kademe anlayışı yoktur. Aslında ileri uçta da kademe olmalıdır. Çünkü bir futbolcu pres yaparken takım arkadaşları diğer boş alanları kapatır. Ligimizde pek alışkın olmadığımız bir durum olduğundan, Holosko'nun kademe anlayışının gelişmemiş olması normal karşılanabilir. 22 yaşında Türkiye'ye gelen Holosko, kariyerinde tecrübe kazanacağı yılları ligimizde geçirdi. Ve maalesef futbolun en önemli unsurlarından biri olan kademe anlayışı pek ilerleme kaydetmemiş.

Holosko ile aynı yaştaki Hilbert 2010 yılında Türkiye'ye geldiğinde Alman futbolunun dinamiklerine sahipti. Yani altyapısı hazır olarak geldi. Orta saha olarak alınmasına rağmen futbolun en kolay mevkii sağ bekte zorlanmadı ve Beşiktaş'taki başarılı sağ bek kariyerinden sonra **Bayer Leverkusen**'e yine sağ bek olarak transfer edildi.

Sormamız gerek soru zannediyorum şu olsa gerek. **Teknik olarak birbirlerinden pek farkları olmamasına rağmen Hilbert'ten daha süratli ve azimli Holosko'dan niye daha iyi bir sağ bek çıkmadı. Benim cevabım oynadığı liglerin kalitesi iyi futbolcu üretmediğinden.**

Ligimize çamur atmayalım, Holosko'ya güzel bir mazeret bulalım. Santrafordan sağ bek olur mu, **Bilic** yanlış yapıyor(!). Profesyonel bir takımda fiziği kuvvetli kimi koysanız gözü kapalı yapması gereken sağ beki, Holosko yapamıyorsa ve bu futbolcu 22 yaşından beri Türkiye'de oynuyorsa sorun yanlış mevki değil, kalitesiz futboldur.

U-20 Dünya Kupası'nda aynı durumu gördük. Kaliteli futbol arıyor olsaydık tribünler dolardı. İnsanlar bu coğrafyada kalite değil düşman arıyorlar. Ne kadar berbat bir futbol oynansa bile derbi maçlar tıklım tıklım. Kimse futbola bakmıyor. Maç sonrası kahvede (artık internette) geçeceği dalganın peşinde. Aynı durum hayatımızın her alanında var. Senin takım- benim takım, senin parti- benim parti, senin mezhep- benim mezhep...

numanturer@yahoo.com

CAS mahkeme değildir

Numan Türer 21.07.2013

Fenerbahçe ve Beşiktaş'ın aldığı cezalar için son umut olarak görülen **CAS (Court of Arbitration for Sport)** aslında bir mahkeme değildir. "**Arbitration**" kelimesi "**hakem, uzlaşma ve tahkim**" olarak çevrilebilir. UEFA'nın federasyonlar ile olan anlaşmazlıklarında hakem olarak tanıdığı kuruluştur. CAS'tan çıkan kararları beğenmeyip, İsviçre mahkemelerine başvurup istediği sonuçları alan kulüpler de olmuştur.

Her kararın mutlaka bir yargı yolu olmalıdır ki usul olarak verilen kararların adil olduğuna hükmedilebilsin. Uluslararası kuruluşlarda bu durum biraz karmaşıktır. Yerel mahkemelerin verdiği karar, UEFA'yı bağlamayacağı için, UEFA bağımsız bir tahkim kuruluşunu tanıyarak kendi kararlarını denetim altına almış oluyor. Birleşmiş Milletler'in kararlarında da benzer sorunlar vardır. Suriye hava sahasının uçuşa yasak bölge ilan edilmesi teklifini Rusya ve Çin veto ediyor. İptal davası sözkonusu değil.

CAS'tan çıkan kararlara yine de itiraz edilebilecek bir merci olması güzel bir durum. Ancak sanıldığı gibi İsviçre mahkemeleri içerik denetimine büyük ölçüde girmez. Usul yönünden inceler. Adil yargılama ve usullerde hata yapılmadığı sürece kararlara müdahale etmeyecektir. Çok bariz içerik hatası yok ise... Fenerbahçe ve Beşiktaş davasında böyle bir durum sözkonusu değil, ortada bu kadar teknik takip, tape, doküman vs. varken içerik yönünden incelenmesi talebi İsviçre mahkemeleri tarafından kabul görmeyecektir. Konunun uzmanlarının verdiği karara uyacaktır.

Ülkemizde mahkeme aşamaları biraz farklı olduğundan, maalesef beklentilerimiz de çok farklı oluyor. Doktora sınavını kazanamayan öğretim görevlisi mahkemeye veriyor. Klasik sınav kâğıtlarını mahkemenin tayin ettiği bağımsız bir hoca okuyup, üniversite aleyhine karar verebiliyor. Dıştan bakışta çok önemli bir haksızlığı engellemiş gibi gözükse de, aslında mahkeme anlamadığı bir işi bilirkişi vasıtası ile ters yüz ediyor. Üniversitelerde her türlü sınav haksızlığı oluyor, diyebilirsiniz. Ancak bunun yolu mahkemenin bu işe karışması değildir. Demokrasisi yerleşmiş ülkelerde üniversitede ders kâğıdına itiraz üniversite içinde olur. Aynı okulda başka hocalar değerlendirir. Mahkemeye giderse itiraz usulleri açısından öğrencinin hakkı gasp edilmiş mi diye incelenir. Çok bariz bir hata yok ise içerik incelenmez. Hocaların öğrencilere haksızlık yapmasının önüne başka yöntemler ile geçilmiş. Mesela üniversitelerde kanunlarla devlet destekli projelerin önü açılmış, projeye katkı sağlayabilecek öğrenciler seçiliyor. Kimin adamı olduğu önemli değil, projeye katkı sağlamaz ise büyük miktarda paralar çöpe gidiyor. Bu nedenle üniversitenin adamına göre seçim yapma şansı ortadan kaldırılıyor. Toplumun her alanında böyle işleyen bir sistemde, mahkemelerin kuruluşların kararlarına müdahaleleri neredeyse yok gibidir.

CAS'tan istemediğiniz bir karar çıkarsa İsviçre mahkemelerine gidilmesi boşuna zaman kaybıdır. Artık önümüze bakalım.

numanturer@yahoo.com

Nihayet e-bilete geçiyoruz

Numan Türer 28.07.2013

Sporda şiddet ve düzensizliği önleme amacıyla çıkarılan, ancak altı boş olduğu için uygulanamayan kanun için önemli bir adım atıldı. İhalesi tamamlanan **e-bilet projesi** kapsamında artık **statlara girecek taraftarlar biletlerini TC kimlik numaraları ile satın alacaklar**. Bu konu ile ilgili eksiklikleri 25.09.2011 tarihindeki yazımda aşağıdaki şekilde ifade etmiştim.

“Sporda Şiddet Yasası’nın 5. maddesinde ‘**Spor alanlarında seyircilerin oturma yerleri numaralandırılır. Bilet satışları koltuk numarasıyla ilişkilendirilerek yapılır**’ denmektedir.

Biletler koltuk numaralarına göre satılmaktadır, ancak biletlerin üzerinde isim yazmadığı için, kamera ile tesbit ettiğiniz küfürleri veya stada verilen zararı, şahsı kalabalığın içinden almadığınız sürece cezalandıramıyorsunuz. Toplu küfrün Federasyon tarafından cezalandırılması kulübü etkilediğinden, taraftar minimum düzeyde etkileniyor. Ayrıca adli para cezasının küfür eden şahıslara ayrı ayrı verilmesi gerekir. **Küfrün ahlaki olarak kabul edilemez olduğunun davranış hâline gelebilmesi için, cezaların caydırıcı olması gerekir**. Mevcut durumda **biletlerin üzerine şahsın adı veya TC kimlik numarası bilet satılırken yazılmalıdır. Stada zarar veren ve taşkınlık yapan taraftar bilet numarasından tesbit edilebileceğinden kalabalığın arkasına saklanma düşüncesinde büyük ölçüde düşüş yaşanacaktır**.

Bilet satışı bir akittir. Otobüs biletlerinin arkasında —sigorta şirketlerinin istekleri doğrultusunda— biletli koltuğa oturmanız gerektiği yazar. Kaza ânında başka koltukta oturan yolcuya meydana gelen zarar veya sağlık masrafları ödenmez. Şartları kabul etmeyen yolcu ya bileti almaz ya da şartlara uyar.

Maç biletlerinin arkasına yazılacak taahhütlerin belirlenmesi gerekir. Stada giriş yapan seyircinin maçtan kaç dakika önce ve kaç dakika sonra biletli koltuğundan ve stat içindeki davranışlarında sorumlu olduğu belirtilmelidir. Verilen hizmetin şartlarını baştan kabul ettiği için, maçtan erken çıkan seyircinin sorumluluklarından kaçması söz konusu değildir. Koltuğuna verilen zararı ödemek zorunda kalır. İdarenin oluşabilecek farklı sorunların her biri için ayrı ayrı tedbir alması mümkün olmayacağından, sorumluluklar soyut olarak belirlenerek yazılır. **Maç seyretme hizmet satışlarıdır, anayasal bir hak olmadığından seyirciler bilet aldıklarında üzerinde yazan şartları kabul etmiş sayılırlar**.

Biletlerin isim ile eşleştirilmesinin seyirciyi garanti altına alan hükümleri de vardır. Stat içerisinde meydana gelecek kazalarda, şahsın aktivite ile illiyet bağının kurulduğunu ispatlar. **Elinizdeki bilet ile maçta uğradığınız zararı tazmin edebilirsiniz**. İspat yükü zararı gördüğünü söyleyen kişidedir. Elinizde bilet yok ise veya üzerinde isminiz yazmıyorsa, davalı taraf statta yasal olmayan yollarla bulunduğunuzu iddia edebilir. Bu durumda biletin size ait olduğunu ispat etmelisiniz. **İsminize ait olan bilet zarara neden olan tarafın kaçış yollarını tıkar**.”

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gareth Bale

Numan Türer 04.08.2013

Sezon açılmadan önceki hareketli transfer dönemi, hazırlık maçları, gelenler ve gidenler derken yazılacak çok fazla konu var. Seçim yapmak gerekince **Gareth Bale**'in **Real Madrid**'e transfer ihtimali daha cazip geldi.

90 milyon pound teklif ile **Tottenham**'dan transfer edilmek istenen Bale'in ilginç bir tekniği var. Dünyadaki en iyi iki oyuncunun tekniğini bir oyuncuda toplayacak olursanız hangi oyuncuları seçersiniz diye sorsak, muhtemelen **Messi** ile **Ronaldo** cevabını alırız.

İşte Bale tam olarak Messi ve Ronaldo karışımı. Harika bir sol ayak ile Messi tarzı dripling ve Ronaldo tarzı şut ile bitiriş. Frikikleri ise birebir Ronaldo vuruşu.

Tabii dünyanın en iyi iki oyuncusunun yeteneklerinden bazılarını birarada bulundurmak onlardan daha üstün bir futbolcu olduğu anlamına gelmiyor. Çünkü yetenek sadece topa ne kadar iyi sahip olduğunuzu gösterir. Yetenekten daha önemlisi takım içi uyum ve yardımlaşmadır. 20 yıl öncesinin futbolundan bahsetmiyoruz ki yetenek tek başına bütün işi çözsün. **Ronaldinho**'nun 2008 yılında **Milan**'a gittiği sezon ertesi Messi **Barcelona**'daki o zamana kadar en iyi sezonunu geçirmişti. O zamana kadar Ronaldinho'nun gölgesinde kalmış, daha doğrusu bencilliğinde kendini yeterince ispat edememişti. Ronaldinho üzerine kurulu bir oyunda, ikinci bir yıldız yer yoktu. Messi'yi Messi yapan Barcelona'dır. Takım arkadaşları alan boşaltarak onun için elverişli pozisyonları hazırlayıp, yeteneklerinin en üst zirvesine çıkmasını sağladılar. Aynı Messi'den **Maradona** yönetimindeki Arjantin Milli Takımı'nda tek başına maçları kurtarması beklendiğinden, kötü sonuçları görmüştük.

Bale Real Madrid'e transfer olursa, Ronaldo ve diğer takım arkadaşları ile uyum sağlar mı? Bale kesinlikle bir Messi değil. Ronaldo tarzı bir bencilliği var. Real Madrid tarzı içinde bencillik sorun olmasa bile, saha içi performansı olumlu etkilemeyecektir. Çünkü iki tane çok yüksek paralar ile satın alınmış starın arasında az da olsa uyum sorunu olması takım performansına iyi yansımayacaktır. Ancak önemli bir artısı da olacaktır. Bale çok hızlı dripling ve mükemmel top saklama ile kontratağa çıkabiliyor. El Classico'larda Barcelona'nın başını bayağı ağrıtır.

Bale teknik olarak Messi ve Ronaldo karışımı, ancak Messi'yi farklı kılan çok farklı bir anlayışı var. Asla bencil değil, kendinden daha iyi pozisyonda olan arkadaşını mutlaka tercih ediyor. O nedenle Messi'yi tutmaya çalışan rakip oyuncu aynı zamanda pas açısını da kapatmak zorunda. Messi'ye karşı bu, neredeyse imkânsız. Pas atacağı alanı kapatmaya çalışırsanız kendi dripling ile golü atacak kadar seri. Real Madrid içinde yardımlaşma Barcelona kadar üst düzeyde olmadığından Bale Madrid'in Messi'si olmayacaktır. Ancak Barcelona'ya transfer olsaydı, takımda iki Messi olurdu herhalde. İkisi aynı anda olmaz diyebilirsiniz. Barcelona'da hiçbir futbolcu sorun olmaz. Ne kadar pahalı olursa olsun, az biraz sorun yaşasa kadroya giremez. **Udinese**'de topu kimseye vermeyen **Alexis**, Barcelona'da başka birisine dönüşmüştü. **Neymar** ise böyle giderse kadroya giremez.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arsenal kolay lokma (!)

Şampiyonlar Ligi play-off turunda **Fenerbahçe**'ye rakip olan **Arsenal** dişli bir rakip olmasına rağmen, **Emirates Kupası**'nda **Galatasaray**'a yenilmesinden dolayı birden kolay lokma oluverdi. Veya başka açıdan bakarsak, bu eşleşme ile Fenerbahçe karşısında Galatasaray psikolojik olarak 1-0 öne geçti bile. Fenerbahçe'nin elenmesi durumunda Galatasaray'ın çilekli kadrosu karşısında kalitesi sorgulanacak. Turu geçmesi hâlinde ise, Galatasaray'ın yendiği takımı elemanın başarı sayılamayacağı konuşulacak.

Kabul etmek istemediğimiz nokta ülke futbolumuzun kalitesidir. Bir iki yıldız ile üst düzeye çıktığımızı sanıyoruz. Arsenal maçları tarafından değerlendirsek, hazırlık maçlarındaki motivasyon resmî maçlardan çok farklıdır. Siz ne kadar sözlü motive etmeye çalışırsanız çalışın futbolcu reel duruma göre motive olur. Hazırlık maçı hazırlık maçıdır, sonunda kupa olsa bile. Ayrıca Emirates Kupası'nı kazanmaya en az ihtiyacı olan takım üç kez kupayı kaldırmış ev sahibi Arsenal'dir.

Özellikle profesyonel sporlarda motivasyon başarı için en önemli etkidir. Oyuncu kalitesi, yeterli antrenman ve beslenme gibi diğer faktörleri yok saydığımızı düşünmeyin. Söylemeye gerek olmasa bile, yanlış anlaşılmasın diye tekrar edeyim. Tabii ki kalitesiz oyuncular ve yetersiz antrenman ile takımınızı istediğiniz kadar motive edin başarı elde edemezsiniz. Ancak yüksek miktarlarda gelir getiren profesyonel sporlarda başarı için gerekli olan minimum standartların var olduğu varsayılır. Daha sonra motivasyon gelir. Eğer maddi olarak açık ara önde bir takım yoksa neredeyse bütün takımlar şampiyon olabilir. **Real Madrid** ve **Barcelona**'nın maddi olarak boy ölçüşülemez olması bu durumun istisnasını en güzel şekilde ifade eder.

Diğer bir ifade ile anlatmaya çalıştığım konu, Galatasaray'ın Arsenal karşısındaki olumlu motivasyonunun yanında, Arsenal'in düşük motivasyonunun kupayı iyi oynamayan Galatasaray'a getirmesidir.

Motivasyonun önemine başka bir örnek: Bundesliga'nın açılış maçında **Bayern Munich** karşısında 3-1 mağlup olan **Borussia Monchengladbach**'ta, **Alvaro Dominguez**'in eliyle istek dışı topa dokunarak yaptırdığı penaltıyı **Müller**'in kaçırmaması sonucu, pozisyonun devamında yine Dominguez istek dışı eliyle dokunarak ikinci kez penaltı yaptırdı. Topun ele çarpması sözkonusu değil. Her iki durumda da eli topa gidiyor. Ancak ilginç bir durum var, sanki bir çeşit refleks gibi.

Kısaca bu duruma “**aşırı motivasyon**” diyebiliriz. Sporcu aşırı motive olduğunda istek dışı refleks benzeri hareketler sergiler. Çünkü defans oyuncusu olarak odaklandığı konu topu kesme düşüncesidir ve top ulaşamayacağı bir durumda ise otomatik olarak eliyle kesebilir. Motivasyonun aşırısı da zararlıdır, azı da.

Konuya geri dönersek, Arsenal Fenerbahçe karşısında favori ancak aynı Arsenal ilerleyen günlerde Şampiyonlar Ligi'nde Galatasaray karşına çıkarsa yine favori olur. Çünkü motivasyon parametreleri çok farklı olacak.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yabancı sınırlaması ve milli takım

Milli takımımızın içi içler acısı. **Gana** maçındaki seyirci sayısı durumu net özetliyor. Milli heyecanımız ne seyircide ne de futbolcуда kalmış. Bana göre bu durumun antrenör ile direk bir alakası yok. Kültürümüzün yapısı gereği her şeyin bir an önce dört dörtlük olmasını bekliyoruz. Eski tip milli takım antrenörleri bu beklentiye orta seviyede karşılayabildikleri için gözümüz hep onları arıyor. Aslında biz de biliyoruz eskiye dönersek en fazla gruptan çıkma ve yarı final oynama ile yetineceğimizi ama kendimize itiraf edemiyoruz. Ligin kalitesi ortada olduğundan yeni tip antrenörlerin istenen başarıya ulaşmaları çok zor olduğu gibi, mevcut durumu da koruyamıyorlar.

Sınırlamanın ligimize ve milli takıma nasıl yansıtacağı konusunda farklı fikirler mevcut. Aslına bakarsanız bütün farklı fikirler teoriden ibaret. Mevcut veriler ile test etme imkânımız olmadığından iyi bir tahminde bulunmak zor. Geçmiş yıllardaki kısıtlamalar ve milli takımın başarıları gözönünde bulundurularak karşılaştırma yapmak doğru olmaz, çünkü şartlar (sosyolojik ve ekonomik durum) çok farklı.

Mesela son beş yıl içinde kârını 100.000 liradan 200.000 liraya artıran bir şirketin, uyguladığı pazarlama tekniklerinin başarısının veya ürüne olan talebin yüzde 100 arttığını söyleyemezsiniz. Çünkü ekonomik kalkınma ile birlikte yükselen alım gücü daha fazla harcama yapma imkânı doğurduğu için, tüm tüketim malzemelerinde paralel bir artış sözkonusudur. Kâr marjının yükselmesinin sosyolojik nedenleri ise çok farklı nedenler içerebilir. **Cola Turka**'yı hatırlayın. Piyasaya sunulmasından kısa bir süre önce Amerikan askerleri ile yaşadığımız çuval krizi nedeniyle, piyasanın hâkimi **Coca-Cola** ve **Pepsi**'den, beklentilerin çok üzerinde bir yüzde ile pazar payı kapmıştı.

Yabancı sınırlaması ile Türk futbolcusuna itibar artacaktır. İyi gibi gözükse de, zaten ligimizde kalite düşük, altyapılar sorunlu. Yabancı futbolcu transfer edemediğimiz için, **Arda** gibi istisnaları çıkarırsak, zaten çok para verdiğimizden yakındığımız ligimizdeki Türk futbolcuların fiyatı artabilir. Orta seviye futbolcular zaten şu anda bile Avrupa liglerindeki rekabet ortamına girmek istemez iken, yıldız adaylarımız bol para ile ülke futbolunda körelebilir.

Daha makul gördüğüm ikinci alternatif ise: Kulüplerimizin ekonomik durumları dünyaca ünlü yıldızları getirebilecek kadar iyileşti. Her gelen yıldız Süper Lig'in reklamını yaparak başka futbolcuların gelmesinin önünü açıyor. Ayrıca unutmamız gerekir ki, biz sadece para ile yıldız getiren Rusya veya Katar değiliz. Ligimiz yeterince kaliteli olmasa bile, ülke olarak yıldız futbolcuların sosyal olarak rahatlıkla tercih edebilecekleri bir pozisyondayız. Yabancı sınırlaması nedeni ile Türkiye'de aynı mevkide oynatabileceğiniz sayısız futbolcu varken, orta seviye yabancıları transfer edemeyeceğiz. En iyi yabancıları getirmeye çalışacağız. Gelen kaliteli yabancı lige kalite katacağı gibi, özellikle genç futbolcuların gelişmesine katkı sağlayacaktır. Altyapı, tesisler vb. sorunların halledilmesi ile yerli futbolcunun kalitesinin artırılmasından sonra sınırlamanın kaldırılmasına sakınca olmasa gerek.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine Terim

Numan Türer 25.08.2013

Mehmet Ali Aydınlar zamanında futbolumuzda bir devrim yapmak amacı ile **Abdullah Avcı** ile anlaşıldı. O günün futbolseverler üzerinde nasıl bir bayram etkisi yaptığını hatırlayın. Artık herkes İBB gibi doğru düzgün seyircisi bile olmayan bir takımda çok başarılı işler yapan yerli bir hoca ile yanlışları temelden değiştirebileceğimize inanmıştı. Ancak Aydınlar Avcı'nın takımın başında olduğu resmî maçlar başlamadan önce istifa etmişti. Şike sürecini pimi çekilip eline verilmiş bomba gibi bulan Aydınlar, altı ay başkanlığa dayanabilmişti. Bir antrenöre güvenir ve arkasında durursanız başarı gelir. Avcı arkasında durunca çok iyi işler yapabilecek bir antrenör. Aydınlar'ın istifasından sonra bu projeye inanan insanlar gitti yerine yeni yönetim geldi. Ne fark eder takım elindeydi, istediği adamları seçti ve istediği taktiği uyguladı ama yine de beceremedi diyebilirsiniz. Dış görünüş itibarı ile tamamen doğru ifadeler. Ancak kendi getirmediğiniz bir antrenör ve ekibine vereceğiniz maddi ve manevi destek ile kendi projeniz arasında dağlar kadar fark vardır. **Demirören** yönetiminin kendisi bizzat eleştiri konusu iken yönetime verecekleri destek iyi niyetli olsalar bile yeterli olamaz.

Çünkü futbol sadece sahaya doğru oyuncuları çıkararak kazanabileceğiniz bir oyun değildir. Kendi takımında ilk 11'e giremeyen oyuncuyu oynattığınızda bile sorun yaşarsınız. Bu nedenle arkanızda sağlam bir kamuoyu desteği olmalıdır. Daha önce bir kaç defa bu konuyu yazmıştım, sorunun Avcı olmadığına dair. Elimizdeki Toros'tan Ferrari performansı bekliyoruz. Elimizde Ferrari teknolojisi olmadığından dönüşüm yapmak yıllar alabilir ve bu süreçte mevcut durumdan daha kötü olabiliriz. Ama biz Toros'u modifiye edip performansı biraz artırınca işi çözdük zannediyoruz. Gerçek şu ki: Biz Toros'a mahkûmuz. Bu köy yollarına başka araba dayanmaz.

Fatih Terim saha içi ve dışı ilişkileri, kamuoyu üzerindeki otoritesi ile Milli Takım'a en iyi aday. İki yıl önce Barcelona'yı çalıştırmış **Rijkaard**'ı kovduğumuzda (!) kurtarıcı olarak Galatasaray'ın başına geçtiğinde de doğru seçim olduğunu söylemiştim. Çünkü o zaman Galatasaray'ın sorunu dağınıklığı. Yönetici, futbolcu ve antrenör dâhil her kafadan farklı bir ses çıkıyordu. Terim'in en azından takımı toparlayacağını söylemiştim. Özellikle Milli Takımlardaki performansı göz kamaştırıcı olan **Hiddink** de aynı akıbete uğramıştı. **Löw**'ü de unutmayalım.

Terim'i Milli Takım'ı son çalıştırdığı dönemde takımdan kovarak gönderdiğimizi hatırlayın. Aynı Terim Milan'dan sonra geldiği Galatasaray'dan da ayrılmak zorunda kalmıştı. Antrenöre sıradışı misyonlar yüklemeyelim. Milli takımımızı mevcut beklentiler ve sosyal yapımız gereği bir süre daha **Fatih Terim, Şenol Güneş** ve **Mustafa Denizli** hariç kimse çalıştıramaz. Futbolun kalitesini sağlayan statlar, altyapı, kulüplerin yapısı vs. faktörlerin durumu ortada iken Avrupa seviyesinde bir milli takıma sahip olmak zordur. Kulüp başkanlarını babası gibi gören, daha doğrusu futbolcuya oğluna uyguladığı otoriter anlayışta yaklaşan başkanlar oldukça profesyonel bir liginiz olamaz. İş anlayışımız profesyonel değil. Olaya profesyonelce yaklaşmadığımız sürece futbolda değişim yapamayız.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Volkan Şen (aşırı kabullenme)

Numan Türer 01.09.2013

Sporda kabul edilen bir norm toplumda kabul edilemez olabilir (Coakley, 2007). **Volkan Şen**'e taraftarın ettiği küfür stadyumlarda normal olarak görüldüğü hâlde, sokakta cinayet bile işletebilmektedir. Statta küfrün

kabul edilmiş bir norm hâline gelmiş olması normun doğru olduğunu göstermez. Spor sosyolojisi de tam olarak bu konuya müdahil olur. Çünkü normu kimin neye göre belirlediği başlı başına bir sorundur. **"Aşırı kabullenme"** dediğimiz bu durumda, bir norm sorgulanmadan kabul görür. Sakatlığa rağmen takım arkadaşlarını satmama düşüncesi ile sağlığını riske atarak oyunda kalma veya antrenörler tarafından takımın kendisine ihtiyacı olduğuna vurgu yapılarak, sporcunun tamamen iyileşmeden bir an önce takımdaki yerini almaya çalışması iyi birer örnektir.

Sporcu olmanın gerekliliği olarak görülen ağrıya rağmen mücadeleye devam etme, başarı için sonucu boşanmaya kadar varabilen aileyi ihmal etme ve sağlık sorunları gibi riskleri almanın belirli oranları vardır. İyi bir sporcu mutlaka belli ölçüde ailesini ihmal eder ve ağrı çeker. **"Aşırı kabullenme"** ise normal oranın aşılmasıdır. Normal sınırların ne olduğunu spor dünyası belirlediğinden spor sosyologları hariç diğerleri için bu normlar kabul edilebilir sınırlardadır. Aşırı kabullenme sadece sporcular arasında değildir. Antrenörler, menajerler ve yöneticilerde aynı normların baskısı altındadır.

Trabzonspor Başkanı **İbrahim Hacıosmanoğlu** Volkan Şen için yaptığı açıklamada:

"Bunlar statlarda olan şeyler. Ahlaksız biri bana küfür etse, ben de mi bırakayım? İlk defa böyle bir şey gördüm. Sahayı terk eden bir oyuncuyla benim yürümeyeceğimi herkes bilir. Bu formanın değerini, takımın büyüklüğünü bilmek lazım" derken aslında küfrün yanlışlığına dikkat çekmiş ancak Volkan'ın kulaklarını tıkayarak fedakârlık yapması gerektiğini belirtmek istemişti. Çünkü **sporcu başarılı olabilmek için hayatındaki diğer alanları gözardı ederek spora odaklanmalıdır** (Retton, 1992).

Volkan'a karşı yapılan küfürde Trabzonspor Başkanı'nın Volkan'ın yanında yer alması gerekirdi. Duygusallaşması ve oyunu terk etmesi takım disiplini açısından ayrıca incelenmelidir. Kulağını kapa, sen profesyonelsin demek tam anlamıyla literatürde **"aşırı kabullenmedir"**. Bu norm o kadar kabullenilmiş ki, asıl mağdur Volkan baskıya dayanamadı ve özür diledi.

Sporcular neden spor normlarını kabullenmede aşırıya kaçar. Volkan Şen olayı ile ilgili olan bir tanesini belirtelim. İyi bir sporcu olmak kişiyi toplum içinde sivirtir. Başarı çıktası yükseldikçe ön plana çıkma artar. Diğer bir deyişle iyi bir takım diğerlerinden ayrılır. Başkanın Trabzonspor formasının değerini ve takımın büyüklüğünü bilme olarak adlandırdığı bu durum normlarda aşırıya gitmeye neden olur. Tarihindeki şampiyonlukları ve taraftarı ile Trabzonspor Türkiye'nin dört büyük takımından birisi olduğu için formaya verilen değer daha fazladır. **Formanın değeri futbolcuya edilen küfür ile karşılaştırıldığında, formanın tercih edilmesi normda aşırıya gitmedir.**

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milli motivasyon

Numan Türer 08.09.2013

Antrenör değişikliği her takımda mutlaka az da olsa bir doping etkisi yapar. **Fatih Terim** gibi stratejilerinin büyük kısmını motivasyon oluşturan bir antrenör ile yapılan değişikliğin büyük etki yapacağı başından belliydi. En son Milli Takım macerasında neredeyse takımdan kovularak gönderilen Terim, bugün kurtarıcı oldu. Terim'in

Milli Takım'ın başına gelmesi çok doğrudur. Çünkü ülkemizdeki futbol kalitesi bizi sadece motivasyona odaklıyor. **Avcı** kötü antrenör olmadığı gibi Terim de süper değildir. Gruplardan çıkma ihtimalimiz Romanya'yı yendiğimiz takdirde yüksek görünüyor. Çünkü Hollanda maçı hariç diğer takımları çok rahat yenebilecek güçteyiz. Sadece motivasyona ihtiyacımız var. Motivatörümüz ise Terim.

Tabii bu çözümler günü kurtarmak. Gruplardan çıkıncaya kadar motivasyonu bir şekilde yüksek tuttunuz, daha sonra aynı motivasyonu daha ne kadar sürdürebilirsiniz. Şimdiye kadarki Milli takım örnekleri gruptan çıkma ve iteleye iteleye yarı finale kadar gelme ile yetindik ama bir sonraki turnuvada olamadık. Sürekli şampiyonluğa oynayan bir takım uzun süre olamayacağız. Gruplardan çıkması en favori takım hâline gelmemiz gerekiyor. Bu da sadece motivasyon ile mümkün değil. Yaklaşık bir- iki yıl önce **Barcelona**'nın motivasyon sorunu ile ilgili yazarken, sürekli kazanan ve topu rakibe hiç vermeden kazanan bir takım psikolojisinin çok fazla sürdürülebilir olmadığı söylemiştim. Zira Barcelona özellikle Şampiyonlar Ligi yarı finalinde **Bayern Munich** karşısında dibe vurdu.

Aslında motivasyonun profesyonel sporlarda başarıya etkisi yüzde 90'dır. Nasıl yani diyebilirsiniz. Çok zayıf rakiplerin iyi motivasyon ile çok güçlü takımları yendiğini görmüşüzdür. Ama futbol gibi yaklaşık topun 40 ile 60 dakika oyunda kaldığı sporlarda motivasyonu maç boyunca üst düzeyde tutmak çok zordur. Basketbolda bu imkân çok daha fazladır. Bir anlık motivasyon kaybı fark yemenize neden olabildiğinden antrenörler sık sık mola alır. Futbol, tabiatı gereği bu duruma müsait olmadığından motivasyon çok önemli olmasına rağmen, yönetmek çok zordur.

1998 Dünya Kupası'nda F Grubu'nun son sırasındaki **Amerika** ve **İran** arasında oynanacak maçın tam bir formalite olması gerekiyordu. Dünyanın gözünde birbirine azılı düşman (!) olarak görülen iki ülkenin maçına psikolojik üstünlük adına büyük önem veriliyordu. Süper güç ABD ile boy ölçüşmesi mümkün olmayan İran açısından mutlaka kazanılması gereken bir mücadele idi. Sonunda İran maçı namus meselesine çevirip 2-1 kazandı.

Tekrar edelim. **Fatih Terim** doğru seçimdir, ancak sadece kireci çözer, sudaki sertliği gideremez. Bizim kaliteli suya ihtiyacımız var. Bu arıtma cihazı kaynak suyunun yerini tutmaz. Suyu komple değiştirmemiz lazım. **Abdullah Avcı** ile bunu denedik. Ancak, arıtma suyun lezzetine alışmış insanlar, kaynak suyuna alışmadığı için eskiye geri döndük.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olimpiyat isteği

Numan Türer 15.09.2013

Geçen hafta yazımı gazeteye gönderdiğimde Olimpiyat oylaması henüz yapılmamıştı. O nedenle Olimpiyat yorumları bu haftaya kaldı.

Olimpiyatlar'a evsahipliği yapmada en temel soru elde edilen kârın maliyeti karşılayıp karşılamadığıdır. Maliyet sadece Olimpiyatlar'ın organizesi ile alakalı tesisler, konaklama ve personel masrafları değil, trafik

sıkışıklığından çevre kirliliğine kadar uzun vadede ülkeyi ilgilendiren birçok konuyu kapsar. Aynı şekilde kâr ise sadece ekonomik gelir elde etmekten ibaret değildir.

Olimpiyatlar'ın başlangıcından bu yana evsahibi ülkelerin ilk kez maddi olarak zarar etmediği Olimpiyat 1984 Los Angeles Olimpiyatları'dır. Ancak elde edilen kâr, harcanan emek ile karşılaştırıldığında kesinlikle yetersiz kalmaktadır. Çünkü çoğu zaman maddi olarak ya zarar edilmiş ya da çok az kâr edilmiştir. Buna rağmen evsahibi olmak için kıyasıya yarışan ülkelerin bir bildiği olmalıdır.

Maddi olarak neredeyse hiç getirisi olmayan Olimpiyatlar'a evsahipliği yapma isteğinin iki sebebi vardır: Prestij ve altyapı.

Spor tesislerinin, ulaşım ve şehirleşmenin yetersiz olduğu ülkelerde yapılacak Olimpiyatlar'ın geri dönüşü uzun vadede bir gömlek yukarı çıkmaktır. Olimpiyatlar'a hazırlık için yapılan yeni yatırımlar ile şehirlerin çehresi değişir ve imkânların gelişmesi ile sporda büyük hamleler yapılabilir. Büyük maliyet getiren tesisler Olimpiyatlar sayesinde çok az bir maliyete elde edilir. Olimpiyatlar olmadan tesislere bütçe ayırmak, sağlık, eğitim ve askerî harcamalarda ciddi kısıtlamaya gitmek demektir, ki pek mümkün değildir.

Prestij ise uzun vadede turizm ve finansal gelir olarak geri döner. Pekin 2008 Olimpiyatları'nda Çin için harcanan paranın önemi yoktu. Çünkü bir daha yakalamayacakları bir reklam fırsatı bulmuşlardı. Tüm dünyaya ekonomik olarak ne kadar güçlü olduklarının reklamını yaptılar.

Bu görüşlerin yanında karşı görüşler de mevcuttur. 2004 Olimpiyatları'na evsahipliği yapan Yunanistan ciddi zarar etmiş ve Olimpiyat ile direk alakası olmasa bile bugünkü durumu itibari ile neredeyse iflasın eşiğinde. Bu nedenle Olimpiyatlar'a yapılacak yatırımın daha azı ile belli başlı sporlara verilecek destek ile sporda başarı daha kolay yakalanabilir görüşü de vardır.

Olimpiyatlar'ın kârlı olmadığı görüşüne katılıyorum, ancak her ülke için değil. Özellikle gelişmekte olan ülkelere gelecek Olimpiyatlar'ın sporda ve uzun vadede turizm ve ekonomik gelişmeye büyük katkısı olacağını düşünüyorum. Zira 1992 Barselona, 1996 Atlanta ve 2000 Sidney Olimpiyatları'nın üzerinde yapılan araştırmada, Olimpiyatlar'ın Barselona'nın yapı, turizm ve finans sektörüne pozitif etkisi (yüksek oranda değil) görülmesine rağmen, diğer iki şehirde herhangi bir katkısı olmadığı anlaşılmıştır (Edds, 2012).

Bazen televizyonda maç seyredip ertesi gün yorumları dinlerken, acaba akşam ben başka maç mı seyrettim derim. Olimpiyat oylamasında Tokyo ile finale kaldığımızda kazanmamızın mümkün olmadığını düşünmememe rağmen, oylamaya katılan gazeteci ve yorumcuların bu sefer kesin kazanıyor sözleri ile "**acaba**" demeye başlamıştım.

Gelişmekte olan bir ülkeye Olimpiyat vermek ona çağ atlatmaktır. Siyasi olarak güçlü olmadığımız sürece Olimpiyat alma şansımız yoktur, altyapımız hazır olsa bile. Oylamanın ülkenin Olimpiyat'a hazır olup olmadığına göre yapıldığına inanıyorsanız çok safsınız demektir. Biz nehrin karşı tarafındaki az sayıdaki ülkelere biriyiz.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beşiktaş favori değil

Galatasaray'ın Real Madrid mağlubiyeti, Olimpiyat Stadı'nda kırılması beklenen seyirci rekoru ile birleşince, **Beşiktaş'tan** zafer beklemek doğru değildir. Galatasaray'ın kadro kalitesi ortada iken Beşiktaş'ın bu derbiyi kazanması kolay değildir.

Geçen sezon Şampiyonlar Ligi'nde 3-2 galip gelmesine rağmen, Real Madrid'den altı gol yemek anormal bir durum değil. Çünkü motivasyonun önemli bir yönü mevcut duruma göredir. Galibiyete ihtiyacı olmayan Madrid kendini çok zorlamamıştı. 6-1'lik maçtan önce Madrid'in en az iki gol atacağını tahmin etmiştim. Çünkü motivasyon yönü ile incelediğimde, kalite farkını da ekleyince Madrid'in rahat yeneceği sonucu ortaya çıkıyordu. Geçen yıl Galatasaray'ın 1-0 kaybettiği **Manchester United** maçı ile ilgili yazlarıma göz atarsak:

"Old Trafford'da direktten dönen topolar, verilmeyen penaltı(lar) ve 0-1'lik sonuç aldatmacasına düşerek Galatasaray'ın çok iyi oynadığını, o nedenle Telekom Arena'da Manchester United'ı yeneceğini düşünmek çok iyimser bir tablo olur. Çünkü kimsenin görmek istemediği aradaki gömlek farkı. Uzun uzun Galatasaray'ın aslında vasat oynadığını anlatabiliriz. Ancak, bu konuya çok fazla itiraz gelir. Çünkü biz iyi oyunu direktten dönen topolar ile ve verilmeyen penaltılar ile ölçüyoruz. O direktten dönen toplardan birisi gol olsa, Manchester United karşılık olarak ne kadar baskı yapardı diye hesaplamayız."

Buna çok benzer bir durum Madrid maçında yaşandı, geçen sezon galibiyete ihtiyacı olmayan Real'i 3-2 yenen Galatasaray, bu sezon farklı mağlup oldu. Aradaki gömlek farkı çok büyük. Tabii bu arada sadece tahmin yapıyoruz. Galatasaray'ın yenemeyeceğini düşünmeme rağmen yedeklerle çıkan Manchester 1-0 mağlup olmuştu.

Lige dönersek, arada gömlek farkı yok. İyi bir rüzgâr almış istikrarlı bir Beşiktaş'a karşı son maçında hezimete uğramış Galatasaray var. Yine motivasyon açısından değerlendirmemiz gerekiyor. Galatasaray bu maça asılacaktır. Çünkü ciddi oranda prestij kaybına uğradılar.

Terim böyle havaları çok sever. Takımı çok iyi motive edeceğine eminim. Burada bir tek sorun çıkıyor. Yabancı oyuncuların fazlalığı. Kültür farklılığından dolayı yabancıları söz ve davranış ile motive etmeniz kolay değildir. Fenerbahçe'yi Kadıköy'de 10 yıldır yenememek gibi yabancıların üzerinde herhangi bir stres oluşturmeyen durumlarda motivasyon çok zordur. Futbolcuyu en iyi motive eden şey mevcut durumdur. Aynı kültürü paylaşan futbolcularda (Milli Takım gibi) farklı motivasyonlar olabilir. Galatasaray'ı içinde olduğu sıkıntılı durumdan çıkarabilmek için iyi bir fırsat olan bu derbide, Terim futbolcuları gayet iyi motive edecektir. Çünkü üst üste aldıkları beraberlikler ve Madrid yenilgisinin oluşturduğu doğal motivasyon, yerli yabancı herkesi motive eder. Tıpkı zor günler geçiren **Liverpool'un** 2007'deki 2-1'in rövanşında Beşiktaş'ı farklı yenmesi gibi.

BİLİC FARKI

Euro 2008'de son anda penaltılara kalan maçı kaybeden ve büyük yıkım yaşayan Bilic, Hırvatistan medyasının savaş tamtamları çalmasına rağmen 2012 elemelerinde yumuşak tavırları ile takımını rahatlatmış ve ilk maçı Türkiye'de 3-0 kazanarak büyük ölçüde finalleri garantilemişti. Galatasaray'ın doğal motivasyonu Beşiktaş için tehlikelidir. Ancak Bilic'in rahatlatıcı üslubu dengeyi Beşiktaş lehine çevirebilir. Tabii Bilic'in bu kadar çabuk kültüre alışması ve futbolcuya bu duyguyu verebilmesi sıradışı olur.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cezalandır-ma!

Numan Türer 30.09.2013

Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesinde yapılan **Hacı Bektaş-ı Velî Anma Kültür ve Sanat Etkinlikleri**'nde Başbakan Yardımcısı **Bekir Bozdağ**'a yapılan saldırı sonrası, **yumruk atan şahıs tutuklanamamış** ve kriz çıkmıştı. Çünkü kanunlar tutuklanmasına izin vermiyordu. Aslında sokaktaki herkes cezaların caydırıcı olmadığını bildiği hâlde, sürekli anketler ile nabız yoklayan yetkililerin bunu bilmemesi düşünülemezdi.

Yine aynı şekilde **Olimpiyat Stadı**'nda taraftarın sahaya girmesiyle, adalet sisteminin bir parçası olan spor yasalarındaki gevşeklik gözönüne geldi. Ve yine aynı şekilde aslında herkes yasaların bir işe yaramadığını biliyordu. **Fenerbahçe- Galatasaray** maçından sonra Kadıköy'ü savaş alanına çeviren, polis arabalarını deviren taraftarlardan **tutuklanan olmadığı** gibi, **Olimpiyat Stadı**'na giren taraftarlardan da **tutuklanan olmadı**. Projeli çalışma olarak başlayan soruşturmada, örgütlü suç kapsamına sokularak gözaltına alınanların durumu ayrı değerlendirilmeli. Organize olup, teknik takip ile ispatlanmadığı sürece alınacak cezalar komik. Denetimli serbestlik vs.

Konunun özüne bakarsak, yasama organı **kanunlardaki gevşekliği** en iyi bilenlerden. Kendilerine dokunma ihtimali olmadığı için bugüne kadar herhangi bir sorun (kendi açılarından) yaşanmamıştı. Yanlışlıkla (!) Bekir Bozdağ'a yumruk atılınca ve karşılığında yapanın yanına kâr kalınca, **herkesin bir gün gelip mağdur olabileceği** anlaşıldı. Çıkış noktası her ne kadar problemli de olsa, başbakan yardımcısına yumruk atmaya çalışan adamın tutuklanmaması faciadır. Devletin en yetkili makamlarının bile eli kolu bağlı kalıyorsa, gariban vatandaşın hâlini siz düşünün.

Sporda şiddet bu yasalarla önlenemez. İki temel sorun var. Saha içinde ve stadyum çevresinde şiddeti önleyeceğiz diye sayısız yaptırım uygulanmış. Taraftarların toplu olarak bulundukları yerler, stadyumların içi olmamasına rağmen spor alanı sayılarak, yasa kapsamına alınmış ve işlenen suçlarda ceza öngörülmüş. Cezalar hep taraftara yönelik. Olayların fitilini ateşleyen antrenör, sporcu ve yöneticinin her türlü tahrik edici söz, davranış ve hareketleri yasa kapsamında değil. Belki hakaretten ceza alabilirler. Bu kişilere sportif ceza verilmesi gerektiğine inanıldığından, hak mahrumiyeti cezaları ile geçiştiriliyor.

İkinci ve daha önemlisi kulüplerin Dernekler Kanunu'na tabi olması. Defalarca yazdığım için uzatmayacağım. Harcadığı para kulübün kasasından çıkan, yani kendi cebinden para çıkmayan yönetici bulunduğu makamı çok rahat suiistimal eder. **Bedava bilet dağıtır. Tribün liderlerini harekete geçir vs.** Ve yönetime girebilmek için her tür harcamayı yapabilir, çünkü getirisi çok daha fazla. **Yetkililer bizden iyi biliyor sistemi. Peki, neden değiştirmiyorlar? Değiştirdi takdirde kontrolleri dışına çıkar.** 30 yıl Türkiye'ye kan ağlatan sorunun çözümünde bile, menfaatten bahsedilmeye başlandığına göre, milyonlarca insanı çok rahat mobilize edebilen futbolu özerkleştirmek hükümetler için çok radikaldir. **Teoride özerk ancak pratikte hükümete bağlı bir yapı mevcut. Bu yapı menfaat içine batmış durumda, kaliteli ve temiz futbol üretemez.** Gerçi şike soruşturması milattır, ancak temiz derken şikeyi kastetmedim. Şiddetten arınmış demek istedim.

Adalet sistemini güçlü-zayıf, fakir-zengin ayrımı yaparak değil, haklı-haksız ayrımı yaparak

dengeleyemediğimiz sürece, bu sistem şiddet ve zulüm üretmeye devam eder. Hukuk sistemimizdeki çarpıklıklar, genel hukukun izdüşümü sayılabilecek spor hukukunda da aynı şekilde. Çözüm önerilerimi daha önceki yazılarımda belirtmiştim, belki ilerleyen yazılarımda güncelleyerek tekrar ederim.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim farkı

Numan Türer- 13.10.2013

Avcı'nın takımı ile **Terim'in** takımı arasındaki fark sadece motivasyondur. Bugün sahadaki kadro ile Avcı'nın sahadaki kadrosu neredeyse aynı. Bu soruyu daha öncede sormuştuk. Tekrar edersek: Siz antrenör olsanız kadroyu nasıl kurarsınız desek, aşağı yukarı bütün spor adamları aynı kadroyu çıkarır. **Arda** ve **Selçuk'u** takıma koymayacak teknik adam var mıdır? Önem sıralaması yapın desek bile listeler birbirine çok benzeyecektir.

O zaman **Fatih Terim** ne yaptı sorusunun cevabı, **takıma hava getirdi** olur. Kendisi de Avcı'ya atıf yaparak, yeni bir takım oluşturmadıklarını, eski arkadaşlarının çalışmalarının üzerine katkı yaptıklarını belirterek tevazu sergilemişti. Ülkemizin gerçeklerinde Milli Takım için Terim ve sayabileceğimiz bir iki kişi haricinde antrenörlük yapabilecek insan şu an için yoktur. Çünkü kamuoyu baskısını kaldıracak karizmaya sahip değiller. Karizmanın her şeyin üzerinde kabullenilişi futbol kalitemizi motivasyon odaklı günlük başarılarla yönlendiriyor.

Milli Takım'ın içinde bulunan duruma göre ideal antrenör Terim, Hollanda'yı yenip play-off'tan ülkemizi Brezilya'ya götürecek istek ve arzuya sahip futbolcular oluşturdu. Ancak bu durum yine günü kurtarmak olacak. Türkler zoru sever klasiği, Türkler dağınıktır demek aslında. Spor kültürün bir parçasıdır. Ülkemizdeki inişli çıkışlı sosyal hayat, kamu düzeni, bürokrasi futbolumuza da aynı şekilde yansıyor. Bir gazla belli bir seviyeye getiriyoruz, ancak sistem aynı kalınca tekrar geriye dönüyoruz. Kalıcı değişiklikler için sistemi reform gerekir.

Milli takımımızda her zaman yıldız diyebileceğimiz oyuncular olmuştur. **Sergen Yalçın, Hakan Şükür** ve **Arda Turan**. Bu kadar iyi oyuncular ile ara sıra orta seviye üstü bir yerde kendimize yer bulabiliyoruz. Ancak bireysel kalitenin toplam kaliteye dönüşmesi için her zaman orta seviye üstü motivasyona ihtiyacımız var ve sürekliliği mümkün değil. Şimdiki gibi zor zamanlarda, iyi motivasyon veren antrenörler ile iteleye iteleye bir yere geliyorsunuz. Terim Euro 2008 yarı final, Terim 2010 Dünya Kupası gruplarda elenme ve istifa gibi.

Bizim önemli bir dezavantajımız Arda gibi yıldızlarımız ve Selçuk gibi umut veren oyuncularımızın fazlalığı. Bireysel kalitede böyle oyuncular çıkardıkça, psikolojik anlamda milli takımımız vasat takımlar arasından sıyrılıp ön plana çıkıyor. Ülke futbolunun genel durumu ortada iken bu beklenti ikilem oluşturuyor. Şöyle bir benzetme yanlış olmasa gerek: Aracımızın motor gücü zayıf ancak dış görünüşü bir kaç aksesuar ile asil duruyor. Muadil markalar ile yarışabilmek için sınırlarını zorlayıp, yarıştan kopmuyor ancak uzun vadede aracımız bu yarışa dayanamıyor. Aracı değiştirmek lazım. Süper Lig'in mali ve yönetsel yapısı değişmedikçe futbolumuz sürekli bu durumda olacaktır. Milli Takım yeni antrenörler için antrenör öğütme makinesi olarak çalışmaya devam eder.

Milli takımımızdan Hollanda zaferi bekliyoruz. Brezilya'ya gidersek performansımız yine inişli çıkışlı olacak.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gömlek farkı

Numan Türer- 20.10.2013

Uluslararası Futbol Tarih ve İstatistik Federasyonu'nun (IFFHS) yayınladığı "**Avrupa'nın en güçlü futbol ligi**" sıralamasında **Hollanda altıncı** sırada yer alırken, **Türkiye dokuzuncu** sırada. Sıralama belirlenirken kulüplerin uluslararası şampiyonlardaki başarılarına puanlar verilerek, ülke liginin seviyesi hesaplanıyor. Bu sıralamaya göre aslında gayet iyi bir sıradayız. Ama milli takıma yansımıyor.

Sürekli aynı yazıları yazmaktan ben de sıkıldım ancak hep aynı yerde duruyoruz. Ligimizin kalitesini basit istatistik hesaplara ve günlük galibiyetlere göre değerlendirmemiz, bir adım ileriye gitmemizi engelliyor. Kaliteli yerli oyuncu bulamadığımızdan, büyük takımlarımız ihtiyaç duydukları mevkilere direk yabancı takviyesi yapıyorlar. Çünkü ligimiz oyuncu yetiştiremiyor. Sadece motivasyon ile orta seviye takımları yenebilirsiniz. Arada **gömlek farkı** varsa rakibi kötü zamanında yakalamanız gerekir.

Liglerin üst sıralarında yer alan takımlar aşağı yukarı bütün liglerde aynıdır. Üst sıralar yayın ve federasyonlardan alınan gelirler ile sponsor yatırımlarını artırdığından, takımları sürekli kazanan bir döngü içine sokar. Kalite bütün lige yayılmalıdır ki, ligin toplam kalitesi ile milli takımlar başarılı olsun tezi doğru değildir. **İspanya** örneğindeki gibi, **Barcelona** ve **Real Madrid**'in yanına yaklaşılamadığı hâlde milli takım olarak Dünya ve Avrupa Şampiyonu oldular. Bu iki takımda yerli oyuncuların fazlalığından dem vurulabilir. Milli takımın Barcelona ve Real Madrid karması gibi olduğu doğrudur. Büyük takımlarınızda oynayan kaliteli oyuncular çıkarabilmek için, ligin belirli bir refah seviyesine ulaşması gerekir. Dikkat ederseniz kalite demiyorum. Refah seviyesinden bahsediyorum. Seyircilerin statlara gelip, sosyal aktivite olarak aileleri ile maçlarını rahatça seyredebilecekleri bir ortam olmalı. Lokantalar ve alışveriş merkezleri ile donatılmış futbol statları. Refah seviyesinin artması, zevkle izlenecek kaliteli futbola olan talebi artırır. Türkiye'nin en iyi stadında bile maçın ikinci yarısı tualete gitmek istemezsiniz. Kalabalık elbette temizlik için önemli bir faktördür. İşte tam bu noktaya dikkat çekmek istiyorum. Sayının büyüklüğüne bakmaksızın, insanların temel ihtiyaçlarını ve eğlencesini rahatça yaşayabilecekleri derecede güzel tesisler yapılmalıdır.

Bununla birlikte mevcut durumdaki gibi 1-0 olsun bizim olsun tarafgirliğiyle, kendinden başka herkesi düşman gören ve yönetsel yapı nedeniyle herkesin elinde oyuncak olmuş seyirci portföyü kaliteli futbol üretemez.

Futbol dünyamızda serbest piyasa şartları geçerli olmadığından ilerleme kaydedemiyoruz. Ekonomide **Adam Smith**'in **invisiblehand** teorisinin her ne kadar yanlış tarafları olsa da, herkes kendi gelirlerini maksimize etmek için gayret sarf ettikçe, piyasanın sanki görünmez bir el müdahale etmiş gibi düzeldiğini savunur. Yani **serbest piyasa rekabetinin şartlarını oluşturmak piyasayı hizaya getirir**. Futbolumuz da serbest piyasa şartlarına haiz değil. Ticari işletme gibi çalışan ama aslında dernek olan kulüpler, Futbol A.Ş. adı altında şirket kurup halka açıldılar. Ancak şirketin sahibi yine seçimle gelen dernek yönetimi. Futbolun tamamının şirketleşmesi gerekir. Yani tamamen Dernekler Kanunu'nu terk etmek. Bu durumda çok farklı sorunlar da çıkacaktır. Milyonlarca dolarlık bütçeleri olan ve aslında zarar eden kulüpleri realist hiçbir yatırımcı almayacaktır. Sonuç olarak **serbest piyasa şartları futbolumuzun kalitesini yükseltir**.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Stoch'un kaçırdığı penaltılar

Numan Türer- 27.10.2013

Penaltı atmanın psikolojik yönü çok önemlidir. Kaçırmama baskısı spor psikolojisinde sporcunun karşılaşmak isteyeceği son şeydir. Penaltılarda bu durumdan kaçış olmadığından çok büyük yıldızlar bile penaltı atmaktan çekinmişlerdir.

UEFA Avrupa Liginde **PAOK**'un **Maccabi Haifa**'yı 3-2 yendiği maçta **Miroslav Stoch** iki penaltı birden kaçırdı. Bir maçta iki penaltının kaçması normaldir. Aslında bana göre **ilginç olan Stoch'un iki penaltıyı da kaçırmaması değil atmak istemesidir**. Özgüveninin ne kadar yüksek olduğunu gösterir. Daha da ilginç ikinci penaltıyı atmak istemesi üzerine, ne teknik yönetimden ne de takım arkadaşlarından itiraz gelmemesi. Bu da demek oluyor ki sahadaki oyunu ile hem kendini takıma kabul ettirmiş, hem de kendisine olan güveni zirve yapmış. Birinci penaltıyı zaten Stoch yaptırdı. Atışı kaçırdıktan bir kaç dakika sonra gelen beraberlik golündeki köşe vuruşunu da Stoch kullandı. Yani bir asist yaptı. Ardından gelen penaltıyı atmak istemesi gerçekten takdire şayandır. Takımını öne geçirme şansı varken ve zaten bir penaltı kaçırmış iken ikinci kez topun başına geçmek zor iştir.

Bu âna kadar takdirlerimizi ilettiğimiz Stoch'un kendine güveninin sadece bir maçlık olduğunu düşünüyorum. İyi oynadığınız bir maçta kendine güveniniz zirve yapabilir ve anlık motivasyon ile penaltı kaçırmaya rağmen ikinciyi de atmak isteyebilirsiniz. Stoch gelecek maçlardaki ilk penaltı atışında topun arkasına geçme cesaretini gösteremez. Geçmek istese bile teknik heyet tarafından izin verilmeyecektir.

Psikolojisini iyi yöneten penaltıcı bir futbolcu kaçırdığı atıştan sonra ikinci kez topun başına geçmez. Kaçırdığı takdirde oluşacak yıkım psikolojik bariyer hâline dönüşebilir ve takım iyi bir penaltıcıyı kaybedebilir. Tıpkı gol atamayan santraforların üzerinde oluşan baskı gibi. Aslında antrenörler penaltı atışlarında çok baskı yapmazlar. Kendini iyi hissedene atış izni verirler. Bu durum yanlıştır. 2007-2008 sezonunun 30. haftasında Ankaraspor karşısında 2-1 öndeki Fenerbahçe 90+2'de penaltı kazanmış, **Alex**'in yerine atışı kullanmak isteyen **Kezman**'a **Zico** izin vermiş, kaçırdığı penaltı sonrası uzatmalarda gol yiyen Fenerbahçe çok önemli iki puan kaybederek şampiyonluktan olmuştu. Benzer şekilde 2000 Avrupa Şampiyonası çeyrek finalinde Portekiz'e karşı 1-0 geride ve bir kişi eksik oynayan Milli Takımımız, artan motivasyonu ile maça asılıyor ve ilk yarının uzatma dakikalarında penaltı atışı kazanıyor. Herkes takımımızın penaltıcısı **Tayfur**'un atmasını beklerken **Arif** topun başına geçiyor ve bütün gücüyle çektiği şutu kaleci çıkarıyor. 10 kişi oynamanın verdiği fiziki düşüş ile maçı 2-0 kaybedip kupaya veda ediyoruz.

Bir takımın penaltıcısı belli olmalıdır. Sakatlık vs. sebepler ile olmadığı hâlde, yerine atacak oyuncular da sırası ile belirlenmelidir.

Futbolun teamülleri

Numan Türer 03.11.2013

Futbol dünyamızda yaşanan bize göre sıradanlaşan sorunları arkada bırakıp, daha farklı yönleri ele almak istiyoruz artık. O nedenle gündem dışına çıkıp bu hafta futbolun iyi veya kötü teamüllerinden bazılarını yazacağım. Aşağıda yazdığım maddelerden çok daha fazlası olduğunu biliyorum. Önümüzdeki hafta listenin eksik ve hatalı yanlarını düzelterek genişleteceğiz. Belki de liste çok uzayacağı için birkaç hafta yetmeyecek. Lütfen gözlemlerinizi e-mail olarak bana iletin.

- 1) Rakip oyuncu sakatlanırsa topu taca atmalısın.
- 2) Sakatlık meydana gelince rakip oyuncu topu taca atmadığı sürece oyunu durdurmamalısın.
- 3) Uzun süre formasını giydiğin eski takımına karşı gol atınca sevinmemelisin.
- 4) Taca çıkan topa yetişemeyeceğini bilsen bile, koşup çizgiye yaklaşıncaya kadar saha içinde tutmaya çalışıp, seyircinin takdirini toplamalısın.
- 5) Yüzde yüzlük bir gol veya penaltı kaçırdığında, zemine veya ayakkabıya bakmalısın.
- 6) Top taca çıktığından kimden çıktığına bakmaksızın hemen topu alıp atışı kullanmaya çalışmalısın.
- 7) Top senin ayağından taca çıkarsa, elinle atış yönünü belirtip, vücut diliyle benden çıkmadı demelisin.
- 8) Kafa topuna çıkarken kollarını açıp, çaktırmadan rakibin yüzüne dirsek atmalısın.
- 9) Kaleci olarak yüksek topu alırken gelen oyuncuya dizini göstermelisin ki yanaşamasın.
- 10) Kariyerli bir futbolcuysan oyundan çıkarılırken hocana trip atmalısın.
- 11) Kavga eden futbolcuları hemen kadro dışı bırakıp, birkaç hafta sonra affetmelisin.
- 12) Hakemin beğenmediğin kararının, aslında yanlış karar olduğunu seyirciye kabul ettirebilmek için aşağılayıcı bir şekilde gülümseyerek, el ve kollarını açıp **"bu ne ya"** tarzında duruş sergilemelisin.

13) Takım gerideyse ve hiçbir umut yoksa, hakemlere ve yetkililere posta koyarak kendini attırıp, takımını gaza getirmelisin.

14) Antrenör takımın içinden yetişmiş ise kazanılan maç sonrası yanaklarını sevip, ensesini tokatlayıp, bizim oğlan muamelesi yapmalısın.

15) Gönderilecek antrenörün arkasındayım mesajı vermelisin.

16) Yenildiğin maçtan sonra gülmemelisin.

17) Yenildiğin maçtan sonra rakibin yıldız oyuncusundan forma almaya çalışmamalısın.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe- Galatasaray derbisi teamülleri

Numan Türer 10.11.2013

Bu hafta futbolun teamüllerini yazmaya ara verip **Fenerbahçe- Galatasaray** derbilerinin teamüllerini yazsak daha iyi olacak diye düşündüm. Derbiye özel teamülleri bulmakta bayağı zorlandım. O nedenle aklıma gelen bir kaç tanesi ile yetineceğim.

1) Real Madrid- Barcelona derbisi başta olmak üzere büyük derbileri sıralayıp, **Fenerbahçe- Galatasaray** derbisinin dünyadaki en önemli derbiler arasında olduğunu yazmalısın.

2) Daha önce formasını giydiğin takımın sahasında bol küfür yemeli, ıslıklanmalı ve bu nedenle gaza gelip iyi bir oyun çıkarmalısın.

3) Daha önce formasını giydiğin takım senin sahana geldiğinde, yeni takımının taraftarına kendini kabul ettirebilmek için sert oynamalı ve rakibe düşman muamelesi yapmalısın.

4) Kadıköy'de Fenerbahçe'yi yenememelisin.

5) Oynanan futbolu değil, hangi takımın koreografisinin daha iyi olduğunu konuşmalısın.

6) Skorun ne olduğuna bakmaksızın, 6-0 veya UEFA Kupası geyiği yapmalısın.

MAÇ TAHMİNİME GELİNCE...

Mancini, Galatasaray gibi bir takımın nasıl olur da 14 yıldır **Fenerbahçe**'yi Kadıköy'de yenemediğine şaşırıldığını belirtmişti. Fenerbahçe'yi Kadıköy'de yenerek ilk madalyasını almayı hedefliyor. Ancak sorun teknik sebepler değil. Fenerbahçe en kötü gününde Galatasaray'a yenilmedi Kadıköy'de. Fenerbahçe yenilmezlik unvanını, namağlup bir boksör tadında algıladığı için bu motivasyona ulaşmış durumda. Yani **Galatasaray'ın Fenerbahçe'yi yenmesi için sıradışı bir motivasyona ihtiyacı var**. Bu şartlar henüz oluşmuş değil. Ortada Galatasaray'ı gereksiz yere motive edecek ne bir kavga, ne bir ağız dalaşı var. Ayrıca pozitif olarak motive olacak bir durum da mevcut değil. Yeni gelen hocayı kabullenme süreci de devam ediyor. Bir takım sadece kendi motivasyonunu kontrol eder. Rakibin motivasyonunun kontrolü kendi elinde değildir. Eşit seviyedeki takımlarda rakipten iyi motive olmalısınız. Galatasaray'ı motive edecek bir sebep yok iken, **Fenerbahçe ezeli rakibine 14 yıldır sağladığı psikolojik üstünlüğü devam ettirmek istiyor**. Aslında bu durum endişeye sebep olup ve performansı düşürebilir. Ancak Galatasaray'ın bu endişeyi verecek kadar Fenerbahçe'den iyi maçlar çıkarmış olması gerekir. Son oynadığı Şampiyonlar Ligi maçında zayıf rakibine 1-0 yenilen **Galatasaray futbol olarak Fenerbahçe'yi strese sokacak bir durumda gözüküyor**. Mancini takımının motivasyon seviyesini Fenerbahçe'nin motivasyon seviyesine çıkarması çok zor. Maç içinde yine de kırmızı kart, penaltı gibi hangi gelişmeler olur bilmek zor. Maç dışı duruma göre Fenerbahçe yenilmez.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbolun teamülleri (2)

Numan Türer 17.11.2013

Futbolun teamüllerini yazarken, farklı alanlara pencereler açmak gerektiğini gördüm. Oyuna bakış açısı hakem, seyirci, futbolcu ve antrenör için ayrı ayrı. Her bir aktörden beklenen söz ve davranışlar farklı. Fırsatım olursa ilerleyen günlerde belki antrenör teamülleri gibi konulara da girebiliriz. İşin magazinsel yönü de oldukça ilgi çekici. Yazmaya başlasak herhalde bol miktarda madde çıkarabiliriz. Örnek olması açısından bir iki tanesini yazalım:

1) Rakibin agresif oyuncusuna hiçbir şey yapmasa bile daha maçın başında sarı kart gösterip frenlemeli ve sıkıntısız bir maç yönetmelisin.

2) Maçtan sonraki röportajda attığın gol ile alakalı: *"Ssağdan iyi bir orta geldi, bana sadece vurmak kaldı"* diyerek mütevazı olmalısın.

Genel teamüllere dönersek kaldığımız maddelere birkaç madde daha ekleyerek konuyu şimdilik kapatacağım.

18) Sakatlık nedeniyle topu dışarıya atman gerektiğinde, oyun başladığında rakibin topu sana atmasını beklemelisin. Rakip topu attığında alkışlamalı, atmadığında ısıklamalısın.

19) Hakemin penaltı veya kırmızı kart gibi önemli kararları doğru bile olsa, bütün takım olarak üstüne çullanmalı ve bir sonraki kararını etki altına almaya çalışmalısın.

20) Milli maça kendi takımının forması ile gitmelisin.

21) Derbi maçtan önce hakemi arayıp, iyi maç yönet demelisin.

22) Maç öncesi oyuncular tribüne çağırılmalısın.

23) Maçtan sonra iyi oynadığınızı, ancak bulduğunuz pozisyonları gole çeviremediğinizi söylemelisin.

24) Direkten dönen topları sayarak aslında maçın hakkının sizin olduğunu savunmalısın.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim'den umutsuzum

Numan Türer 24.11.2013

Aslında Terim'in takımın başına getirilmesinde bir yanlış görmüyorum. Çünkü biz günü kurtarmak istiyoruz ve bunun için en uygun aday Terim. Ancak 5+2 sözleşme yapar ve Terim ile reform yapacağınızı iddia ederseniz, hesabınızın farklı olduğu imajını verirsiniz. Benim dıştan gördüğüm, Terim'in karizması kullanılarak sorunları erteleme yoluna gidilmiş gözüküyor. **Fatih Terim** ile belki Avrupa Şampiyonası'na gideriz ve madalya bile alabiliriz. Ancak yine bu iş ite kaka olacak. Hiçbir zaman sahada iyi futbol göremeyeceğiz. İnşili çıkışlı grafik ile ne yaptığımızı anlamaya çalışacağız.

Bana göre **Fatih Terim futbolumuzda reform yapamaz**. Keşke yapabilse. Ama Milli Takımımızda bugüne kadar yaptıkları, görev aldığı yıllar (1993-1996 ve 2005-2009) ve arkasında gelen başarısızlıklar, reform yapabilecek bir antrenör olmadığını gösterdi. **Bu takıma reformu Abdullah Avcı yaptırabilirdi**. O da sebep ne olursa olsun başarısız oldu. Avcı ile ilgili birden fazla yazı yazmıştım. Biz reforma hazır değiliz diye. Reform isteseydik ne Fatih Terim, ne Denizli ne de eski başarıları ile gündeme gelmiş başka bir antrenörün adı geçerdi Milli Takım için.

Artık otoriter antrenör devri bitti. İster inanın ister inanmayın, antrenmanda yaptıklarınız ve hatta soyunma

odasında söylediklerinizin bile *Twitter* ve *YouTube*'da paylaşılma ihtimali eski tip yönetim anlayışını sadece futbolda değil, hemen hemen bütün yönetim kademelerinde bitirdi. Fatih Terim'in bütün başarısı, karizması üzerine kurulu. Karizmanın etkisi minimuma indiğine göre **Terim'de ısrar etmek hatadır**. Bununla birlikte artık futbol çok hızlı ve daha fazla yardımlaşma ile oynanıyor. Bu da bizim en son yaptığımız şey. Mevcut futbol yapımız (yönetim, taraftar, antrenör gibi) bu tarz bir futbola uygun değil. **Terim'in yerine yenilikçi başka bir antrenör gelse de başarılı olamaz**.

Pele, "Zidane Messi'den daha büyük bir futbolcudur" demiş. Oyun tarzları birbirinden tamamıyla farklı iki oyuncuyu karşılaştırmış. Messi belki kazandığı başarıları ile henüz Zidane veya başka bir yıldızın kariyerine yaklaşamamış olabilir, ancak **Messi'nin kırdığı rekorları ve yaptığı şeyleri yapabilecek başka bir oyuncu yok**. Zidane kendi oyun tarzı ile takım oyununu daha az seven takımlar için anahtar hükmünde. **Messi ise tam bir takım oyuncusu**. **Ronaldinho'nun Barcelona'dan ayrılması ile patlama yapması** bunun örneği. Ödülünü alırken bu konuya vurgu yapıp, takımın sayesinde bu seviyeye geldiğini söylemiş.

Takım oyunu böylesine önemliyken, Milli Takımımız bireysel yeteneklerimizin gayretleri ile bir yere kadar dayanabilir. Kuzey İrlanda ve Belarus maçlarında Arda'yı maçın son saniyelerine kadar oyunda tutarak, zorla iki galibiyet almak başarı değildir.

Reforma ihtiyacımız var ama futbolumuzda, Milli Takım'da değil. Futbolumuzda reform yapamadığımız sürece Milli Takım sadece bazen günü kurtarır, çoğu zaman onu da yapamaz.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ziraat Türkiye Kupası motivasyonsuzluğu

Numan Türer 08.12.2013

Trabzonspor, Fenerbahçe ve Beşiktaş Ziraat Türkiye Kupası'ndan elenirken, **Galatasaray**'ın da penaltılarla turu geçmesi dikkatleri birden alt lig takımlarına çekti. Kimilerine göre kupadan elenip bütün konsantrasyonu lige vermek bir strateji gereği idi. O nedenle kupa maçına yeterince önem verilmediğinden, daha az forma şansı bulan oyuncular denemek için iyi bir fırsat olarak açıklandı. Hâliyle mağlubiyetlerin normal olduğu anlatılmaya çalışıldı. Ancak **Bilic**'in de söylediği gibi, kazanmak için yeterince iyi oyunculardan kurulu olduğuna inandığı kadro ile maçı kaybetmişlerdi. Aslına bakılırsa ligin tepesindeki **Fenerbahçe** bile maçı kazanmak için her şeyi yaptı. Dördüncü turdaki maçlara bakıldığında Süper Lig takımlarının alt liglerdeki takımlarla olan eşleşmelerinde skorlar birbirine çok yakın. Turu geçen takımların performansları iç açıcı değil. Mesela **Sivasspor** Spor Toto 3. Lig'deki **Silivrispor**'u bile 1-0 yenebildi.

Peki, **nasıl oldu da alt liglerdeki takımlar Süper Lig takımlarına kök söktürdü**. Konuyu iki yönlü incelemek gerekiyor. Birincisi, optimum stres seviyesi dediğimiz **başarılı olmak için gerekli olan motivasyona ulaşmak**. Bu yaklaşım sporcu motivasyonuna temel yaklaşımı (**Hull's Drive Theory**) ifade eder. Yeterince uyarıcı (stres) faktör olmadığı takdirde sporcu ulaşması gereken motivasyonu yakalayamadığı için performansı düşer. Kendi liginde bile olmayan bir takımla karşılaşan oyuncuların istenen stres seviyesini yakalaması pek mümkün değildir.

İkincisi, **rakibin güçlü motivasyonunun sebepleridir**. Motivasyon teorileri insanların davranışı seçme, davranışa başlama, davranışın yoğunluğu, davranışta ısrarcı olma ve davranış esnasında duygu ve düşüncelerini açıklamaya çalışır (**Graham & Weiner**, 1996). Her bir teori farklı bakış açısı getirerek davranışları anlamamıza yardımcı olur. Sporcu motivasyonu ile ilgili olarak analiz ettiğimizde, mesela **Vroom**'un (1964) **Beklenti Teorisi**'ne göre **insanların, ortaya koyacakları performansın sonucunda pozitif bir sonuç elde edeceklerine dair beklentileri yüksek ise performansları artar**. **McClelland**'a (1961) göre **başarı ve güç ihtiyacı performansı etkiler**. **Herzberg** (1964) ise **başarı, tanınma ve takdir edilmeyi motivasyon parametreleri olarak sayar**. Bu açıdan bakıldığında Süper Lig'in en gözde takımları karşısında gösterilecek performans sonucunda elde edilecek tanınma, takdir edilme, başarıma duygusu gibi ihtiyaçlar tam anlamıyla karşılanmış olacağından güçlü bir motivasyona dönüşür. Ancak bahsettiğim teoriler daha ziyade sporcuların uzun vadeli başarı hedeflerini açıklamada kullanılabilir. Mevcut durumu daha iyi açıklayan **Atkinson**'un (1957) **Başarı Motivasyonu Teorisi**'ne göre:

Başarı Hedefi = Başarma İhtiyacı X Başarma İhtimali X Teşvik (Başarının Değeri)

Formülü Ziraat Türkiye Kupası'nda özellikle üç büyük takımın PTT 1. Lig takımları ile oynadığı maçlara uyguladığımızda: Büyük takımla oynanan maçta dikkatlerin bir noktaya odaklanması neticesi, tüm Türkiye'de tanınma, ilk kez ulusal bir kanala röportaj verme, transfer piyasasında fiyatın yükselmesi, sadece 90 dakika maça asılarak bir defaya mahsus maçı kazanabilme ihtimali ve sonucunda elde edilecek ülke çapında ün ile tarihe düşülecek bir not ve torunlara anlatılacak hikaye, üç büyük takımın motivasyonunun düşüklüğünün aksine, PTT 1. Lig takımlarının maçı kazanması için ne kadar çok faktörün pozitif etkisi olduğunu gösterir. Böyle maçları kaybetmek sürpriz değildir. Teknik ve taktik olarak ekstra motivasyon önlemleri alınması gerekir.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hava muhalefeti

Numan Türer 15.12.2013

Galatasaray- Juventus maçının kar yağışı nedeni ile ertelenmesi, daha zor şartlar altında oynanan maçlar (örnek: Karabük- Kayserispor) düşünüldüğünde anormal olarak algılandı. Ertelenen maç tekrar oynanırken saha daha da ağırlaşmıştı. Hakemin ve UEFA yetkililerinin maçı erteleme sebepleri ne kadar makul, eleştirilebilir. Futbol dünyasında norm hâline gelmiş "saha çizgileri ve top gözüktüğü takdirde maç her türlü hava şartlarında oynanır" düşüncesi spora bakış açımızı ifade ediyor. Spora verdiğimiz önem diğer önem verilmesi gereken değerlerin önüne geçebiliyor.

Bilindiği gibi antrenmanlarda ve maçlarda sahaya düşen yıldırım nedeniyle yaralanan ve ölen futbolcular vardır. Maç takvimleri öyle sıkı işlenmiştir ki, bir den fazla maç iptali dengeleri alt üst edebilir. Sportif yatırımlar, sponsorlar, yayın gelirleri vs. karşısında maç iptal etmek kolay değildir. Galatasaray- Juventus maçının ertelenmesi ne kadar çok komplike sonuç doğurdu. Maç kaldığı yerden devam etti. Futbolcuların motivasyonları olumsuz etkilendi. Saha şartları değişti. Ertelemeden önceki dakikalarda bir takım gol atmış olsaydı, sahada çok farklı bir mücadele izleyebilirdik. Futbol sektörünün büyüklüğü göze alındığında maç iptali

nedeni ile ortaya çıkan sonuçlar dengeleri ters yüz edebilir.

O nedenle maçın her türlü hava şartları altında oynatılmaya çalışılması bir norm hâline gelmiş. Önceliklerimizin sıralaması değişmiş. Halbuki her şartlarda önce insan endeksli düşünce hâkim olmalıdır. Belki de spor ve insan unsurunu en güzel harmanlamış ülke ABD'dir. ABD futbol, basketbol, buz hokeyi ve Amerikan futbolu gibi branşlarda ligden düşme yoktur ve spor tam bir eğlence ve ekonomik gelir kapısı olarak ele alınır. Avrupa futbolunda da ekonomik gelir ön plandandır. Ancak gelir kazanma yolu daha ziyade rekabet üzerine kuruludur. Rekabeti ön plana çıkararak insanları biraraya getirmek, diğer yollardan daha kolay olduğu için, belki de işin kolayına kaçılmaktadır. Rekabet elbette ki sporun doğasıdır, ancak aşırı rekabete dayalı sistem, cinayetlere kadar varan sosyal sorunlara çanak tutmaktadır. Ekonomik geliri, eğlencenin artırılarak insanları spor alanlarına çekme olarak gerçekleştirme işin en zor tarafıdır. Bu durumda insan odaklı yaklaşım ön plana çıkar. Seyirciler beraber oturabilir. Şiddet neredeyse sıfıra iner. Olumsuz hava şartları nedeniyle müsabakalar kolayca ertelenir. O nedenle ABD liglerinde havada şimşek görüldüğünde bile maça ara verilir, ortalama 20 dakika beklenir, şimşek devam ederse maçlar iptal edilir. İnsan hayatı hiçbir surette riske edilmez. Hatta kar yağışı nedeniyle etkilenen trafikte yola çıkacak insanların, toplam şehir hayatına verdikleri yoğunluk finansal olarak hesaplanarak, maçların iptali, okulların tatil edilmesi ve işyerlerine izin verilmesinin ekonomik olarak getirdiği kârın, faaliyetleri devam ettirmenin üzerinde olduğu tespit edildiğinden, başka sebep aramadan iptaller gerçekleştirilir. Hafta içi oynatılan okul maçlarının ve bazı alt liglerin, ders saatleri ile çakışması umursanmadan sporun, eğitim gibi gençler açısından birinci öncelik olduğu konularda bile daha önemli tutulması ciddi bir sorundur.

Acı bir tesadüf. Hokey Federasyonu'nun web sayfasındaki habere göre kötü hava şartları nedeniyle kaza yapan sporcuların aracındaki antrenör Ali Polat hayatını kaybetmiş. Ailesine başsağlığı diliyoruz.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müsabakanın seyrinin bozulması

Numan Türer 22.12.2013

Kasımpaşa- Beşiktaş maçında sahaya girip **Fernandes**'i yere düşüren seyirci, aynı zamanda iki futbolcunun oyundan atılmasına sebep oldu. Müsabakanın seyrinin bozulabilmesi için, şahsın müsabakanın gidişatını engelleyici bir fiile neden olması gerekiyordu. Seyirciye müdahalede bulunan **Motta** ve **Almeida**'nın atılması, müsabakanın seyrine engel değildir. Çünkü futbol kural kitapçığına göre seyirciye yapılan müdahalede futbolcu oyundan ihraç edilir. Ayrıca kanun, seyircinin fiilinin bizzat kendisinin müsabakayı etkilemesine ceza öngörüyor. Sahaya giren seyirci Fernandes'i sakatlasaydı veya Fernandes mental olarak devam edemeyeceğini belirterek oyundan çıksaydı (illiyet bağının ispatlanabilmesi şartıyla), müsabakanın seyri etkilenmiş olur ve seyircinin alacağı ceza artabilirdi.

Bununla birlikte futbol oyun kurallarına göre hakem "**Kuralların herhangi bir şekilde ihlalinde veya diğer bir sebepten gerekli görürse, oyunu durdurur, geçici olarak erteler veya tatil eder**" denmektedir. Yani, Fernandes oyuna devam edemeyecek şekilde sakatlansaydı ve müsabakanın seyrini etkileyecek bir durum

ortaya çıksaydı bile, sadece seyirciye verilecek cezanın miktarı artacaktı. Çünkü hakem müsabakanın devam edebileceğine karar verdiği anda bu bir kural hatası değil, hakemin takdiri olarak kalacaktı.

Spor dünyasında rakibin ayağını kıracak kadar **“topa sert girme”** kabullenilmiş iken, topsuz alanda en ufak bir müdahalenin kırmızı kart ile cezalandırılması ve hakemin kararının kanunların bizzat kendisi veya ilkeleri ile çatışsa bile hakem hatası olarak görülüp değiştirilememesi gibi konular spordaki sosyal sorunlardır. Sosyal sorunlara odaklanmak yerine hakem hatalarına odaklanmayı daha çok seviyoruz. Futbol hakem hataları üzerine kurulu bir oyun. Hâkimin bile kararı değiştirilebilirken, hakemin kararına dokunmanız mümkün değil. Hakemi baskı altına alan seyirci taşkınlıkları, yönetici demeçleri, futbolcu sertlikleri vs. nedenlerin azaltılıp, hakemin daha az hata yapması sağlanmalı. Bunun için de Sporda Şiddet Yasası, yöneticileri ve basın mensuplarını da içine alan ceza maddeleri öngörüyor. Yeter ki gereksiz gerilim oluşturan kişiler cezalandırılabilsin.

Spor alanları dışında yapıldığı takdirde pek de önem atfedilmeyen davranışlar, spor alanlarında farklı bir boyuta bürünür. Bir kişiyi yere düşürmek ciddi bir ceza almayı gerektirmez iken, saha içinde seyircinin futbolcuya müdahalesine **“adli para cezası”** verilir. Yapılan fiil müsabakanın seyrini etkiliyorsa **“üç aydan bir yıla kadar”** hapis cezası verilir. Bence adli cezanın yanında verilen **“seyirden men”** tedbiri daha etkilidir. Çünkü, men cezası alan kişi takımın maç saatinde en yakın kolluk kuvvetine gidip imza atmalıdır. Özellikle büyük takımların birden fazla branşlarının maçları düşünüldüğünde, her bir maç zamanı imza atmak için karakola gitmek bir hayli caydırıcı olsa gerek. Her ne kadar kanundaki boşluktan dolayı seyirden men cezası takımın bütün maçlarını ve antrenmanları kapsıyor ve uygulanması mümkün gözükme de, verilecek men cezasına takımın hangi branşları için uygulanacağı yazılıp uygulanmasında bir mahsur olmasa gerek. Birden fazla branş için (futbol, basketbol, voleybol ve hentbol gibi) seyirden men cezası alan kişinin hafta sonları ortalama bir yıl boyunca karakolda geçer. Ancak ülkemizde adliyelerin ve karakolların yoğunluğu da gözönüne alındığında, sporda yaşanan taraftar olayları ile ilgili kararlar önem sıralamasında en altlarda kalıyor. O nedenle biz spor adamlarının gündemi ile savcılarının gündeminin aynı olması düşünülemez.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şiddet kullanma nedeniyle oyundan atılma

Numan Türer 29.12.2013

Galatasaray- Trabzonspor maçında **Riera** yüzüne aldığı darbe yere düşmesini gerektirmese bile, profesyonelce yere yattı ve **Colman**’ı **“...takım arkadaşına, seyirciye, maç yetkilisine veya diğer herhangi bir kişiye karşı aşırı kuvvet veya şiddet kullanırsa, ...oyundan ihraç edilir”** maddesi uyarınca oyundan attırdı. Şiddetten kastedilenin ne olduğu açık olarak belirtilmediği için, **Riera**’nın itmesi şiddete girmez iken, **Colman**’ın yüze müdahalesi şiddet olarak algılanıp, kırmızı kart ile cezalandırılabilir.

Kasımpaşa- Beşiktaş maçında da benzer bir durum yaşanmış, sahaya giren seyirciye müdahale eden **Motta** ve **Almeida** yine aynı maddeye göre oyundan atılmıştı. **Fernandes** kendisini yere düşüren seyirciye vursaydı veya çelme taksaydı oyundan atılır mıydı? Topsuz alanda bir oyuncuya hakemin gözü önünde çelme takarsanız

oyundan atılırsınız. Ancak, size yapılan bir zararı gidermek veya azaltmak için, şiddet kullandığınızda durum değişebilir. Muhtemelen hakem de oyundan atmaz. Yani işin içine nefsi müdafaa girdiğinde cezalarda yumuşama olur.

Ancak kurala göre şiddet varsa oyuncuyu atmalısınız. Daha açık yazarsak, **Fernandes** kendisini düşüren seyirciye, kendisinin üzerinden atmak için bile vursaydı oyundan atılması gerekirdi. Tabii hakemin böyle bir karar vermesi hayatın olağan akışına uygun değil, ancak futbol kural kitapçığı öyle diyor. Hakemin takdir hakkının yazılı kuralları ihlale kadar varabilmesi ve kuralların normal hukuk normlarına aykırı olması tartışma konusudur.

Kanunsuz ceza olmaz ilkesi gereği yapılan her hareketin cezasının kanunda yazması gerekir. Milyonlarca dolar zarara sebep olan bilgisayar korsanlığının eski yıllarda cezası belirtilmediği için, ceza verilememesi gibi. Hukuk normlarına göre hangi hareketlerin şiddete girdiği belirtilmelidir. Yazılı olmayan bazı hareketlerin hakemin takdirine göre şiddete girdiğinin düşünülmesi üzerine kartla cezalandırılması doğru gözükme de; hukuken doğrudur. Şaşırmayın, yukarıda söylediklerim tersini savunmuyorum.

Spor hukuku farklı bir konudur. Anayasal hak ve özgürlükler kapsamında değildir. Her bir katılımcı (seyirci, antrenör, idareci, sporcu, tesis görevlisi vs.) belirli şartları kabul ederek aktiviteye katılır. Katılmaz ise herhangi bir anayasal hakkı elinden alınmış olmaz. Karşılıklı akit. O nedenle futbol kural kitapçığında yazan maddelerin hukuk normlarıyla çelişmesi kanunidir. Yürürlükteki kanunlara göre hüküm tesis edilen spor ile alakalı karışıklıklar, futbol oyun kurallarından biri ile çelişse bile, açıkça kanunda suç olarak belirtilen bir maddenin aksine hüküm içermiyorsa o kuralı ortadan kaldırmaz.

Bu durum futbol oyun kurallarının yine de sosyolojik olarak doğru olduğunu göstermez. Dikkat çekmek istediğim iki nokta; topsuz alanda yapılması durumunda direk oyundan atılma sebebi olan hareketlerin çok daha sertlerinin, oyun içerisinde sinsice yapılmasına izin verilmesidir ve rakibi sinirlendirecek hareketlere ceza vermeyerek, oyuncunun sinirlerine hâkim olmasının beklenmesidir. Kısaca oyuncuya, sana yapılan tacize karşı sadece sabret ve maçı kazan denmesi. Maç kazanma en güzel cevaptır, ancak yine de rakibin gerginlik çıkarıcı hareketlerine bir şekilde yaptırım uygulanmalıdır.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ersun Yanal'ın teknoloji merakı

Numan Türer 05.01.2014

Ersun Yanal'ın teknolojiyi etkili bir biçimde kullanmasına aşırıya kaçıyor diyenler çıkabilir. Teknolojinin direkt olarak maç sonuçlarına etkisini ölçmek kolay değildir. Çünkü maçların teknolojik çalışmalar ve analizler ile kazanıldığını ölçebilecek bir ölçek mevcut değil. Sıradışı bir akademik çalışma ile bir ölçeklendirme yapılması gerekir ki, bence çok gereksiz olur. Ancak, teknolojinin sporun önemli bir kısmını oluşturan mental güce katkısını matematiksel olarak ölçemesek bile yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

Yanal'ın son yeniliği ile tüm futbolcuların kaslarındaki zayıf noktalara göre üretilecek "**koruyucu ayakkabılar**" ile sakatlanma riskinin azaltılması hedefleniyor. Sezon sonu ayakkabıları kullanan ile kullanmayan futbolcuların

sakatlanma risklerini analiz etsek pek bir sonuç elde edemeyeceğimiz ortadadır. Çünkü sakatlık zaten ender oluşan bir durumdur ve karşılaştırma yapacak kadar yeterli sayıda sakat oyuncu bulamayız. Kaldı ki sakatlığın fiziksel yönü ele alındığında, çok farklı nedenlerden dolayı sakatlanan futbolcular, analiz sonuçlarının yanlış çıkmasına da neden olur.

Sakatlıkların fiziksel ve psikolojik olarak iki temel nedeni vardır. Fiziksel nedenlerden yetersiz antrenman sonucu vücut zayıflığı veya fazla antrenman sonrası vücuda aşırı yüklenme sakatlanmaya neden olan asıl sebeplerdir. Ancak sakatlıkların bir de psikolojik yönü vardır. Sakatlıkların ana nedeni psikolojik olmasa bile, sporcunun ruhsal durumu sakatlığı etkiler.

Yüksek strese içindeki sporcu dikkat dağınıklığı yaşayabilir ve maç başlamadan dahi sahaya çıkarken bilek burkulması gibi basit nedenden dolayı sakatlanabilir. Ayrıca psikolojik nedenler direkt olarak fiziksel etki de gösterebilir. Mesela önemli bir maça çıkma stresi kasların gerilmesine neden olursa, sakatlık daha çabuk meydana gelebilir.

Sakatlanan futbolcuların iyileşme sürecinde mental desteğin önemi büyüktür. Bazı futbolcuların iyileşmesi gereken süreden çok daha çabuk iyileştiği olmuştur. Bir an önce sahaya dönme isteği self motivasyonlarını artırmış ve kaslar bu durumdan pozitif yönde etkilenmiştir. Basit bir örnek ile mental durumun vücuda etkisinin bilimsel yönünü açıklayalım.

İlaç sektöründe yeni üretilecek bir ilacın etkisini ölçmek için "**placebo effect**" denen bir yöntem kullanılır. Kanser gibi ağır hastalıkları olan iki ayrı grup belirlenir. Deney grubu olan bir gruba deneme aşamasında olan ilaç verilirken, kontrol grubu olan diğer gruba hiçbir etkisi olmayan "**placebo**" yani sahte ilaç verilir. Her iki grup da kanser için gerekli olan ilacı aldığını zannettiğinden belirli olarak psikolojik iyileşme gösterir. Örneğin placebo alan kontrol grubu yüzde 20'lik bir iyileşme sağladığında, deney grubundaki iyileşme ile karşılaştırılır. Deney grubundaki iyileşme belirtisi yüzde 30 ise, o takdirde ilacın "**gerçek etkisinin**" yüzde 10 olduğuna karar verilir.

Aynı seviyedeki takımlar arasında performansın ortalama yüzde 90'ının mental kuvvete dayalı olduğunu gözönüne alırsak, Yenal'ın teknolojiden maksimum faydalanma gayretinin takımın performansına etkisini daha iyi anlarız. Sakatlıklar gerçekleşmeden önce alınan "**koruyucu ayakkabı**" türü önlemler, tıpkı fiziksel olarak yeterli antrenman yapan futbolcunun kendini güçlü hissetmesi gibi pozitif etki yapar ve performansının üst düzeyine ulaşmasında mental destek sağlar.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Jabulani- brazuca

Numan Türer 12.01.2014

 Jabulani- brazuca **Adidas** yetkililerine göre o zamana kadar yapılan en iyi futbol topu olan 2010 Güney Afrika Dünya Kupası resmî maç topu, iyi bir pazarlama stratejisi ile kutlanması gereken bir başarı olarak lanse edilmiş ve yerel dilde "**kutlama**" anlamına gelen "**jabulani**" olarak adlandırılmıştı. Beşgen ve altıgen parçaların birbirine dikilmesi ile üretilen eski topların aksine, jabulani termal olarak birbirine yapıştırılan sekiz parçadan

oluşmuştu. Dikişsiz yapısı ile neredeyse tam yuvarlak denebilecek seviyedeki jabulaninin, ayak ile buluşan nokta sayısının artması sağlanmış ve böylece daha rahat şut imkânı hedeflenmişti. Ayrıca yüzeyindeki oluklar topun daha düzgün hareket etmesini sağlayacaktı.

Ancak bu derece ileri seviye teknoloji ile üretilen top, beklenenin aksine eski toplara nazaran dengesiz hareket ediyordu. Golf, tenis ve beyzbol toplarının üzerindeki tümsekler ile dikişli futbol toplarındaki kenarlar istenen şekilde dönme vermeyi sağlar. Eleştirilere göre, jabulaninin aşırı yuvarlak olması dönmeyi sağlayan tutunma noktalarını ortadan kaldırdığı gibi, top ile ayağın buluşma süresini azaltıyor ve istenen dönüşü meydana getirecek zaman kadar topa dokunmayı engelliyordu. Bu durumda topun hızı, hedefi ve gidiş şeklinin tahmin edilmesi hem oyuncu, hem kaleci için zorlaşıyordu.

Aslında topun ortasına yeterince sert vurulduğunda, topun hiç kendi etrafında dönmeden havada tahmin edilemez yalpalamalar yapması, atılan şutun istenen kaliteye ulaştığını gösterir ve Türkçemizde karşılığı olmayan **“knuckleball”** olarak adlandırılır. Futbol literatürümüzdeki karşılığı ise **“ayakkabının bağcık kısmı ile vurma”**dır. Knuckleball beysboldan geçme bir terimdir. İşaret ve orta parmağın tırnaklarını topun üstüne koyup, topu parmakların eklemlerini (knuckle) kullanarak, döndürmeden düz bir şekilde atmak. Futbolda topun dönmeden gitmesi de aynı şekilde söylenir.

Normal toplarda yaklaşık 50 km. hıza ulaştığında “knuckleball” etkisi oluşturan şutlar, yapılan testlerde jabulani için ortalama 75 km. hızı gösteriyordu. Jabulaninin en büyük sorunu olarak açıklanan bu dengesizlik, knuckleball etkisinin sonucu olarak beklenen havadaki yalpalamaların normalin üzerinde olmasına neden olmuş ve topun yönünün tahmin edilmesini iyice zorlaştırmıştı.

2014 Brezilya Dünya Kupasında jabulaninin bir üst versiyonu gibi duran Adidas'ın **“brazuca”** yani **“Brezilya tarzı yaşam”** manasına gelen topu kullanılacak. Bu sefer sekiz parça yerine simetri sağlayacak şekilde tasarlanan altı panel ve yüzdeki oluklar yerine ortalama 50.000 adet tümsek yer içeriyor. FIFA 20 Yaş Altı Dünya Kupası'nda kullanılmış ve jabulaniyi eleştiren **Messi** ve özellikle **Casillas** gibi yıldızlara test ettirilerek onayları da alınmış. Adidas hatasını kabul etmese de önceki topun aerodinamik yapısındaki tutarsızlığı fiilen kabul edip, brazucada gidermiş gibi gözüküyor.

numanturer@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)